

Proleter DEVİRİMCI DURUŞ

Devrimler tarihin tekomeşifidir!

Aylık siyasal dergi

ISSN: 2147-4028

Eylül 2020 Sayı: 90

Fiyatı: 3 TL

Erdoğan yönetimi ekonomik-siyasi kriz içinde debelendikçe ve kitle tabanını yitirdikçe, saldırıların dozunu arttırıyor. Bunun da koçbaşı olma görevini İçişleri Bakanı Süleyman Soylu üstleniyor.

Soylu'nun zaten kabarık bir sicili var. Başta devrimciler olmak üzere tüm muhalif güçlere en çirkin sözlerle saldıran, adeta bir mahalle kabadayısı gibi davranan bir bakan. Koronavirüs salgının ilk aylarında gece yarısı sokağa çıkma yasağı ilan ederek halkın sokaklara dökülmesine ve salgının yayılmasına neden olması da cabası...

Arkasını şoven-faşist güçlere dayayarak AKP içinde bir kliğin başını çektiğini, popülaritesini sürekli yüksek tutmaya çalıştığını biliyoruz. Hatta Erdoğan'dan sonra partinin başına geçecek siyasetçiler arasında adı geçiyor. Bir kaç kez istifanın eşiğine geldiği halde, halen İçişleri Bakanı olarak tutulması, sırtını dayadığı kesimlerin yönetimdeki ağırlığını ortaya koyuyor.

İşte bu Soylu, son aylarda saldırgan dilini ve uygulamalarını iyice arttırdı. Sanatçılardan avukatlara kadar muhalif her kesime sopa sallıyor. Onun saldırgan twitleri veya demeçleri üzerine resmi-sivil faşistler harekete geçiyorlar. Gözaltı ve tutuklama furyası bir yana, faşist çeteleri ortalığa salıp terör estiriyorlar. Bunun son örneği sanatçı Barış Atay'ın faşist çeteler tarafından yolunun kesilip dövülmesi oldu.

Ki Barış Atay, aynı zamanda bir milletvekili, yani dokunulmazlığı var. Ama sözkonusu devrimci-demokrat bir milletvekili ise, dokunulmazlık hak getire! Kitle gösterilerinde kaç kez tartaklandıklarına tanık olduk. Keza eşbaşkanları dahil birçok HDP milletvekili yıllardır tutuklu. Yine Soylu'nun kışkırtmasıyla Kılıçdaroğlu'na bir asker cenazesindeki linç girişimi hatırladadır.

Sayfa 2'de sürüyor

Saldırıların dozu artıyor

FAŞİZME KARŞI OMUZ OMUZA

Saldırıların dozu artıyor

FAŞİZME KARŞI OMUZ OMUZA

Elbette artan saldırganlık Soylu'nun kişisel özellikleriyle açıklanamaz. Soylu, genel olarak AKP-MHP blokunun halka dönük saldırganlığında öne çıkan bir figür sadece. Örneğin Barış Atay'a, Gezi Direnişi'nden bu yana Erdoğan ve çevresinin dış bilemediğini ve bunu çeşitli biçimlerde ifade ettiklerini biliyoruz.

Son saldırısı ise, Barış Atay'ın Batman'da bir uzman çavuş tarafından tecavüze uğradığı için intihar eden 18 yaşındaki İpek Er'in davasını savunduğu için yaşandı. Jandarma uzman çavuş Musa Orhan, İpek'in ölümü üzerine tutuklanmış, ancak bir hafta içinde tahliye edilmişti. Birçok tecavüz ve kadın cinayeti olayında yaşandığı gibi... Hele ki bu kişiler, ordu-polis gibi devletin kolluk güçlerine mensupsa, mutlaka korunup kollanıyordu.

Jandarma, İçişleri Bakanlığına, yani Soylu'ya bağlı bir kurum. Dolayısıyla Musa Orhan'ın tahliyesinde Soylu'nun doğrudan dahl var. Bu nedenle Soylu'ya karşı tepkiler artınca, Soylu bir kez daha pervasızca tehditler savurmaya başladı. Barış Atay'a fiziki saldırı, bunun üzerine gerçekleşti.

Saldırıları göz göre göre yapıyor. Tüm devrimci demokratlara, muhalif kesimlere gözdağı vermeyi amaçlıyorlar. Onlar üzerinden kitleler sindirilmek isteniyor. Bu planı bozmalıyız!

Saldırıya uğrayan kişi ya da kişilerin siyasi görüşlerine katılıp-katılmamaktan bağımsız olarak, faşist-gerici gruplara karşı yek vücut olmak ve hak ettikleri yanıtı vermek yaşamsal önemdedir. Faşist saldırıları durdurmanın tek yolu, birleşik ve militan bir mücadele hattını örmekten geçer.

Adil yargılanma talebiyle ölüm orucuna başlayan avukat Ebru Timtik, 27 Ağustos'ta yaşamını yitirdi. İstanbul Barosu'nun önünde yapılan anma sırasında baro binasına Ebru Timtik'in pankartının asılması, faşist-şoven kesimlerin avukatlara dönük saldırılarına yeni bir vesile oldu. Bunun da borazanlığını AKP-MHP blokuna sonradan eklenen Perinçek tayfası yaptı. Ardından Soylu, İstanbul Barosu hakkın da dava açacağını duyurdu.

Bilindiği gibi Erdoğan yönetimi bir türlü ele geçiremediği baroları "çoklu baro yasası" ile parçalamaya girişmişti. Bunun üzerine başta İstanbul Barosu olmak üzere avukatlar Ankara'ya yürüdüler, günlerce süren direnişler gerçekleştirdiler. Buna rağmen apar-topar bu yasa meclisten geçirildi. Şimdi bu yasayı meşrulaştırmak için Ebru'nun pankartını dillerine

dolamış durumdadır. Ebru Timtik hakkında yürütülen anti-propaganda ile İstanbul Barosu'nu zor durumda bırakmaya çalışıyorlar.

Baro bu saldırıyı, Ebru Timtik ve tüm devrimci avukatlara, yani üyelerine sahip çıkarak durdurabilir. Kendi hukukunu bile çiğneyen bir yönetime karşı, meslek onurunu korumak bile buradan geçmektedir. Unutulmamalıdır ki, baroya dönük saldırılar, ilkin "Çağdaş Avukatlar" grubuna, yani devrimci avukatlara yönelik saldırıyla başladı. Orada birleşik-güçlü bir barikat örülebilseydi, ne barolar bu hale getirilir, ne de hukuk böylesine ayaklar altına alınabilirdi.

Bu rejim, ekonomik-siyasi-hukuki her yönden kriz içindedir. Bunu örtbas edebilmek için içerde-dışarda saldırganlığı arttırıyorlar. Bir yandan savaş çılgınlıklarıyla Yunanistan'dan Libya'ya tehditler savuruyor; diğer yandan halkı sindirmenin bir yöntemi olarak öncü güçler üzerinde terör estiriyorlar.

Her geçen gün eriyen kitlelerini, kah Ayasofya'yı cami yaparak, kah Karadeniz'de 31. defa gaz bularak, elinde tutma çabası da etkili olamıyor artık. Ya da savaş naraları eskisi gibi yankı bulmuyor. Kitlelerin işsizlik ve açlık sorunu o kadar baskın ki, bu tür demagogilerin ömrü giderek kısalıyor. Üstelik bir yandan artan korona vakaları, diğer yandan sel, deprem gibi doğa olaylarının, yanlış yapılaşma, HES gibi kar amaçlı girişimlerden dolayı faciaya dönüşmesi, halkı her an ölümle burun buruna getirmiş durumda. Ve devlete olan güveni her geçen gün azalıyor.

Muhalif partilerin seçimlere endeksli "kurtuluş reçeteleri"nin hiç bir hükmü yok! Ne var ki halk sahipsizlik ve çaresizlik içinde kıvranıyor. Bu duruma seyirci kalamayız! En başta devrimci-demokrat kişi ve kurumlara yönelik saldırılar karşısında birleşik ve güçlü bir duruş ortaya koymalı, kitlelere umut olabilmeyiz.

Binlerce yıldır süren sınıf mücadelesinin deneyimleri gösteriyor ki, çivi çiviye söker! Bu bilinçle biraya gelmeli ve faşizme karşı omuz omuza durmalıyız!

Okurlara...

Merhaba,

Bir taraftan ekonomik kriz, diğer taraftan sağlık krizi bütün ağırlığı ile kitlelerin üzerine çökmüş durumda. İşsiz sayısı 17 milyona dayandı. Ve iş bulabilenler için artık asgari ücret, "olağan ücret"e dönüştü.

Şimdi emekçilere, aklıktan ölmek ya da çalışırken koronavirüsten ölmek gibi "kırk katır mı kırk satır mı" seçeneği dayatılıyor. Ve korona vakaları-ölümleri her geçen gün katlanarak artıyor. Fakat işçi ve emekçiler en ağır koşullarda bile olsa, bir iş bulabilmek için çabalıyorlar.

Bu tabloya bir de siyasi kriz eşlik ediyor. Artık yönetemez hale gelen AKP, baskı ve zoru artırarak, muhaliflere dönük saldırganlığı büyütürken düzeni sürdürmeye çalışıyor. Avukatlara, sanatçılara, gazetecilere karşı artan tahammülsüzlükleri, fiziki

saldırı boyutuna vardı. Yani sıra savaş naraları ile şoven-milliyetçiliği kışkırtıp gerçek sorunların üstünü kapatmaya çalışıyorlar. Ancak ne saldırganlıkları ne de yalan ve demagogileri, içlerine düş-

tükleri açmazdan onları kurtaramayacak!...

Gündemdeki konulara ilişkin yazıları, dergimiz sayfalarında bulabilirsiniz.

Bir sonraki sayımızda görüşmek üzere...

90. Sayıda

3	AKP savaş arıyor
4	Gülsuyu-Gülensu'da kentsel dönüşüm
5	Ebru'yu kaybettik, Aytaç'ı yaşatalım
6	Özer Elektrik işçileri direniyor
7	Koronavirüsten işçi ölümleri artıyor
8	Şehitler nasıl anlatılmamalı
11	Salgın kontrolden çıktı
12	Pandemi sürecinde fındık hasadı
15	Korona günlerinde yaşamak da sınıfsal
16	Suruç anmasına polis saldırısı
17	Lübnan'da patlayan yozlaşmış sistem
18	İlk kurşun: Osman Yaşar Yoldaşcan
19	Geleceğimizin köprüsü tarihimiz
20	Devrim cephesinin durumu- 3

Yayın Sahibi ve Sorumlu Yazı İşleri Müdürü: Çağdaş Büyükbaş

Adres: Mecidiyeköy mah. Dereboyu cad. No: 19/A, Erok Ap. Şişli/ İst. Tel: 0538 777 99 01, devrimcidurus@gmail.com, www.proleterdevrimcidurus2.org

Baskı: Berdan Matbaacılık, Davutpaşa cad. Güven San. Sit. C Blok No: 215-216 Topkapı/İst. Tel: (0212) 613 1211, ISSN: 2147-4028

YEDİVEREN YAYINLARI Yerel Süreli Yayın Sayı: 90, Eylül 2020, 3 TL(KDV %0)

Son haftalarda giderek artan biçimde Doğu Akdeniz’de gerilim artıyor. Erdoğan, çeşitli noktalardan kriz çıkarmak, savaş gerekçeleri oluşturmak için uğraşıyor. Bir taraftan Libya’da Trablus hükümetinin “koruyucusu” olarak Hafter yönetimine karşı savaşıyor. Bir taraftan Doğu Akdeniz’de petrol ve doğalgaz anlaşmalarına karşı tehditler savuruyor. Bir taraftan da Yunanistan’a karşı savaş kıskırtıcısı bir politika izliyor.

Her gün yeni bir siyasi-askeri kriz haberi ile dolduruluyor yandaş medyanın haber saatleri. Ne rakamları gizlenemeyecek kadar yaygınlaşan ve ölüm riskini büyüten koronavirüs krizi; ne gencecik kadınlara vahşi bir şiddet

etmek için, Erdoğan’ın özel kuvveti oluşturuluyor.

Libya savaşının Akdeniz uzantısı
AKP, Suriye’de savaşın görece stabil hale gelmesiyle birlikte, Libya’da kendisine yeni bir savaş yaratmayı başarmıştı. Trablus hükümetine verdiği destek, doğrudan TC ordusunun orada savaşa girmesine kadar genişletilmişti. **Türkiye’nin savaşa böyle doğrudan girmesiyle, Hafter yönetiminin aylar boyunca süren Trablus kuşatması başarısızlığa uğradı.** Rusya destekli Hafter güçleri kuşatmayı kaldırıp doğuya çekildiler.

Hafter’in Trablus saldırısı sürerken, **Türkiye 27 Kasım 2019’da Trablus hükümeti ile Deniz Yetki Alanlarını**

Bunun üzerine Türkiye yeniden Libya üzerinden bir hamleye girişti. **6 Haziran günü Trablus hükümeti Sirte operasyonu başlattığını duyurdu.** Sirte, Ocak 2020’de Hafter’in eline geçen bir liman bölgesi. Ve **Libya petrollerinin Avrupa’ya ihracı için, Trablus ile birlikte Sirte limanları stratejik öneme sahip.** Dolayısıyla Trablus hükümeti bunu mutlaka geri almak istiyor, ancak Hafter ve destekçileri de burayı ellerinde tutmakta kararlı.

Zaten Sirte operasyonu gündeme gelmez, Mısır Cumhurbaşkanı Sisi, Libya sınırındaki bir askeri üsse ziyaret gerçekleştirerek “Sirte ve Cufra kırmızı çizgimizdir” açıklamasını yaptı. Bugüne kadar Hafter’e dışarıdan destek veren Mısır’ın bu tutumu, artık savaşa doğrudan dahil olma kararlılığını ifade ediyordu; zaten **Mısır parlamentosu, Libya’ya asker gönderme tezkeresini, 20 Temmuz günü onayladı.** Suudi Arabistan ve BAE (Birleşik Arap Emirlikleri) bu süreçte hem Mısır’ı hem de Hafter’i destekleyen açıklamalar yaptılar.

Keza Rusya, aynı dönemde Türkiye ile karşılıklı restleşmeler üzerinden, bu operasyona karşı olduğunu ifade etti. Burada tıkanan AKP yönetimi, bir kez daha Akdeniz’e yüklendi.

AKP savaş arıyor

uygulayan, tecavüz eden, öldüren katillerin doğrudan Süleyman Soylu tarafından sahiplenilerek serbest bırakılması; ne saçma bir “uzaktan eğitim” politikasızlığı ile artık “öğrenme” olgusuna bile yabancılaşan küçük çocuklar; ne açlığın-ışsızlığın girdabında yaşam mücadelesi veren işsizler; ne de patronların daha yoğun ve ağır bir sömürüsüne maruz bırakılan, bu arada bir de koronadan ölme riskiyle karşı karşıya kalan işçi ve emekçiler...

Bunlar doğru düzgün haber kanallarında yer bulamazken, **Navtex’ler, Karadeniz’de 31. defa yeniden keşfedilen petrol-doğalgaz yatakları, “hain Yunan”ın provakasyonları ile şişiriliyor beyinler...**

Bu arada, dikkatler dışarıya yöneltil-diği için, içeride yaşanan ekonomik ve siyasi kriz örtbas ediliyor, unutturuluyor. Yanısıra faşist ve baskıcı uygulamaların zemini güçlendiriliyor. **Görev tanımı belirsiz, sorumluluk alanı belirsiz, kimlerin alınacağı belirsiz bir “Takiye Hazır Kuvvet” kuruluyor** mesela.

Aslında ortada bir belirsizlik yok, önümüzdeki dönem daha da güçleneceği belli olan kitle eylemlerine daha saldırgan biçimde müdahale

Sınırlandırma anlaşması imzaladı. Bu anlaşma ile, Yunanistan’ın Girit, Karpat-hos ve Rodos adalarının güneyinde kalan bölgeyi kıta sahanlığı kapsamında gördüğünü ilan etmiş oldu.

Trablus hükümetinin uluslararası geçerliliği tartışmalı olduğu için, Türkiye’nin imzaladığı anlaşma da tartışmalı bir anlaşmaydı aslında. Ancak onun bu anlaşmayı imzalaması, bir taraftan Yunanistan ile “karasuları ve kıta sahanlığı” tartışmalarını yeniden alevlendirdi, diğer yandan Doğu Akdeniz’de Kıbrıs’ın güneyindeki hidrokarbon sahalarında çalışmalar yürüten ülkeleri de rahatsız etti. Bu süreçte Türkiye, bir taraftan da Kıbrıs sularında kendi hakları olduğunu iddia ederek petrol arama çalışmaları yürütüyordu.

Ancak **Erdoğan, Doğu Akdeniz hidrokarbon sahaları konusunda, karşısında Yunanistan’ı destekleyen bir AB ve ABD buldu.** Öyle ki, Alman Dışişleri Bakanı Yunanistan’ı destekleyen açıklamayı Türkiye ziyareti sırasında yaptı. Dahası, **Mısır ve İsrail gibi bölgenin en önemli iki ülkesi de Türkiye’nin hidrokarbon çalışmaları-na karşı durdular.**

Ege’de Navtex savaşı

20 Temmuz’da Mısır’ın Libya’ya asker gönderme kararı çıkınca, **21 Temmuz’da AKP, Oruç Reis gemisinin Antalya açıklarında bulunan Yunanistan’a ait Meis adası açıklarında, petrol-doğalgaz arama amaçlı çalışmalar yapması için Navtex yayınlandı.** Navtex, ülkelerin deniz kuvvetlerinin, denizlerde yapacağı eğitim, tatbikat ve araştırmalarına ilişkin önceden bilgilendirmesi anlamına geliyor. Bir ülke Navtex yayınladığında, başka ülkeleri sorun çıkmaması konusunda uyarmış oluyor.

Türkiye’nin bu açıklaması, Yunanistan’ın büyük tepkisi ile karşılandı. **Kendi kıta sahanlığının ihlal edildiğini belirten Yunan yetkililer, adeta savaş tehdidi anlamına gelen açıklamalar yaptı.** Oluşan savaş ortamı Almanya Başbakanı Merkel’in 22 Temmuz’da devreye girmesiyle durdurulmuş, Oruç Reis’in faaliyetleri askıya alınmıştı.

6 Ağustos günü Yunanistan ile Mısır arasında imzalanan Deniz Yetki Sınırlandırma anlaşması, Türkiye’nin saldırgan tavırlarına bir meydan

okuma anlamını taşıyordu. Böylece ortalık yeniden alevlendi. Üstelik aynı günlerde bir de ABD’li bir petrol şirketi, Suriye’deki Kürt güçleri ile bir petrol anlaşması imzalamış; böylece hem Türkiye’ye hem de Rusya’ya meydan okumuştur.

Ortalığın bu kadar alevlendiği, her noktadan sıkıntı yaşama başladığı koşullarda, 10 Ağustos’ta Türkiye ikinci Navtex’i ilan etti. 23 Ağustos’a kadar sürecek olan bu Navtex sırasında, Oruç Reis gemisine iki de savaş gemisi eşlik edecekti.

Cevap olarak Yunanistan da tehditkar açıklamalarla birlikte 24-27 Ağustos tarihleri için Navtex yayınladı. Yunanistan’ın Navtex’i, Türkiye’nin ilan ettiği Meis adasının yanı sıra, Girit, Kerpe ve Rodos’un güneyini kapsıyor. Bu bölge, daha önce de Türkiye ile Yunanistan arasında ihtilafli bir alan. Dahası, Yunanistan, Türkiye’nin Navtex’inin yasadışı olduğunu duyurdu.

Doğu Akdeniz ve Ege’de artık savaş çılgınlıkları peşpeşe atılır oldu. Yunanistan, askersiz bölge olması gereken Meis Adası’na (Türkiye’nin petrol arama faaliyeti yürüteceğini açıkladığı Meis Adası) asker çıkardı, Türkiye de F-16 uçaklarıyla gövde gösterisi yaptı. Ancak her hamlesinde Türkiye biraz daha yalnızlaştı, karşısında duranlar biraz daha kemikleşti.

Bu arada AKP’ye bir darbe de, Trablus’tan geldi. AKP, Trablus hükümetinin içişleri bakanı ile ittifak halinde Trablus hükümetine bir darbe yapma hazırlığındayken, onlar karşı darbe yaptılar ve 30 Ağustos günü içişleri bakanını görevden aldılar. Bugüne kadar AKP’nin desteği ile Hafter’in karşısında duran Trablus hükümeti, bir taraftan AKP eliyle Libya’ya yığılmış olan cihatçı çetelerin kontrolden çıkmasına duyduğu tepki, diğer taraftan uluslararası baskı nedeniyle, AKP ile yollarını ayırma kararı aldığını göstermiş oldu.

Erdoğan yönetimi, sürekli bir savaş ortamı oluşturmaya, gerilimi yüksek tutmaya uğraşıyor. Ancak son dönemde nereye elini attıysa, emperyalistlerin karşı duruşlarına ya da bölge ülkelerinin kendisine karşı ittifaklarına çarptı. Hem içeride, hem dış politikada ekonomik-siyasi sorunlar daha da büyüdü.

Aslında Erdoğan’ın “sorun çözme politikası”, daha ağır sorunlar yaratıp öncekini unutturma biçiminde şekilleniyor. Bunu yaparken kitlelerin dikkatini gerçek sorunlardan uzaklaştırıyor, yanısıra baskı ve saldırılarını arttırıyor.

Uzun yıllardır bu politika ile zamanını uzatmayı başaramadı. Bu dönemde ne kadar işe yarayacağı ise, kitlelerin kötüleşen yaşam koşulları karşısında ne kadar direnme gücü göstereceğine bağlı olacaktır.

Gülsuyu-Gülensu mahallesinde kentsel dönüşüm toplantısı

Maltepe’nin Gülsuyu-Gülensu Mahallesi’nde, 30 Ağustos günü kentsel dönüşüm ile ilgili toplantı düzenlendi. Toplantı, halkın beklentileri karşılamaktan uzaktı. Gülensu Gülsuyu Güzelleştirme, Yardımlaşma ve Kültür Derneği, toplantının neden yetersiz olduğunu şöyle açıkladı:

Kentsel dönüşüm uygulama planı yapılırken, önce hakların belirlenmesi konusunda etüt yapılması gerekiyor. İnsanlar plana baktıklarında ilkin haklarını ve çıkarlarını arıyorlar. Haklar belirlenmiş olsaydı, komisyon hakların uygulanıp uygulanmadığını denetleme görevini önüne koyardı. Ama görüyoruz ki, “çizilmiş plan” a hakları koymaya çalışıyorlar. Bu konuda ne kadar başarılı oldukları tartışmalıdır. Belediye, planda mahalle yararına 16 maddede ısrarcı olduğunu iddia etse de, mevzuat gereği uygulanabilirliği olmadığı için İBB tarafından iptal edildi. Yapılacağı konusunda kesin hüküm bulunmayan plan notları, halka “müjde” diye sunuldu. Bu komisyon başarısız olmuş ve meşruluğunu yitirmiştir.

Maltepe Belediyesi, mahalleye sırtını dönmüş, paslanmış, kemikleşmiş dar bir gruptur. Bundan sonraki süreçte dernek olarak mahalle halkı olarak talebimiz; şeffaf ve hesap verebilir, başarı veya başarısızlıkları açık yüreklilikle ifade edecek yeni bir komisyon oluşmasıdır. Bunun için mahalle, yöre dernekleri ve her türlü örgütlü veya örgütsüz kişilerin yer aldığı, geniş katılımlı, dinamik bir çalışmanın yapılması konusunda kararlıyız. Sürekli sürecin dışında bırakılan kesimlerin, mahallenin çıkarları için birlik olması

gerekir. Aksi taktirde mahallenin çıkarlarını, kendi küçük çıkarları için satan değersiz kişiler çıkacaktır.

Komisyonun oluşması durumunda 2 tip sorun vardır: Teknik eğitim sorunu ve birlik sorunu. Mahallemizde yaşayacak mıyız yoksa herkes kendi başının çaresine mi bakacak. Temel sorun budur. Biz kimsenin tek başına kalmasından yana değiliz. Birlikten ve herkesin haklarını sonuna kadar savunmaktan yanayız. Tek tek bireylerin çıkarlarına karşılık, mahallenin ortak çıkarlarının yanındayız.

Gülsuyu-Gülensu Mahallesi, iki yönüyle devletin her zaman hedefi olmuş bir mahalledir. Birincisi, mahalle yoksul-emekçi halkın gecekondu bölgesi olarak kurulmuştu ve kurulduğu günden itibaren, devrimci-demokrat yapısıyla İstanbul’un öne çıkan bölgelerinden birisi oldu. Devlet bu devrimci dinamikleri yokedebilmek için, mahalleyi sürekli saldırı altında tuttu. Bu, kimi zaman polis operasyonları oldu, kimi zaman uyuşturucu çeteleri.

Diğer taraftan mahalle, İstanbul’da rantı en yüksek bölgelerden birisidir. Kurulduğu dönemde şehir dışında kalan, boş araziydi. Bugün ise arkası orman, önü deniz ve adalar manzaralı bu bölge, yıllardır inşaat tekellerinin iştahını kabartıyor.

Devlet bu bölgeyi “rantsal dönüşüm” e sokarak lüks siteler kurmak istiyor. Böylece hem rantsal değeri çok yüksek bir alanda inşaat tekellerine kar sağlayacak, hem de bu sitelere yerleşme gücü olmayan emekçi halkı mahalleden sürmüştür olacak. Bu çaba, bugüne kadar mahallenin verdiği mücadele ile durduruldu.

Bölgede yaklaşık 35 bin kişi yaşıyor ve 7 bin bina bulunuyor. Mahalle halkının talebi “yerinde dönüşüm”. Maltepe Belediyesi bu yönde zorlandı. Oy kaygısı taşıyan belediye, her seferinde büyük sözler verdi, ama yerine getirmedi. 2015 yılında belediye bünyesinde kurulan komisyon, bugüne kadar somut bir adım atmadı. Görünen o ki, son yapılan toplantı da mahalle halkını ikna edecek bir çözüm üretebilmiş değil.

Çağdaş Büyükbaş’a verilen ceza “denetimli serbestlik” e çevrildi

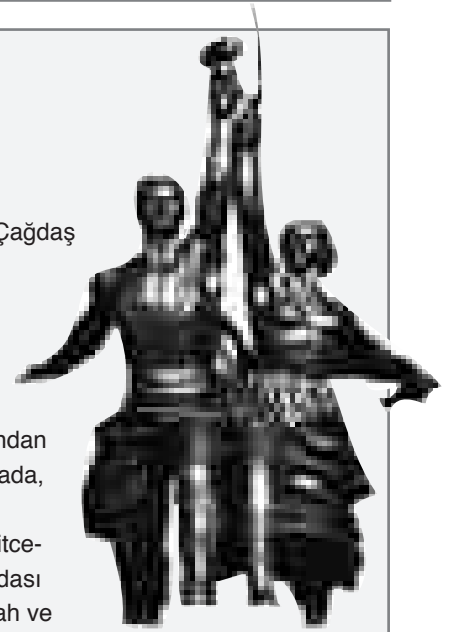
Proleter Devrimci Duruş çalışanları hakkında verilen cezalar kapsamında, Çağdaş Büyükbaş’a verilen ceza denetimli serbestlik’e çevrildi.

Dergimiz çalışanları, Gülümser Seyitcemaloğlu, Zeynel Sarar ve yazı işleri müdürümüz Çağdaş Büyükbaş, 2014 yılında yapılan ev ve büro baskınlarının ardından 2016 yılında açılan davada yargılanmaya başlamışlardı. 1 Mayıs, Gezi Ayaklanması, 8 Mart, Gazi anması gibi eylem ve etkinliklere, devrimcilerin cenazelerine katılmak gibi son derece meşru eylemlerin içinde yer almalarından ve bu eylemlerde PDD flama ve pankartlarını taşımalarından dolayı açılan davada, ayrıca “örgüt propagandası yapmak” gibi maddeler de listeye eklenmişti.

16 Mayıs 2019 tarihinde mahkeme sonuçlandı; açıklanan karara göre, Seyitcemaloğlu, Sarar ve Büyükbaş, haklarında açılan davada “terör örgütü propagandası yapmak” maddesinden beraat ettiler. Diğer taraftan “toplantı ve yürüyüşlere silah ve benzeri aletler taşıyarak veya kendilerini tanınmayacak hale getirerek katılma” ve “kanuna aykırı toplantı ve gösteri yürüyüşünde ihtar ve zor kullanıma rağmen dağılmayarak direnme” maddelerinden; Zeynel Sarar’a toplam 25 ay, Çağdaş Büyükbaş’a toplam 25 ay, Gülümser Seyitcemaloğlu’na toplam 10 ay hapis cezaları verildi. Karar temyize gönderilmişti.

İstinaf mahkemesi Çağdaş Büyükbaş’a verilen toplam 20 ay hapis cezasını onayladı. 22 Temmuz günü de karar “denetimli serbestlik” e çevrildi.

Diğer cezalar ise Yargıtay’a gönderildi ve sonuçlanması bekleniyor.

Ebru'yu kaybettik, Aytaç'ı yaşatalım!

Çağdaş Hukukçular Derneği ve Halkın Hukuk Bürosu avukatı Ebru Timtik, adil yargılama talebiyle başladığı ölüm orucunun 238. gününde ölümsüzleşti. Zorla kaldırıldığı Bakırköy Sadi Konuk Hastanesi'nde, 27 Ağustos günü hayatını kaybeden Timtik'in cenazesi Adli Tıp Kurumu'na götürüldü. İlk anma ertesi gün Taksim-İstiklal Caddesi'ndeki İstanbul Barosu'nun önünde gerçekleştirildi. Devlet, Ebru'nun cenazesinin Baro'nun önüne getirilmesini engellemek için cenazeyi kaçırdı. Adli Tıp önünde bekleyen ve cenazenin kaçırılmasını engellemek isteyen kitleye de saldırdı.

Yüzlerce avukatın da içinde olduğu kitle, Baro'nun önünde toplandı. Ebru Timtik'in büyük bir fotoğrafı, baro binasının üzerine asıldı. Ebru için yapılan konuşmalar, öfkeli sloganlarla destekleniyordu. Bu arada polis, kitlenin bulunduğu alanı daraltmak için müdahale etmeye çalışınca, "Katil devlet hesap verecek" sloganı patladı. Bu slogan öylesine öfke dolu ve şiddetliydi ki, polis bir daha müdahale edemedi.

Baronun önündeki anmanın ardından, kitle araçlarla Gazi Cemevi'ne gitti. Cemevi'nin dört bir yanı polis barikatlarıyla çevrilmişti. Buna rağmen insanlar araçlardan inerek sloganlarla ve kortej halinde Cemevi'ne yürüdü. Bu kararlı duruş, polis barikatlarının açılmasını sağladı.

Cemevi'nde konuşmalar ve sloganlarla Ebru'nun cenaze töreni gerçekleştirildi. Sonra, vasiyeti üzerine Gazi Mezarlığı'na, annesinin yanına gömülmek üzere araca bindirildi. Kitle yürüyüş için kortej oluşturmak-tayken, polis biber gazı ve plastik mermi ile kitleyi dağıtmaya çalıştı ve cenaze aracını kaçırdı.

Mezarlık da polis tarafından ablukaya alınmış-tı. Polisin engellemesine rağmen yüzlerce kişi ara sokaklardan Gazi Mezarlığı'na ulaştı. Avukat Ebru Timtik'in cenazesi, vasiyetine uygun olarak, kadın meslektaşlarının omuzunda taşınarak sloganlar eşliğinde defnedildi.

Adil yargılama talebiyle ölüm orucunu sürdüren avukat Ebru Timtik ile Aytaç Ünsal, Adli Tıp Kurumu'nun verdiği "hapiste kalamazlar" raporuna rağmen tahliye edilmemişlerdi. 30 Temmuz günü, Ebru Timtik Bakırköy Sadi Konuk Hastanesi'ne, Aytaç Ünsal ise Kanun Sultan Süleyman Eğitim ve Araştırma Hastanesi'ne zorla götürüldüler. Refakatçi talepleri bile, ailelerin, avukatların ve kamuoyunun yoğun baskısı üzerine kabul edildi.

Her iki tutsak da, hastanede cezaevinden daha ağır koşullarda eylemi sürdürmekle karşı karşıya kaldılar. Ebru, şehit düştüğü gün 30 kiloya kadar düşmüştü. Aytaç ise çok ağır koşullar altında ÖO'ya devam etmekle karşı karşıya. Geceleri ışığı kapatılmayarak uyuması engelleniyor mesela. Keza bulunduğu hastane pandemi hastanesi olduğu için virüs kapma riskiyle karşı karşıya. Tecrit koşusunda yetersiz havalandırma nedeniyle de sıkıntılar yaşıyor.

ÇHD ve HHB üyesi 18 avukat, "itirafçı" denilen,

gerçekte ise "iftiracı" olduğunu açıklayan bir kişinin beyanlarıyla toplamda 159 yıl hapis cezasına çarptırıldılar. Aslında onlar üzerinden, devrimci avukatlık yargılanıyordu. Bu avukatların asıl suçları, Soma madenci katliamından Gezi direnişine, sendikalaşan işçi direnişlerinde kadar, işçi ve emekçilerin savunmalarını üstlenmekti.

ÖO'yu sürdüren avukatlar için pek çok kurum harekete geçti ve eylemler düzenlendi. ÇHD, İHD, TİHV, SES, TTB, Savunmaya Özgürlük Koordinasyonu, bir çok kentin barosu, Barış Akademisyenleri, Türkiye'den ve dünya genelinden pek çok kurum, aydın, sanatçı, avukat, Ebru ve Aytaç ile dayanışma için çeşitli açıklamalar, eylemler yaptılar, TC hükümetine resmi başvurularda bulundular, yazılar yazdılar...

Ayrıca İstanbul'da ölüm orucundaki avukatlar ve tutsaklarla dayanışmak için devrimci kurumların katılımıyla Adalet İçin Dayanışma Platformu kuruldu. 17 Temmuz günü Okmeydanı'nda yapılan basın toplantısında kuruluşunu ilan eden platformda, PDD'nin yanısıra SMF, Partizan, Devrimci Hareket, SYKP, Kaldıraç, HDP, ESP, Devrimci Otonomlar, Grup Yorum, TAYAD ve Halkın Hukuk Bürosu bulunuyor. Bu platform, bir taraftan hastanelerin önünde nöbet eylemlerini sürdürüyor, diğer taraftan kimi zaman hastane önünde kimi zaman merkezi yerlerde basın açıklamaları, eylemler gerçekleştiriyor, İstanbul'un çeşitli noktalarına afişler asıyor. Ölüm orucunda olan tutsakların taleplerinin kabul edilmesi için faaliyetlerini sürdürüyorlar.

Bu topraklarda, iki devrimci sanatçı, Helin Bölek ve İbrahim Gökçek, sanat faaliyetlerini sürdürebilmek için canlarını ortaya koydular. Mustafa Koçak, zorla müdahale işkencesinin

sonucunda, bedeninde 73 tane serum yarası ile hayatını kaybetti. Ve son olarak Ebru Timtik, hem de bir avukat olarak "adil yargılanma" talebiyle şehit düştü.

Mahkeme süreçlerinin her aşamasında tam bir hukuksuzluk örneği karşı karşıya kaldılar. Bir yıl tutuklu kaldıktan sonra 2018 yılında serbest bırakıldılar. 10 saat sonra yine aynı mahkeme tarafından tutuklandılar. Değişen heyet, avukatların savunmasını bile almadan, hapis cezası vermişti. Ebru Timtik 13 yıl 6 ay, Aytaç Ünsal ise 10 yıl 6 ay ceza almıştı. 70 klasörlük dava, 1 Haziran'dan beri Yargıtay'da.

Erdoğan yönetimi varolan yasalara ve hukuka uygun davranmıyor. Zaten faşizm kendi koyduğu yasaları çiğneyen, keyfi-kuralsız bir yönetim şeklidir. Bu düzen içinde adil yargılanmanın olmayacağını biliyoruz. Ancak devleti kendi yasalarına uymaya çağırmak ve bu yönde zorlamak doğru bir taleptir. Bunun hangi eylem biçimiyle ifade edileceği, döneme-duruma göre değişir elbette. Fakat her kişi ve kurum bunu kendisi belirler. Ölüm orucu eyleminin döneme uygun düşmediğini savunmak başkadır; ölüm orucu yapan tutsakları yalnız bırakmak başka... Burjuva aydınlar, demokratlar bile ilkesel olarak ÖO'ya karşı çıkmakla birlikte, bu eylemi gerçekleştiren kişileri ve taleplerini desteklemişlerdir.

Son aylarda artan destek ve dayanışma eylemlerine rağmen Ebru'yu kaybettik. Şimdi Aytaç'ı yaşatmak için eskisinden daha güçlü birlikteliğe ve kitlesel-militan eylemlere ihtiyaç var. Bunu başatalım...

Ebru Timtik için Paris'te anma

238 gün süren ölüm orucunda yaşamını kaybeden Avukat Ebru Timtik, Paris'te yapılan iki ayrı çağrı üzerine, iki ayrı eylemle anıldı.

İlk çağrı ve eylem, devrimci kurumların Paris yereli üzerinde ortaklaşarak kurdukları Paris Demokrasi Platformu tarafından gerçekleştirildi. Saat 15'te başlayan anmada, Türk devletinin devrimci kurumların temsilcilerine yönelik saldırıları; işçi sınıfı ve emekçi halkların en demokratik taleplerine tahammül gösteremeyişi; kitleleri açlık ve sefaletle sürüklemeleri; adalet sistemindeki faşizan yöntemler teşhir edildi. Üstelik adil yargılama taleplerinin bile kabul görmediği bir ortamda, devrimcilerin bedenlerini açlığa yatırmak zorunda kalmasının; bu direnişlerde yaşamlarını yitiren tutsakların sorumluluğunun devlette olduğu ve ergeç halklar nezdinde cezalandırılacakları belirtildi. Yağmur altında yaklaşık yarım saat süren anma, sloganlarla bitirildi.

İkinci eylem Paris Halk Cephesi'nin yaptığı çağrı üzerine, akşam 19'da gerçekleşti. Grup Yorum'un şarkıları eşliğinde Ebru Timtik'e atfedilen şiirin okunmasının ardından, tüm devrim şehitleri için saygı duruşu gerçekleştirildi. Okunan metinde süren eylem anlatıldı; sık sık atılan sloganlarla devletin ölüm orucuna yaklaşımı teşhir edildi. 40 dakika süren eylem faşizme karşı tüm dost güçlerin desteğine ilişkin beklentinin ifade edildiği konuşmanın ardından bitirildi.

Ebru Timtik ölümsüzdür!

Faşizme karşı omuz omuza!

Yaşasın devrimci dayanışma!

Paris PDD

Özer Elektrik işçileri: “Direnişe devam!”

Sendikalaştıkları için işten atılan Özer Elektrik işçilerinin direnişi sürüyor. İşçiler sendikalı olarak işe geri dönene kadar direnişi sürdürmede kararlı.

Gebze Dilovası'nda, İMES sanayi sitesinde bulunan Özer Elektrik işçileri, düşük ücretlerinin yükseltilmesi, angaryalara son verilmesi, ağır çalışma koşullarının düzeltilmesi ve sosyal hakları için DİSK'e bağlı Birleşik Metal-İş sendikasında örgütlendiler. Çalışma Bakanlığı'na yetki başvurusu yaptıkları 27 Temmuz günü, patron 10 işçiye işten çıkardı. Üstelik işten çıkarma gerekçesi olarak da işçilere karşı İş Kanunu'nun 25/2. maddesi ni; yani “yüz kızartıcı suç, ahlaksızlık ve iç huzuru bozmak” iddiasını kullandılar.

Atılan işçiler aynı gün fabrikanın önünde direnişe başladılar. Fabrika içinde ise, işçiler üzerinde sendikadan istifa etmeleri yönündeki baskı artırıldı. Sendikaya üye olan işçiler, fabrika yöneticileri tarafından tek tek sorgulanarak istifaya zorlandılar. Jandarma baskısı da direnişin her aşamasında işçilerin karşısına çıkartılıyor. İşten atılan 10 işçi fabrikada makinalarının başındayken, jandarma gelerek zorla dışarı çıkarmış. Keza sendikanın yapacağı basın açıklamasına engel olan jandarma, sendika yöneticilerini gözaltına almış.

Devrimci Sendikal Birlik olarak, fabrika önünde direnişini sürdüren işçileri, 6 Ağustos günü ziyaret ettik. Direniş yerinde görüştüğümüz işçiler, kuru bir asgari ücrete çalıştıklarını, hiçbir sosyal haklarının olmadığını söylediler. Yedi yıllık işçi olduğunu söyleyen bir işçinin “Her işyerinde kimi sosyal haklar vardır. Bizde ramazanda bile belediyenin verdiği koliler verilir” ifadesi, işçilerin çalışma durumunu göstermeye yetiyor.

Birleşik Metal-İş sendikasının Gebze 2 No.lu yöneticilerinden Kadir, fabrikada 70 işçinin çalıştığını, çalışma koşullarının iyi olmadığını, fakat en çok ücret düşüklüğü ve sosyal haklar konusundaki talepleri için örgütlenmeye başladıklarını söyledi.

OSB içindeki fabrikalarda işçi sayısı ortalama 50-100 civarında işçi çalışıyor. Ve sendikal örgütlenmeye izin verilmiyor. Bir fabrikada örgütlenme gerçekleştirildiğinde, patronlar diğer işyerlerine de sendika girmesinden korkuyorlar. Bu nedenle devletin bütün olanaklarını kullanarak baskıyı artırıyolar. İşçiler ise, sendikalı olarak işe geri dönünceye kadar direnişe devam edeceklerini, kazanmakta kararlı olduklarını ifade ediyorlar.

Artvin'de HES'lere karşı mücadele

Artvin'in Şavşat ilçesinde, eski Artvin valisi Selahattin Akyurt'a ait şirketin kurmaya çalıştığı HES (Hidro Elektrik Santrali), köylülerin direnişi ile karşılandı.

Eski valinin Akyurt Enerji Üretim AŞ adlı şirketi, 28 köyün içme ve sulama suyunun karşılandığı Hanlı Deresi üzerine “Hanlı Regülatörü ve HES” kurmaya çalışıyor. HES projesi, Çadır Dağı'nın eteklerinde, 2 bin 800 rakımda bulunan Karagöl'den yeraltı ve yerüstü sularından beslenerek gelen suların üzerinde kuruluyor. 20'si Şavşat, 8'i Ardanuç ilçesine bağlı 28 köy bu projeden doğrudan etkileniyor; sulama ve içme suları tahrip oluyor.

Buna karşılık, 28 köyün muhtarları, dernekleri ve köy sakinleri, Kireçli Köyü'nde biraraya geldi. 12 Ağustos'tan buyana HES'le ilgili çalışmalarını takip eden köylüler, ormanlık alan-

da ağaç kesiminin yapıldığını görerek tepki gösterdiler. Yüzlerce yıldır Karagöl'ün sularını kullanan, bu sularla beslenen köylüler, HES sonrasında bu suların kesileceğini biliyorlar. Yapılan toplantıların ardından köylüler, 15 Ağustos günü Kireçli Köyü'nde geniş katılımlı basın açıklaması yaptılar. Köylüler ÇED raporunun iptal edilmesini istiyor.

TÇSP'nin kıdem tazminatı için eylemleri...

Tüm Çalışanlar için Sağlık Platformu (TÇSP) kıdem tazminatının gaspına ve güvence-siz çalışmanın dayatılmasına karşı, 25 Temmuz günü basın açıklaması yaptı.

PDD'nin de bileşeni olduğu platform, Kadıköy'de gerçekleştirilen eylemde, “Kıdem tazminatının gaspına, güvencesiz çalışmaya karşı birleşelim, mücadele edelim” yazılı pankart açtı. Yapılan açıklamada, sermaye sınıfının salgını fırsata çevirerek işçi ve emekçilere saldırılarını artırdığı, salgına rağmen fabrika ve işletmelerde işçilerin uzun saatler dipdibe çalıştırıldığı, salgınla beraber ekonomik krizin giderek derinleştiği, krizin faturasının işçi ve emekçilere yıkılmaya çalışıldığı belirtildi. Ve “genel grev genel direniş şiarıyla birliklerimizi kuralım, mücadele edelim” çağrısı yapıldı. Atılan sloganlar ve marşlar eşliğinde çekilen halayların ardından, basın açıklaması tamamlandı.

TÇSP, kıdem tazminatına ilişkin bir dizi çalışma yürüttü. İstanbul'un metrobüs duraklarında ve işçilerin geçiş güzergahlarında, kıdem gaspına karşı bildiri dağıtımı yapıldı. Yine aynı içerikli pankartlar, merkezi noktalara asıldı. 11 Temmuz günü Bakırköy, Beşiktaş ve Kartal'da parklarda forumlar düzenlendi. Eşzamanlı olarak yapılan forumlara, çeşitli işkol- larından işçiler katıldı. Forumlar oldukça canlı geçti, çeşitli tartışmalar yaşandı. Özellikle inşaat işçileri, oldukça kötü ve ağır koşullarda çalıştıklarını ifade ettiler ve kıdem haklarının olmadığını belirttiler. İşçilerin çoğu, sendikacıların pasif tutumunu eleştirdiler ve genel grev taleplerini dillendirdiler. Yine bazı işçiler, savunmada kalmayıp, cepheden mücadele yürütmek gerektiğini söylediler. Kıdem tazminatını korumak için, işyerleri temelinde örgütlenmek ve mücadeleyi yükseltmek çağrısıyla forumlar sonlandırıldı.

KYK bursları: Verirken dirhemle, alırken faizle

Yüksek Öğrenim Kredi ve Yurtlar Kurumu (KYK) tarafından öğrencilere verilen kredi ve burslar salgın bahanesiyle kesintiye uğratıldı. Öğrenciler açısından büyük bir önem taşıyan bu kredi ve bursları verirken dirhemle veren KYK, geri ödemeler için ise yüksek faizler uyguluyor.

KYK burs ve kredileri kesilen öğrencilerden eylem

KYK tarafından öğrencilere verilmesi gereken burs ve kredilerin salgın döneminde ödenmemesi üzerine, üniversite öğrencileri eylem yaptılar. 13 Temmuz günü Fatih'te bulunan KYK önünde biraraya gelen öğrenciler, “Bizi borç batağına sürükleyenler servetlerine servet katıp, jakuzilerinde halka ahkam kesiyorlar” dedi. Hiç bir açıklama yapılmadan kredi ve burslarının kesilmesi üzerine, KYK il binası önünde banka kartlarını yere atarak protesto eylemi gerçekleştirdiklerini de hatırlatan öğrenciler, burs ve kredilerini istediler.

Protestonun ardından bir açıklama yapmak zorunda kalan KYK ise suçu teknolojiye attı; “YÖKSİS üzerindeki eğitim bilgileri güncel olmayan öğrencilerimize burs-kredi ödemesi yapılmamıştır” dedi.

KYK borcunu ödeyemeyen milyonlarca öğrenci

Üniversite eğitimi sürerken KYK'nın burs ve kredilerine büyük ihtiyaç duyan öğrenciler, üniversite bittikten sonra da büyük bir borç batağı ile karşı karşıya kalıyorlar. Üniversiteyi bitirir bitirmez iş bulmanın artık imkansız hale geldiği bugünkü koşullarda, öğrencilerin borçları faizlerle katlanarak büyüyor; sonuçta ödenemez hale geliyor.

Eylül 2019 itibarıyla, KYK borçlarını ödeyemeyen öğrencilerin sayısı 5 milyona ulaşmış, 280 bin üniversite mezunu hakkında ise yasal işlem başlatılmıştı. Mezun olur olmaz iş bulabilenlerin ücretlerine haciz konulması, iş bulamayan-

ların banka hesaplarının bloke edilmesi, yeni mezun gençleri, daha hayata başladıkları anda çok ağır bir tablo ile karşı karşıya bırakmaktadır. Koronavirüs salgını döneminde, bu borçlar da, borçları ödeme koşulları da daha fazla ağırlaşmıştır.

Bu koşullarda KYK borçlusu öğrenciler, 13 Haziran günü Cengiz Holding önünde protesto eylemi gerçekleştirdiler. Milyonlarca öğrenci ödeme gücüyle çekerken, Cengiz Holding'in 422 milyon liralık vergi borcunun silinmesine tepki gösterdiler. Altunizade'deki Holding binasının önünde biraraya gelen üniversite öğrencileri, “Cengiz Holding'in borçları değil, KYK borçları silinsin” pankartı açtılar. Sloganlarla başlayan basın açıklamasına polis müdahale etti, bir öğrenci gözaltına alındı.

Koronavirüsten işçi ölümleri artıyor YAŞAMAK DİRENMEKTİR!

İşçi ve emekçiler koronavirüs döneminde işsiz ve aç kalmamak için en ağır koşullara bile katlanmaya çalışırken, patronlar karlarını artırmanın yollarını buldular. Ve işçilerin yaşamlarını daha da ağırlaştırma pahasına, sömürüyü katmerlendiren adımlar attılar.

“Kısa çalışma ödeneği” bu yöntemlerin en önemlilerinden biri oldu. “İşçi çıkarmayı yasakladık” diye bir müjde olarak duyurdular bu kararı. Gerçekte ise, **işten çıkartılan işçi, hem tazminat hem de işsizlik maaşıyla belli bir süre idare etme olanağı elde edebilirken, şimdi günde 38 liraya açlık çekmekle karşı karşıya bırakılmış durumda.** Onun için patronlar “kısa çalışma ödeneği”nin süresinin uzatılmasını istedi. Erdoğan da bu isteğe uyarak süreyi 12 Eylül’e kadar uzattı.

Ancak patronların saldırıları bununla sınırlı kalmadı. “Çarklar dönecek” politikasıyla en insanlıkdışı yöntemleri uygulamaya soktular.

Dardanel’de işçiler fabrikaya kapatıldı

Dardanel fabrikasında çalışmakta olan işçiler, koronavirüs bahane edilerek fabrikaya kapatıldı. Üstelik bu, Çanakkale Valiliği’nin, İl Hıfzısıhha Kurul Kararı doğrultusunda gerçekleştirildi.

Konserve ton balığı üreten fabrikadaki işçilerde koronavirüs vakalarının artmasının ardından fabrikanın kapatılması ve tüm işçilere test yapılarak ücretli izne gönderilmesi gerekiyordu. Ancak tam tersi yapıldı. Yıllık izinde olan personelin yıllık izinleri iptal edildi, resmi sağlık raporu olmayanlara işbaşı yapma zorunluluğu getirildi. “Ev izolasyonu” kararı “14 gün gözetimli karantina”ya çevrilerek **27 Temmuz-9 Ağustos tarihleri arasında, işçilerin fabrikadan dışarı çıkması yasaklandı. Gündüz mesaisinde işe gidecek olan işçiler, akşam da “belirlenecek yurtlarda” kalmaya zorlandı. Ve bütün bunlar, fabrikanın değil, devletin (İl Hıfzısıhha Kurulu) kararı olarak işçilere bildirildi.**

“Kapalı çalışma sistemi” adı verilen bu yöntem, koronavirüs bahanesiyle patronların sömürüyü katmerlendirmesinde yeni ve daha vahşi bir aşamayı ifade ediyor. Hem fabrika hem de hıfzısıhha kurulu, bu kararın işçilerin sağlığı ve korunması için alındığını ileri sürüyorlar. Oysa en başta, fabrikada “zorunlu karantina”, hukuka aykırı bir uygulamadır. Yasalara göre “karantina”, ancak sağlık merkezlerinde, sağlık şartları taşıyan merkezlerde ya da evlerde uygulanabilir. “İşyeri” bu listede yer almaz. Bu nedenle “**zorunlu karantina**”, gerçekte “**zorla çalıştırma kampı**” anlamına gelmektedir.

İkincisi, işçilerin “çalışmaktan kaçınma hakkı”nı kullanmasının engellenmesi de yasalara aykırıdır. Yasalar işçilere “kapalı devre çalışma”yı değil, “çalışmaktan kaçınma”yı “hak” olarak tanımıştır.

Üçüncüsü, salgın ve virüsün bulaşma riskinin olduğu koşullarda, işçileri virüs taşıma ihtimali olan iş arkadaşları ile aynı ortamda çalışmaya ve

Koronavirüs salgını “aynı gemideyiz” yalanını daha fazla açığa vurdu. Sınıfsal farklılıkları net biçimde gözler önüne serdi. Bu koşullarda işçi ve emekçilerin, başta “işten kaçınma hakkı” olmak üzere haklarını kullanması, çarkın bu şekilde dönmesine izin vermemesi gerekiyor.

kalmaya zorlamak, insanlık dışı bir uygulamadır.

Üstelik bu uygulama, Çanakkale’nin CHP’li belediye başkanının da imzaladığı, “oybirliği” ile alınmış bir karar sonucunda yürürlüğe konmuştur. Yani işçileri sömürme konusunda, düzen partileri arasında bir fark yoktur. Bu partilerin önemseydiği tek şey, patronların azami karı gerçekleştirmesi, işçiler üzerindeki insanlıkdışı ve vahşi sömürünün sürdürülmesidir.

Vestel işçisi ölüyor

Vestel’de çok ağır koşullarda çalıştırılan işçiler arasında giderek artan bir biçimde koronavirüs yayılıyor. **Bugüne kadar 7 işçinin koronavirüs nedeniyle öldüğü, 380 işçinin de virüse yakalandığı ortaya çıktı.**

Vestel, Manisa’da 1,1 milyon metrekare alan üzerinde kurulu “Vestel City” üretim alanı ile, Avrupa’nın “tek lokasyonda üretim yapan en büyük endüstri komplekslerinden biri” olarak tanımlanıyor. Türkiye’nin en büyük sanayi üreticilerinden birisi; Türkiye pazarındaki televizyon satışlarında ilk sırada, beyaz eşya ürünlerinde ise 3. sırada bulunuyor.

Vestel’in bu büyüklüğü, elbette yoğun işçi sömürüsü üzerinden gerçekleşiyor. **Manisa’daki üretim tesisinde 16 bin işçi çalışıyor. Bu işçilerin çalışma süreleri, haftalık 60 saat gibi çok uzun bir süre.** Koronavirüs salgının bu fabrikada artması da çalışma koşullarından bağımsız değil. Buna rağmen, Vestel’e TSE “güvenli üretim belgesi” verilmiş. Yani sömürü, patron ve devlet işbirliği ile sürdürülüyor ve işçiler ölümüne çalıştırılıyor.

Patronlar salgın koşullarını kendi çıkarları için kullanıyorlar. İşçiler arasında yüzlerce vaka ortaya çıkıp karantinalar gündeme gelince, işgücü kaybını telafi etmek isteyen patronlar, işçileri haftada

7 gün 12 saatlik vardiyalarla çalıştırmaya başlamışlar. İşçiler bu duruma tepkilerini “aylardır ekmek arası bir kaşık yemek ve bir kase çorba ile karnımızı doyurmaya çalışıyoruz” diye ifade ediyorlar. Ayrıca üretimin 12 saatlik 2 vardiya ile kesintisiz devam ettiğini, bu koşullarda fabrikanın dezenfekte edilemediğini belirtiyorlar.

İşçiler bu koşullarda virüse yakalanıyorlar. Ve göz göre göre, virüs karşısında savunmasız bırakılıyorlar. Üstelik testi pozitif çıkan işçilerin, bunu arkadaşlarından saklamaları dayatılıyor.

İşçiler ölüyor, patronların karı artıyor

Koronavirüs salgını başladığı günden bu yana gerek dünyada gerekse ülkemizde en çok işçi ve emekçiler öldü. Yaşam gibi ölüm de adil değildi çünkü. Buna karşın patronların karları daha da arttı. Çünkü koronavirüsü bir fırsata çevirdiler. Daha ağır çalışma koşullarında daha az ücretle çalışmanın yollarını buldular. Her zaman olduğu gibi hükümetler de onların istekleri doğrultusunda yasalar çıkardı, kararlar aldı.

Koronavirüs salgını “aynı gemideyiz” yalanını daha fazla açığa vurdu. Sınıfsal farklılıkları net biçimde gözler önüne serdi. Bu koşullarda işçi ve emekçilerin de sınıf tavrını ortaya koyması gerekiyor. Başta “işten kaçınma hakkı” olmak üzere haklarını kullanmalı, çarkın bu şekilde dönmesine izin vermemeliler. Yaşamak için direnmek dışında başka bir yol yoktur!

Dardanel ve Vestel işçileri için eylemler

Tüm Çalışanlar İçin Sağlık Platformu (TÇSP), İBB çalışanları, OTİS sendikası, Emek ve Adalet Platformu, Yaşar Usta Emek Portalı, 8 Ağustos günü Dardanel Ton fabrikasında “Kapalı Devre Çalışma Sistemi” adı verilen kölelik dayatmasını protesto etmek için eylem gerçekleştirdi. Dardanel’in İstanbul-Sarıyer’deki genel merkezi önünde biraraya gelen kitle, basın açıklaması düzenledi.

TÇSP, 15 Ağustos günü de, Vestel işçilerinin virüsten ölümlere ve yüzlerce vakaya rağmen çalışmaya zorlanmasını protesto etmek için eylem yaptı. Zorlu Holding’in İstanbul’daki genel merkez binası önünde yapılan eylemde, “Çalışırken ölmek istemiyoruz! Vestel işçisi köle değildir!” pankartı açıldı. Yapılan açıklamada işçilerin hayatının hiçe sayıldığı ve yaşamlarının buzdolabından daha değersiz görüldüğü vurgulandı. Platform, üretime 15 gün ara verilmesini, tüm işçilerin virüs testinden geçirilmesini, çalışan işçilerin ücretli izne çıkarılmasını, koronavirüsün meslek hastalığı sayılmasını istedi.

Diğer taraftan, DİSK de hem Dardanel işçileri için, hem de Vestel fabrikasının işçileri için basın açıklaması yaptı. “İşçilerin hayatı değerlidir” sloganıyla yapılan açıklamada, koronavirüs koşullarında işçi sömürüsünün yoğunlaştırılması protesto edildi.

Şehitler nasıl anlatılmamalı?

Devrim şehitlerinin nasıl anlatılması-anılması gerektiği konusunda bugüne dek çok şey yazdık, söyledik. Pratiğimizle de bunu yaşama geçirmeye çalıştık.

Bu yazıda “nasıl anlatılmamalı” üzerinde duracağız. Esasında “nasıl anlatılmalı”, “nasıl anlatılmamalı”yı da kapsayan, ona yanıt veren bir içeriğe sahip. Dolayısıyla anma yazılarımız böyle bir nitelik taşıyor. Fakat görünen o ki, yine de başlı başına ele almak, dikkatleri o noktada yoğunlaştırmak gerekebiliyor.

Alinteri sitesinde 26 Temmuz 2020 tarihinde yayınlanan “Tahsin’le son 24 saat” başlıklı yazı, şehitlerin nasıl anlatılmaması gerektiğine yeni bir örnek teşkil ettiğinden, böyle bir yazıya gereksinim doğdu.

‘90’lı yılların ortalarından itibaren şehitleri ölüm yıldönümlerinde bile anmayan, “*şehit edebiyatı yapmayalım*” perdesi altında onları unutturmaya çalışan, dahası esen rüzgarlara, dönemin modasına uyarak şehitliğin “*dini bir kavram olduğu*”nu söyleyip “*devrim şehitleri*” demeyi de terkeden bu anlayışın sahipleri, son yıllarda şehitleri hatırlamaya, onlara dair yazılar yazmaya başladılar. (1)

Bu, bir yanlış farkedip düzeltme çabası olsaydı, tabi ki olumlu bir değişim olarak görülebilirdi. “*Zararın neresinden dönülürse kardır*” diyerek, yanlışlarını düzeltmeleri memnuniyetle karşılanabilirdi. Ama öyle olmadığını, huyunun huyundan vazgeçmediğini bir kez daha gördük.

Her yanlış, hatta suçu bile meşrulaştırmaya çalışan, çok sıkıştıkları noktada “*yapmasaydık iyi olurdu*”larla geçiştiren, ya da “*yaptık ama sorun bakım niye yaptık*” gibi bir komedi filminin repliğiyle kaş yaparken göz çıkartan bu anlayış sahiplerinden düzgün bir özeleştirici beklenemezdi elbette. Ama aynı yerde dönüp durmak, saplantılarından bir türlü kurtulamamak, bozuk plak gibi aynı noktaya takılmak da patolojik bir vaka olsa gerek. (2)

“Tahsin’le son 24 saat” başlıklı yazıda, 1996 yılının Haziran-Temmuz aylarında tüm cezaevlerinde gerçekleşen süresiz açlık grevi-ölüm orucu eyleminde

şehit düşen Tahsin Yılmaz anlatılıyor sözde. Fakat gerçek niyetleri, yazının ilerleyen bölümlerinde ortaya çıkıyor.

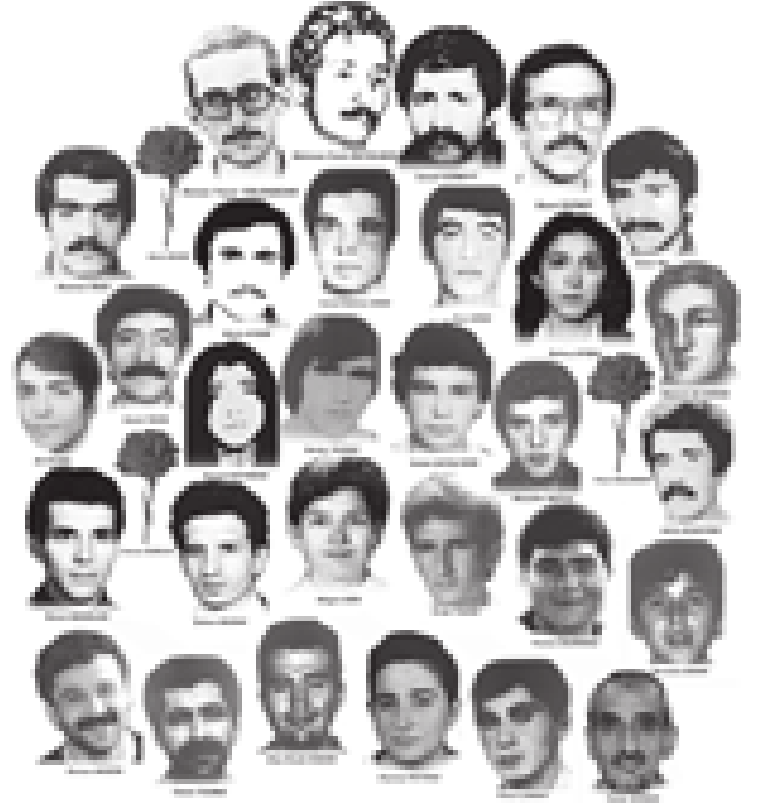
Tahsin’in şehit düştüğü dönemde de bunu yapmışlardı. Onun ağzından halen birlikte oldukları, aynı eylemde ölüme koştukları yoldaşları hakkında kin dolu sözler sarfetmişlerdi. Böylece örgüt-içi mücadelede ellerini güçlendirmeye, “delil”ler oluşturmaya çalıştılar. Bu kirli yöntem, sözkonusu yazıda insanı irrite edecek boyutta kendini yeniden ortaya koyuyor.

Tahsin’in ölümüne saatler kala tam üç saat konuşmak, sonra birkaç saat dinlendirip yeniden saatlerce konuşmaya zorlamak, sesi çıkamaz haldeyken bile kulağını dayayıp mırıltılardan bir şeyler çıkarmaya çalışmak nasıl bir ruh halidir? **O güne dek söyleyeceğini söylemiş bir insanı ölümüne ramak kala neden rahat bırakmazsınız? Son nefesini vermeden önce yoldaşları hakkında kötü konuşmaya neden bu kadar zorlarsınız? Ve 24 yıl sonra, onu anmak için yazılan bir yazının ana konusu neden yine bu olur?** Yıllar sonra “çok vahim hatalar işledik” dediğiniz halde, o “vahim hataları”, işlediğiniz dönemde ortaya koyan ve düzeltilmesini isteyen kişilere karşı bu hınç, bu iftiralarla dolu saldırganlık niye bir türlü bitmez? (3)

Bir kez daha yineleyecek olursak; hataları dil ucuyla kabul edip aslında onlarla yüzleşmemenin, “Sezar’ın hakkı Sezar’a” diyecek cesareti gösterememenin, **kendini yenileyememenin, ileriye doğru bir adım atamamanın sancılarıdır.**

Müflis bakkal gibi eski defterleri karıştırarak, içine düşülen durumdan kurtulmak mümkün değildir. Geçmiş, geleceği inşa etmeye yarayacak bir şekilde ele alındığı ve ona hizmet ettiği ölçüde anlamlıdır. Geçmişin en önemli parçası olan şehitlerimiz de öyle...

Geleceğe köprü yapılmayan bir tarih anlatımı, en iyimser tanımla nostalji yapmaktır. Ama tasfiyeciler, tarihimizi ve şehitlerimizi bu şekilde bile

yadetmiyorlar. Kendi kişisel hırsları için, hatalarını örtbas etmek için, unutuldukları köşelerinde hatırlanmak için vb. bu tarihi ve şehitleri kullanıyorlar.

Kendilerini öne çıkarabilmek için önce şehitleri unutturmaya denerler. Fakat başarılı olamadılar, aksine tepki topladılar. Bunun üzerine “şehit anlatımı” adı altında kendilerini anlatmaya başladılar. Şehitler adeta “konu mankeni”ydi, başrol onlara aitti. Şehitler hata yapıyor(!), yanılıyor(!), yanlışlara düşüyordu(!), onlar ise hep doğruyu gösteriyor, haklı çıkıyordu!!!

“**Şehitler hatasız değildir**” diyerek bu yolu düzlediler. “**Şehitler hatasız değil**”di, ama kendileri hatasızdı! “**Şehitleri ululaştırmamak gerekiyor**”du, ama kendilerini ululaştırdılar! Onların üzerine basarak yükselmeye çalışmak gibi akıl dışı bir şeye yeltendiler. Sonuçları ortada...

Tahsin’in ağzından aktardıklarına bir bakın:

“*Bunlar var ya bunlar... canımdan bezdirdiler beni. Arkamdan iş çevirdikleri yetmezmiş gibi her toplantıda bunalttılar. Bunlar yüzünden bir ara PKK’ye katılıp dağa çıkmayı düşünür hale geldim. Sonra tarihimizi, ortak geçmişimizi, sizleri düşündüm. İçerde zaten eliniz kolunuz bağlıyken bir de ben bırakıp gidersem neler hissedeceğinizi aklımdan geçirdim. Bu bağ tuttu beni burada.*” (abç)

Bahsedilen “bunlar” İstanbul İl Komitesi’nde Tahsin’le birlikte çalışan yoldaşlardır. Tasfiyeciler yönetim anlayışına ve o dönemki politikalara karşı örgüt içinde “Tartışma Süreci” başladığında (Eylül 1995), **İstanbul İl Komitesi’nde yeralan Tahsin ve diğer yoldaşlar, yanlış buldukları noktaları rapor halinde Tartışma Platformu’na (TP) sundular. Bu raporda ve TP sürecinin ilk aylarında tam bir fikir birliği içinde görüşlerini ifade ediyor, aynı hatalara dikkat çekiyorlardı.** (4)

Diğer il komitelerinin de tümü, benzer eleştirileri içeren raporları TP’ye sunmuşlardı. Başlangıçta eleştirilerin cezaevindeki üç-beş yoldaşla sınırlı olduğunu düşünen tasfiyeciler MK, dışarıdaki tüm komitelerden gelen eleştirel raporlar karşısında iyice panikledi. “*Bu komitelerin hepsi İstanbul İl Komitesi’nden etkileniyor*” diyerek, İstanbul İK’yı hedefe çaktı. (Bu durum, Kasım 1995 tarihli TP tutanaklarıyla belgelidir.)

Sonra **İstanbul İK’da gedik açmak için, Tahsin’i bulundukları cezaevine görüşe çağırdılar. Onu,**

(1) Şehitlik, sadece İslam’a özgü bir kavram değil. Tarihsel olarak bakıldığında inançları uğruna ölenlere her zaman bir “yücelik” atfedilmiş. Bu, “dini” bir yaklaşım olmanın ötesinde bir “kültür”ü ifade ediyor. “Proleter kültür” de insanlığın o güne dek oluşturduğu kültürden kopuk, apayrı bir şey değil; onun süzülerek daha ileriye taşınmasından oluşuyor. Şehitlik kavramını da bu kapsamda ele almak gerekir. Önemli olan “uğruna ölen” şeyin niteliğidir. Devrim ve sosyalizm hedefiyle ezilen-sömürülen tüm kesimlerin, hatta insanlığın kurtuluşu için ölenleri yüceltmek, onları onore etmek doğru bir yaklaşımdır. Bunu en iyi karşılayan kavram da “devrim şehidi”dir.

“Devrim şehidi” dediğimiz zaman, ne demek istediğimizi kitleler on yıllardır biliyor ve kastedilen haliyle sahipleniyorlar. Kaldı ki, onun yerine kullanılan “ölümsüzler” gibi kavramlar tutmadı. “Devrim şehitleri ölümsüzdür” sloganının yerini dolduracak hiçbir slogan üretilmedi. (“Ölümsüzler ölümsüzdür” gibi bir slogan, Türkçe’ye de uyumsuz ayrıca.) Onun için hiç bir komplekse kapılmadan “devrim şehidi” kavramını kullanmaya devam etmeliyiz.

(2) Anı kitabı da dahil olmak üzere aklına estikçe yazdığı yazılarda bize “laf çakmaya” kalkması, bu durumun bir saplantıya dönüştüğünü gösteriyor. İçlerinden onlarca hizip çıkartanlar, kendileri de bir hizip olarak hareket edenler, hatta ‘95 yılındaki tartışma sürecinde bizzat “merkez hizbi”ni örgütleyenler, hala “hizip” deyip duruyor. Bir yalanı yüz kez tekrarlamak onu gerçek yapmaz. Sadece bu uğraşı verenlerin güçsüzlüğünü, çaresizliğini, yenilemediğini gösterir.

(3) Biz bu soruların yanıtlarını elbette biliyoruz. Hala bilmeyenler varsa, muhataplarına sorsun ve artık gerçekleri görsünler diye sıralıyoruz. Bu fasit dairede dönüp durmaya son versinler istiyoruz.

(4) Sadece İstanbul İl Komitesi olarak değil, Tahsin’in kendi imzasıyla yazdığı rapor da benzer bir içeriktedir. Bu rapordan bazı bölümleri kutu içinde aktarıyoruz.

raporda dile getirdikleri görüşlerden vazgeçirmeye çalıştılar. Bunun için her yol mubahtı! **Tahsin'in geçmişte yaptığı hata ve eksikleri kullanmak da dahil...**

Sonuçta bu yöntemle (daha başka bir dizi gayri meşru yöntemi de kullanarak) Tahsin dahil bazı kişileri tartışma sürecinin başında söylediklerinden-yazdıklarından çark eden, hatta yüzsek-sen derece tersini söyleyen hale getirebildiler. Her mücadele alanında olduğu gibi, iç mücadelede de dönenler üzerindeki baskı daha fazla oldu. Tasfiyeci yöneticiler onları, bir-kaç hafta önce aynı görüşleri ifade ettikleri yoldaşlarının üzerine saldırdılar. Bunlar arasında Tahsin en fazla öne çıkartılan oldu. Özellikle ölümünün ardından bunu ifrada vardırıdılar.

Şimdi bir kez daha Tahsin üzerinden saldırıya geçiyorlar. **Bunu yaparken Tahsin'i ne duruma düştürdükleri yine hiç umurlarında değil.** Salt İstanbul İl Komitesi'nin iki üyesini (onlar üzerinden tasfiyeciliğe karşı duran tüm yoldaşları) karalayabilmek için, Tahsin'in ağzından *"bunlar yüzünden PKK'ye katılıp dağa çıkmayı düşündüm"* sözlerini sarfediyorlar.

Bizimle uğraşmaya öylesine kilitlenmişler ki, söyledikleri sözün anlamını bile farketmiyorlar. Tahsin için, şehit düştüğü andan itibaren "önder komünist" tanımını kullandılar; son yazıda da bunu tekrarlıyorlar. Tahsin'i Fatih'in, Osman'ın yanına yerleştirmeye çalıştılar. Ancak gerçeklerin er-geç açığa çıkmak gibi bir huyu var. Burada da, aynı yazı içinde kendilerini tekzip ediyorlar. **"Komünist önder" dedikleri Tahsin, "birilerine" kızdığı için, "önder"i olduğu örgütü bırakıp "PKK'ye katılmayı" düşünüyor; sonra "sizleri düşündüm" gibi son derece kişisel-duygusal bir neden ile-ri sürerek, gitmekten vazgeçiyor?!!** Yani örgütle

ideolojik-siyasi bir bağı kalmamış, ama tasfiyeci yöneticilerle kurduğu kişisel bağ, onu tutmuş?!!

Yine yazarın iddiasına göre "komünist önder" Tahsin, aynı komiteyi paylaştığı kendisinden çok daha genç ve "tecrübesiz" yoldaşları tarafından kandırılıyor?!! **Örgütün en kritik dönemini yaşadığı günlerde "önderlik" vasıflarıyla tüm yoldaşları yönlendirmesi gerekirken, yönlendirilen oluyor?!!** (5)

Şunu da belirtelim; Tahsin'in bu sözleri söyleyip söylemediği şüphelidir. Çünkü **yazıyı yazan kişi, aktardığı konuşmayı Tahsin'le yalnız yaptığını söylüyor. Ne tanık var, ne belge...** Her şey subjektif, hatta spekülatif... Üstelik ölüm orucunda son saatlerini yaşayan, bilinci gidip-gelen bir kişinin neyi nasıl ifade edeceği de ayrı bir konu...

Biz bugüne kadar şehitlerimizi hep geleceğe taşınması gereken olumlu yönleriyle ele aldık. Bu onları hatasız-eksiksiz gördüğümüzden ya da bu yanlarını bilmediğimizden değildi. Sonuçta şehitler de etten-kemikten insanlardı ve tabi ki mücadele içinde yanlışları, eksikleri olmuştu. Ama şehitlik mertebesine kadar katettikleri yolda onları aşabilmişler ya da

olumlu yönleri baskın gelerek davaları uğruna canlarını verebilmişlerdi. Öne çıkartılması ve gelecek kuşaklara aktarılması gereken de bu yönleri olmalıydı.

Bununla birlikte şehitlere methiyeler dizmek, olduğundan çok farklı göstermek, abartmaya kalkmak da bir o kadar yanlıştır. Onları olabildiğince yalın ve temel özellikleriyle, mücadele içinde ileriye sıçramalarını sağlayan yönleriyle ortaya koymak gerekir. Abartılı her anlatım, hem

okuyanı-dinleyeni rahatsız eder ve doğru mesajların ulaşmasını engeller; hem de şehitlerin kemiklerini sızlatır. Fatih'in son sözleri bu yönüyle de kulaklarımıza küpe olmalıdır: *"Bizi arkamızdan çok çok övüp yeraltında yüzümüzü kızartmayın olmaz mı?"*

Tasfiyeci yöneticiler, Fatih, Osman, İsmail, Sezai gibi önder yoldaşları bile "hataları"yla anlatmayı marifet sayarken, Tahsin'i fazlasıyla abartarak, olduğundan çok farklı bir yere koydular. Bunu da Tahsin'e çok değer verdikleri için yapmadılar. Her iki anlatış biçimine yön veren, kendi kişisel çıkarlarıydı. O yüzden bir uçtan diğerine savrulduklar, -her konuda olduğu gibi- tam bir tutarsızlık örneği sergilediler.

Şehitleri doğru biçimde anlatma-anma konusunda bu kadar defoluyken, bizlerin şehitler konusundaki hassasiyetini "geçmişe özlem" şeklinde yaftalayıp karalamaya kalktılar. Şimdi de "Tahsin'i dil ucuyla andığımız"ı söyleyerek, akıllarınca hassas noktamızdan vurmaya çalışıyorlar. Hem de bunu, **Tahsin'i anlattığı son yazıda bile, aynı eylemde şehit düşen Osman Akgün ve Ulaş Hicabi Küçük yoldaşlardan tek kelime bahsetmeyen biri söylüyor! Tahsin'i ölürken bile rahat bırakmayan, örgüt-içi mücadelede onun "son sözleri"nden medet uman, 24 yıl sonra da aynı şekilde kullanmaya çalışan biri söylüyor!** (6)

Diğer şehitlerimiz gibi Tahsin'i de yerli yerine oturatarak anlatmak bize düştü. Aramızda Tahsin'le aynı bölgede, aynı komitede çalışmış, bir dönem onun sorumluluğunu üstlenmiş yoldaşlar var. Ki onlar, Tahsin'i ilk örgütlendiği haliyle veya raporlarından değil, son

Leninist örgüt normlarında deformasyon

Legal-illegal alan ilişkisinde, birincinin ikinciye tabi olmak ve ikincinin denetiminde olma kuralı vardır. Örgüt faaliyetlerinin merkezi yeraltıdır. Buradan güçlenmesi, taze kan taşınması ve karşı-devrimin saldırılarına karşı tahkim edilmesi, legal alanı olması gerektiği gibi kullanması ile mümkündür. Legal mevzideki örgütlenmeler çeşitlilik gösterir, sendikal örgütlenmelerden derneklere, bürolardan sanat merkezlerine... Bunların hemen hepsi de örgütün politika ve taktiklerinin en geniş kitleler nezdinde hayat bulmasının kaldıraçlarıdır. Özellikle büro ve sanat merkezi gibi kurumlar, örgütün dışa yansıyan vitrinleridir ve düzenliliği de buna uygun olmak zorundadır. Yanısıra faaliyetin kimi pratik işlerinde olanaklar açısından da en geniş araçların olduğu kurumlardır. Bu mevzilerde örgüt işlerinin uygulanmasına dönük hiçbir şeyin önüne ne sudan gerekçelerle ne de kişilerin "kavrayış yetersizliklerinden" kaynaklanan kaymalarla nedenleri açıklanan engeller konulamaz ve bu anlamda açıklanamaz. Özellikle bir bütün olarak faaliyetlerimizi zayıflatan gelişmeler söz konusuysa, buna doğrudan müdahale birinci koşuldur.

Büro kendini çalışmanın merkezine koyup -objektif olarak görünen bu- haber, yazı vb. gönderilen malzemeler ya kayboluyor, ya da sağından solundan kırılarak anlatılmak istenen anlamların dışına taşıyor. ... Örgüt işlerinin önüne hiçbir engel çıkarılamaz. Biz daha önce kurultay imzalı bir sürü şey bastıysak, bu imzalı bildirileri de basmak zorundayız. Eğer çalışmada belirleyicilik legal kurumların inisiyatifinde olursa, -ki dönem dönem böyle görüntüler oluyor; AFMK bildirileri, alanlara müdahale vb. ilk akla gelenler- burada oldukça ciddi sorunlar doğar. Ve biz istesek de istemesek de, kaymalar olur. Anlayış düzeyine sıçrama tehlikesi taşıdığı için öncelikle yoldaşların ve birlikte dönem içi müdahale gerekiyor. Gösteri ve eylemliliklerimizin salt kendi gazetemizde değil, diğer günlük basında da çıkması için büronun olanaklarının kullanılmasını istediğimizde, hoş olmayan üslupla bu istek geri çevrilebiliyor. Örgütsel etkinliklerimizin en geniş propagandası hemen herkesin olanaklarının sonuna kadar

kullanarak yapması gereken önemli bir görev. Bunun daraltılmasına hiçbir bahane ve gerekçe gösterilemez. Bunları çözmek zorundayız. Yine burada da bizlerin yanı sıra asıl olarak siz yoldaşlara uygun bir çerçevenin çizilmesi için ön açıcılık düşüyor.

Sanat merkezi için de aynı şeyler geçerli. "Partili sanat" diyoruz. Bu kavramın içini dolduran bir anlayış ve çalışma olmalı. Sanat merkezini, çekim merkezi -geniş kitlelere- haline getirmek, buradan sorumlu yoldaşın bizim politikamızı kavrayıp içselleştirme, yaşam biçimi haline getirme ve bunu davranışlarına yansıtmasıyla olur. Eğer sanat merkezine gidenler buranın havasından rahatsız oluyorsa, bir şeylerin ters gittiği açık. Yine sadece gece, gezi vb. yerlere gitmenin dışında etkinlik yapılmıyorsa, bunun neden ve niçinlerini sorgulanarak yakın denetime alınmak zorundadır. Sanat merkezinin insan kaynağı ve maddi ihtiyaçlarının karşılanması alanı, işçi, emekçi ve gençlerdir. Mevzilenişi de bu alana uygun olmalıdır. Hem partili sanat anlayışına, ruhuna uygun bir çalışma için, hem de burjuva etkilenmelere oldukça açık bu alanın böylesi tehlikelere karşı önlem alınmasının yolu ve çalışmanın sorumluluğunu yürüten yoldaşların üretkenliği ve proletaryanın üretkenliğini ve proleter yaşam biçimini önemsemenin yolu, yaşanan onca işçi-emekçi direnişi ve grevleriyle dolaylımsız bağ kurmalarıdır. Sanat merkezine gidenlerden buradaki kimi yoldaşların giyimlerinden konuşma üsluplarına, davranışlarına dönük ciddi rahatsızlıklar var ve eleştiriyorlar. Bir daha gitmeme gibi tavırlar geliyor. Bunlar ciddi olaylardır. Dikkatli olmak zorundayız. Yine bu öncelikle önderlik olmak üzere elbirliğiyle olacaktır.

Sonuç olarak legal-illegal alan bağlantısı, öncelik-sonralık ilişkisi doğrudan Leninist örgüt normlarıyla ilgilidir. Ve çalışma tarzının en hassas noktasıdır. Burada küçük de olsa bir deformasyon, zamanında önlem alınmazsa ileride daha büyük tehlikelere yol açar. Öncelikle bu alanların il'le olan ilişkilerinde belli bir yöntem oluşturulması için üstten uygun bir kanal oluşturulmalı ve bu bağlantının hatlarında netleşmenin çerçevesi çizilmelidir.

Kasım 1995

İst. İK sekreteri (Tahsin Yılmaz-Güven)

dönemlerinden ve yaşamın içinden tanıyorlar; olumlu yönleri kadar eksiklerini de çok iyi biliyorlar. Ancak bugüne kadar Tahsin hakkında tek bir olumsuz söz söylemediler. Üstelik tasfiyeciler Tahsin'i kendilerine karşı kullandıkları halde...

“Devrimci kopuş”un gerçekleştiği tarihe kadar şehit düşen herkesi (ki Tahsin de bunlardan biriydi) ihtilalci komünist şehitler olarak sahiplendiler. Bu bir iç tutarlılık ve devrimci olgunluk göstergesiydi aynı zamanda. (Ekim 1998 tarihinde basılan “Şehitler Albümü” başta olmak üzere, PDD'nin ilgili sayılarında bunu görmek mümkündür.) Fakat Tahsin'i tasfiyeciler yöneticiler gibi “önder komünist” olarak da tanımlamadılar. Çünkü bu gerçeği yansıtmıyordu.

* * *

Tahsin, daha lise yıllarında devrim saflarına katılmış, sonrasında bir işçi olarak mücadelesini sürdürmüş, ihtilalci komünist hareketin kuruluşundan itibaren onun içinde yer almış, **emektar bir kadrodur**. Gerilediği zamanlar da, ileri fırladığı dönemler de olmuştur. Ama her daim **fedakarlığı, mütevazılığı, davaya bağlılığı ile hareketin bir parçası olmayı sürdürür**. Kimi zaman bir kadro olarak, kimi zaman yerel düzeyde yöneticilik yaparak, ölümüne dek süren bu mücadelenin içinde yer alır. **Ne var ki, kimi darlıkları ve kalıpları vardır ve bunlar bazı dönemler onda bir sıkışma yaratır**.

Söz konusu yazıda, Tahsin'le ilgili tek doğru şey, onun **“PKK'ye katılıp dağa çıkma” söylemidir. Bu söylem, sıkışma anlarında, kendi darlıklarını-kalıplarını aşmadığı noktalarda ortaya çıkan bir haleti ruhiyedir. İlk olarak '93 yılında, bir Anadolu kentinde yürüttüğü çalışma sırasında sarfetmiştir**. Eksikliklerinin kendisine (ve çalışmaya) engel olmaya başladığı o kesitte, “mücadeleyi bırakan” kişi olmak yerine, en kısa sürede şehitliğin onuruna erişme niyetinin ifadesidir. Aynı zamanda bir yardım çağrısıdır.

'94 yılının başlarında İstanbul'a alınmasının nedeni budur. İstanbul-Kağıthane, o dönem faaliyetin en yoğun, mücadelenin en sıcak yaşandığı bölgelerden biridir. **Tahsin'e burada görev verilmesi, daha yakın bir denetim altında ve yoğun bir faaliyet içinde kendini yenilemesi içindir**. Ancak onun İstanbul'a gelmesinden kısa bir süre sonra '94 merkezi operasyonu yaşanır ve dışarıda merkezi bir örgütlenme kurulmaz. İstanbul İK'nın yeniden kurulması bile, tasfiyecilerle geciktirmesi nedeniyle ancak bir yıl sonraya, '95 Mayıs'ına kalır. Tahsin'in de içinde yer aldığı İstanbul İK'da, yaşı ve deneyimi gözönüne alınarak sekreterlik görevi verilir.

Bu dönem, legalizm başta olmak üzere tasfiyeciler yönelimin kendini daha açık göstermeye başladığı bir kesittir. İstanbul İK, tam da bunun göbeğinde yer aldığı için sorunları-sapmaları daha net görmekte ve bunun sıkıntılarını yaşamaktadır. **'95 Eylülü'nde başlayan TP süreci ile birlikte sorunların çapı ve vahameti**

anlaşılabilecek ve bu, daha sarsıcı olacaktır. Tahsin'in “PKK'ye katılıp dağa çıkma”yı telaffuz ettiği ikinci ve son yer, bu kesittir.

Her ikisinde de Tahsin'in düşüncesi, mücadeleye PKK ile devam etmek değil, bir an evvel şehit düşmek için PKK'yi bir araç olarak kullanmaktır.

Tahsin, neredeyse çocuk yaşlardan itibaren örgütlü mücadelenin içinde yer almış, ailesi ve çevresinde devrimci özellikleri ile varolmuş, kendi yeğenlerini bile örgütlemiş, **mücadelenin dışında bir hayatı düşünmemiş bir insandır**. İşçi kökenli bir yoldaş olarak, her dönem emektar bir çalışma yürütmüştür. Ancak **karşılaştığı sorunları çözümleyebilecek ve aşabilecek bilinç sıçramasını, güç ve iradeyi gösteremediği zamanlar olmuştur. PKK içinde şehit düşmeyi dile getirisinin her ikisi de böyle zamanlardır**. Kritik eşiklerin, zor süreçlerin altında ezilmenin, baş edememenin ve sorunlardan kaçışın bir yansımasıdır bu. Ayrıca *“bunları göreceğime keşke ölseym”* şeklindeki bir kahırlanmanın da sonucudur. Fakat her halükarda bir zayıflık göstergesidir.

Tahsin'in TP'nin başlarında ifade ettiği eleştirel görüşlerden birkaç ay içinde çark etmesi de, bu yapısından kaynaklanmıştır. Biz Tahsin'in neyi-neden yaptığını biliyoruz. Onu anlıyoruz; ama tabi ki, hak vermiyoruz. O güne dek kattıklarına, mücadeledeki ısrarına, davaya adanmışlığına verdiğimiz değerle sahipleniyoruz. Ayrıca **Tahsin, bazıları gibi kraldan çok kralcı kesilip tetikçiliğe soyunmadı. Ne kadar kullanmaya kalkarlarsa kalsınlar, bize karşı hep mahcup ve saygılı davrandı**.

Tasfiyeciler yöneticiler, Tahsin'in yapısal özelliklerini ve geçmişteki hatalarını bildikleri için, bunları ona karşı kullandılar.

'95 Nisan'ında Sağmalcılar Cezaevi'nden KG'nin firar girişimi, ellerindeki en büyük kozlarıdır. Eylemin başarısızlığa uğramasında Tahsin'in rolü önemlidir çünkü. Tahsin, KG'ye karşı bunun ezikliğini ağır biçimde yaşar. KG de bu durumu kendi lehine kullanır. Tahsin'in TP'ye yazdığı eleştirel raporlar üzerine, cezaevine görüşe çağırır. Firarın başarısızlığı başta olmak üzere kritik eşiklerdeki zaafalarını ortaya döker. **Bu görüşme sonrası Tahsin değişmeye başlayacak, zaten bir-kaç ay içinde yakalanıp onların bulunduğu Sağmalcılar Cezaevi'ne gidecektir**.

Tahsin suçluluk psikolojisi içine sokulmuştur. KG'ye adeta diyet borcu varmış ve onu ödemek zorundaymış gibi hisseder. Sonraki tüm

Şehitler birbirinin karşısına konulamaz

SAG süresince utanılması ve geleneklerimize ters düşen bir diğer yaklaşım ise, şehitlerimizin kullanılmasında görüldü. Üç yoldaşımız da SAG şehidi olarak ölümü kucakladı. Onları SAG şehidi olarak görüyor ve sahipleniyoruz. Üçü de büyük bir gönüllülükle ölüme yattılar ve şehitlik mertebesine ulaştılar. Dolayısıyla üçünü de aynı şekilde anmak ve yaşatmak gerekir.

Oysa SAG süreci sonrası birinin öne çıkartılıp, diğerlerin gölgede bırakılması gibi bir durumla karşı karşıya kaldık. Öne çıkartmanın örgüt-içi mücadelede bir araç olarak kullanılması ise, durumu daha da bayağılaştırdı. Fiziki tasfiye ile birlikte yayın organlarında kendilerini doğrultmanın bir kanıtı olarak sunulması, bu tarzın hangi emellere hizmet için yapıldığını iyice ortaya çıkarmıştır.

Bütün bu çabaları, güçsüzlüklerinin bir ürünü olarak görüyor ve öfkeyle karşılıyor. ...Aynı dönemde aynı eylemde aynı feda ruhuyla örgüte ve devrime bağlılıkla şehit düştüler. Birbirlerinin karşısına çıkarmak ve siyasi çıkarlar için kullanmak şehitlerimize yapılacak en büyük saygısızlıktır.

TİKB(B) III. Konferans Belgeleri'nden (Şubat 1998)

davranışlarına (SAG sırasında yazdırılan “son mektup” da dahil olmak üzere) bu duygu yön verecektir. Zaten Nisan '96'da içeri düşer, Mayıs'ta başlayan SAG'a katılır ve 26 Temmuz'da yaşamını yitirir. Her şey 6 ay gibi kısa bir sürede olup bitmiştir.

“Tahsin'le son 24 saat”ın yazarı, bu sürecin ne kadarına vakıftır bilmiyoruz. “PKK'ye katılma” söylemini Tahsin'den duyan ilk kişi kendisiymiş gibi yazmaktadır. Keza KG'nin firarı konusunda ki bilgisi de sınırlıdır. KG ile aynı koşu, aynı organda bulunmasına rağmen, firarın kendisinden saklandığını, kendisine son gün söylendiğini, TP tutanaklarında anlatmaktadır; üstelik gerek içerden gerekse dışarıdan birçok kişi firarı önden bildiği halde... Aralarında böylesine güvensiz ve keyfi bir ilişki vardır. Esasında tüzüksüz-kuralsız yönetim anlayışının en üst düzeydeki tezahürüdür bu.

Fakat TP'de “sen beni tut, ben de seni” diyerek, o güne dek yaşadıkları her şeyi sineye çekmiştir. Tabandan gelen devrimci basınç karşısında birbirlerine tutunmuşlar, “suç ortaklığı”na devam etmişlerdir. Ama “zoraki sağlanan her barış”ta olduğu gibi, o dönemi atlatınca yine ayrı telden çalmaya, birbirlerinin kuyusunu kazmaya devam etmişlerdir. Sonrasındaki her gelişme, bunu pratik olarak da ispatlamıştır.

* * *

Biz o dönemi çoktan arkamızda bıraktık. Geçmişin olumluluklarını sahiplenip yanlışlarını reddederek yolumuzu çizdik. Fakat **geçmişe takılıp kalanlar, bizi sürekli o günlere çekmeye, hesabı çoktan görmüş ve aşılmış meseleleri yeniden tartışmaya zorluyor. “Yenilen pehlivan” misali güreşe doymuyor!** Bu yönüyle gereksiz bir zaman ve enerji kaybına yol açtıkları kesindir. Fakat tarihimize-şehitlerimize verdiğimiz değerden dolayı onların çarpıtılmasına, tahrip edilmesine sessiz kalamıyoruz, kalmayacağız da...

Şehitlerimizin küçültülmesine de abartılmasına da meydan vermeden onları anmaya devam edeceğiz. Tahsin dahil tüm şehitlerimizi yerli yerine oturttuk, mücadeleye kattıklarını, harcadıkları emekleri asla unutmadan her vesileyle anmaya, yaşatmaya çalışacağız.

Bugüne dek duvarlardan isimlerini eksik etmedik; mezarlarını ziyaret etmek, kitap ve belgeler çıkararak, kurumlarımıza, kitaplarımıza adlarını vermek gibi çeşitli biçimlerle onları hep canlı tuttuk. Bunu sadece kendi şehitlerimiz için değil, devrimimize mal olmuş tüm şehitler için yapmayı bir görev bildik. Bundan sonra da doğru bildiğimiz yolda yürümeye devam edeceğiz.

(6) '96 SAG-ÖÖ süreci, tasfiyeciler MK'nın her açıdan en pespaye haliyle kendini ortaya koyduğu bir süreçtir. O sırada cezaevlerinde bulunan (yönetici kadrolardan sempatan ve ilişkiye kadar) toplam 97 TİKB'li tutsak, hiçbir kademeliendirme yapılmadan SAG eylemine dahil edilirken, sadece iki kişi olarak kendilerini ayırmışlardır. Hem de kimseye sormadan, onay almadan, bilgilendirmeden... Hatta herkesten gizleyerek... Birakalım SAG içinde yer almayı, yoldaşları öldüğünde dahi, protesto niteliğinde bir-iki gün bile açlık grevi yapmamışlardır. “Taktik ustalık” adına SAG'ta direterek TİKB'li tutsakları kitlesel-fili ölüm orucuna sürüklemişler, üç yoldaşın ölümü dışında onlarcasının da sakat kalmasına yol açmışlardır. Üstelik SAG-ÖÖ şehitleri için basına verilen ilanlarda her örgüt, kurum ya da organ ismini kullanırken, sadece onlar (iki kişi olarak) kendi isimleriyle ilan vererek, hem kendi adlarını öne çıkarmak hem de eylemin içinde yer almadıklarını gizlemek gibi etik dışı bir yola başvurmuşlardır.

Durum bu kadar açıkken, ölüm orucu hakkında son yazdığı yazıda bile '96 SAG için “teorik olarak doğru, pratik olarak yanlış” şeklinde bir savunuyu yapabilmektedir. Oysa '96 SAG ne teorik ne pratik olarak doğrudur! Birakalım “teori”yi, adına “taktik” bile denilmeyecek bir sürükleştir...

Bir de “yavuz hırsız” misali ÖÖ konusunda başkalarını eleştirmekte, Enver Paşa'nın Sarıkamış'ta askerleri kırdırmasını örnek gösterip kadro kıyımı yaptıklarını söylemektedir. Ama '96'da kendisinin de ortağı olduğu benzer tutuma dair bunca zamana rağmen bir öz eleştirisi yoktur. Dahası en küçük bir rahatsızlık duymadan ölüm oruçları hakkında uzman kesilip sayfalarca yazabilmektedir. Şairin dediği gibi; *“kimimiz bu vatan için (devrim için-bn) öldük, kimimiz nutuk attık!”*

('96 SAG-ÖÖ süreci hakkında ayrıntılı bir değerlendirme Şubat 1998 yılında gerçekleştirilen TİKB(B) III. Konferansı'nda yapılmıştır. Merak edenler “Yol Ayrımı” kitabının 191-210 sayfaları arasında yer alan bölüme bakabilir.)

Sağlık Bakanlığı her gün turkuaz renkli tabloyu yayınlamaya devam ediyor. Ancak salgına dair oradaki rakamların hiçbirinin doğru olmadığına dair veriler de her geçen gün daha açık biçimde ortaya çıkmaya devam ediyor.

Salgının başından itibaren bugüne kadar verilerin sağlıklı olmadığına dair TTB'nin (Türk Tabipler Birliği) ve sağlık örgütlenmelerinin sayısız açıklamaları olmuştur.

En başta tablodaki veriler açık değildi. Mesela "yapılan test sayısı", "test yapılan kişi sayısı"nı mı ifade ediyordu, yoksa bir kişiye birden fazla test yapılması söz konusu muydu? Bugün bu soru daha da önem kazanmış durumda. Yapılan test sayısının 100 bini aştığı bile oldu. Ama kimlere test yapılıyor belli değil. **Sarayın çalışanları, cumhurbaşkanının korumaları, milletvekili danışmanları gibi, düzenli olarak test yaptıran bir grup olduğu biliniyor.** Ayırcıklı bir kesim hem iyi korunuyor, hem de düzenli test yaptırabiliyor. Ancak kitleler, tedaviyi bir kenara bırakalım, teste bile ulaşamıyor.

İkincisi, yeterince test yapılmıyordu. Korona belirtileriyle hastaneye başvuran, korona ilaçları verilip korona tedavisi uygulanan, korona belirtileriyle ölen önemli bir kesim, kayıtlara Kovid-19 olarak geçirilmiyordu. Bugün bu tablo daha vahim hale gelmiş durumda. **Başlangıçta en azından "temaslı" kişilere de test yapılıyor, bugün temaslı kişilere test yapılmıyor, "siz de karantinaya girin" diyerek ilaçlarla birlikte eve gönderiliyor.** Bu insanlara test yapılsa, vaka sayısında patlama yaşanacak, ancak bu engellenmiş oluyor.

Üçüncüsü, tablodaki zaten belirsiz olan veriler, çeşitli biçimlerde daha da belirsiz hale getiriliyor. Mesela önceden turkuaz tabelada "yoğun bakım" ve "entübe" hasta sayıları verilirken, bu kategoriler, nedensiz ve anlamsız biçimde kaldırıldı. Tıbbi olarak bir karşılığı olan bu verilerin yerine, "ağır hasta" gibi belirsiz-niteliği açık olmayan bir kavramla birlikte "zatürre hasta yüzdesi" (sayısı değil, yüzdesi) eklendi. Bu değişiklik, yoğun bakımdaki hasta verilerini olduğundan daha düşük, daha belirsiz hale getirmeye dönüktü.

Sağlık Bakanlığı "uyarıyor"

Koronavirüs yasakları 11 Mayıs'ta kısmen, 1 Haziran'da ise daha geniş biçimde kaldırıldıktan sonra, salgının hafiflediğine-bittiğine dair bir algı oluştu. **Bu tarihlerden itibaren, salgına karşı önlemler, tamamen bireysel inisiyatife bırakıldı. Sağlık Bakanlığı'nın görevi, "halkı uyarmak" olarak belirlendi.**

Oysa sadece koronavirüsle ilgili olarak değil, **genel olarak "salgın" koşulları, önlemlerin öncelikli kamusal olarak alınmasını zorunlu kılar. Devlet "uyarma" makamı değildir.** Salgının yayılmasını önleyecek kararları alması ve hayata geçirmesi gereken kurumdur. Salgının her aşaması, devletin insanların yaşamlarını kolaylaştıracağı biçimde düzenlenmelidir.

Devlet, salgına karşı sürekli

Salgın kontrolden çıktı

"maske-mesafe-hijyen" nakaratını tekrarlamayı sürdürüyor. Oysa, **"maske" takmak gerekliyse, devlet maske sağlamalıdır. "Mesafe" salgından koruyorsa, toplu taşıma araçlarının sayısı artırılmalı,** toplu taşımada tıkabasa insan istifi ortadan kaldırmalıdır. Keza fabrikaların, çalışma alanlarının mesafe kuralına uygun olarak düzenlenip düzenlenmediğini denetlemelidir. **"Hijyen" önemliyse, ilkokullara sabun bile veremeyen devlet, hijyen ürünlerini kitlelere dağıtabilmeli, suyu ücretsiz hale getirebilmelidir.** Ve tüm bunların yanında, kitle eğitimi için özel araçlar belirlemelidir.

Devlet kendi görevlerini yerine getirdikten sonra, kurallara uymayan minibüs şoförlerine, düğünde halay çekenlere, maskesiz toplu taşıma aracına binenlere dönük denetim ve cezalandırmalarını artırabilir. Ancak devlet kendi görevini sadece "uyarmak"la sınırladığında, kurallara uymayanlar için "para cezası" ve akşam haberlerinde magazin malzemesine dönüşmek dışında bir "yaptırım" da kalmıyor.

Bu inisiyatifsiz ve "iktidarsız" görüntünün tek sebebi var. **Devletin "önlem" adına yapacağı her uygulamanın bir mali yükü var ve bu yükü üstlenmek istemiyorlar. Tüm kaynaklarını yandaş tekellere hortumlamaya çalıştığı için, salgın önlemlerine ayıracak bir kaynak kalmıyor.** Geçilmeyen köprülere, şehir hastanelerine milyarlarca dolar para akıtan, inşaat tekellerine para hortumlayan devlet, insanlara ücretsiz maske dağıtmayı beceremedi.

Dahası, **salgın koşullarında özel sektördeki vahşi sömürü koşullarını dizginlemesi bir yana, önlerini daha fazla açtı.** Vestel'de işçi ölümlerine rağmen üretimin sürdürülmeye çalışılması, Dardanel'de vakalar artınca işçilerin fabrikaya kapatılması gibi örnekler, bunu açıkça gösteriyor. Üretimin durması, patronlar için kabul edilemez bir şey çünkü. Tam tersine salgın koşullarını, karlarını artırmak, işçi sömürsünü yoğunlaştırmak için bir araca çeviriyorlar. Onların karını azaltacak önlemler almasını, ya da üretime ara vermesini istemek de, kapitalist bir devletin işi değil.

Ek olarak, **Ayasofya'nın açılışı, Malazgirt kutlaması gibi propaganda gösterilerinde, kitlelerin rahatça figüran olarak kullanılabilmesi için, salgının etkisinin azalmış olduğu yanılışmasından faydalanıyorlardı.**

Tüm bunlardan dolayı, devlet "salgın"ı değil, "algı"yı yönetmeye çalıştı, çalışıyor. Hasta ve ölüm sayıları arttığı koşullarda önlem almaya zorlanacağı için, rakamları

olduğundan düşük gösteriyor. Ve salgının yayılmasının bütün sorumluluğunu kitlelerin üzerine yığıyor. Durum böyle olunca, **tıka basa toplu taşıma araçlarında işe gitmek zorunda kalan kitleler, sokakta maske takma zorlamasına tepki gösteriyor, düğün yasaklarına isyan ediyor.**

Sağlıkçılar tükendi

Sağlık örgütlenmelerinin yaptığı açıklamalar, salgının kontrolden çıktığını, sağlıkçıların da artık bu yükü taşıyamaz hale geldiğini gösteriyor. İstanbul, Ankara, İzmir, Bursa, Adana, Diyarbakır gibi büyükşehirlerde yoğun bakımlar dolmuş durumda. **Kürt kentleri ise tamamen kendi kaderine terkedilmiş.**

Hastalar ellerinde ilaç torbaları ile eve gönderiliyor ve "kendini karantinaya al" deniyor. **Devlet hastanelerinde yatak kalmamış, yoğun bakım hastaları koridorlardaki sedyelerde, hastane bahçesinde "tedavi" alıyor, yoğun bakım sırası bekliyor.** Salgının başında korkuyla izlediğimiz İtalya'ya, İngiltere'ye benzemeye başladık. Artık bizim de sağlıkçılarımız, "yoğun bakıma hangi hastanın alınacağına karar vermekle karşı karşıyayız" diyorlar.

Vaka ve ölüm rakamları konusunda sadece sağlık örgütleri değil, AKP'nin valileri bile turkuaz tablo ile çelişen rakamlar veriyorlar. Salgının başlangıç döneminde "vaka ve ölüm sayılarını 2-3'le çarpın" diyen sağlıkçılar, bugün artık "verilen sayıları 10'la 20 ile çarpın" diyecek hale gelmiş durumdadır. Böylesine büyük bir yalan ve kandırmacanın içinde yaşıyoruz.

Ve sağlık çalışanlarının yaşam ve çalışma koşulları da giderek kötüleşiyor. Sadece son iki haftada 12 sağlık çalışanı hayatını kaybetti.

Sağlık emekçileri yoğun vardiyalarla çalışıyorlar, dinlenemiyorlar, evlerine gitmeye zaman bulamıyorlar, ya da zaten ailesine bulaştırmamak için eve gitmek istemiyorlar. Yüzbinlerce sağlık çalışanı atama beklediği halde, yetersiz sayıda sağlıkçı, salgınla mücadele etmekle karşı karşıya kalıyor. Ek ödemeler yapılmıyor. Aile hekimleri başta olmak üzere maske gibi en temel koruyucu ekipmanlar bile verilmiyor, sağlıkçının kendi parasıyla alması isteniyor.

Üstelik hasta ve hasta yakınları ile karşı karşıya bırakılmış durumdadır. Sağlık Bakanı, "Yoğun bakım yataklarının sadece yarısı dolu" benzeri açıklamalar yaparken, doktorlar yoğun bakımda yer olmadığını söyleyerek hastayı sedyede koridorda bekletince, hastanın öfkesi doktora yöneliyor. Ve sağlıkta şiddetin cezasızlığı sürdüğü için, sağlık çalışanları hasta yakınları için kolay hedefe dönüşüyor.

Devlet adı konmamış bir "sürü bağışıklığı" politikası ile, kitlelerin "sürüler halinde" ölmesine göz yumuyor. Ve sadece "insanca yaşamak" için değil, "yaşama hakkı" için de mücadele etmek gerekiyor.

Her yıl ağustos ayında başlayan fındık hasadı, mevsimlik işçilerin durumuyla, rekoltesinin miktarıyla ve belirlenen taban fiyatıyla gündeme oturur ve birçok tartışmayı da beraberinde getirir. Bu yıl da öyle oldu. Üstelik bu yıl pandemi süreciyle birlikte genel olarak tarım ürünleri, özelde ise fındık daha önemli hale geldi. Buna karşın varolan sorunların giderilmesi bir yana, depreşmiş haliyle yaşanmaya devam ediyor.

Bunların başında mevsimlik işçilerin durumu geliyor. Güya pandemiden dolayı mevsimlik-göçmen işçilerin ulaşım, barınma ve çalışma koşulları düzeltilecekti. Oysa yine kamyonetlerde taşınırken öldüler ve yine sağlıksız koşullarda barınmak-çalışmak zorunda kaldılar. Dahası, **koronavirüse yakalanan mevsimlik işçi sayısı sürekli arttı. Son aylarda Karadeniz bölgesinde korona patlaması yaşandı.**

Pandemiden dolayı bu yıl fındık hasadının nasıl kaldırılacağı aylar öncesinden konuşulmaya başlanmıştı. Fakat 1 Haziran itibarıyla “normalleşme süreci”ne giren Türkiye’de herşeyde olduğu gibi hasatta da eskiye döndü. Mevsimlik-göçmen işçiler gibi fındık üreticileri de bugüne dek yaşadığı sorunları katmerli bir şekilde yaşamaya devam ediyor. **Beklenenin altında taban fiyatı verilmesinden, rekoltenin yüksek gösterilmesine kadar her şey, üreticinin zararına tekellerin çıkarına olacak şekilde belirleniyor.** Diğer tarım ürünlerinde olduğu gibi fındık da emperyalist tekellerin inisiyatifine terk edilmiş çnkü.

Bu duruma MHP Giresun milletvekili Cemal Enginyurt bile tepki göstermek zorunda kaldı. Son yıllarda AKP’nin her yaptığını onaylayan MHP yönetimi, Enginyurt’u bu çıkışından dolayı apar-topar disipline verip partiden attı. Fındıkta yaşananlar, daha çok bu olay üzerine gündeme geldi. Oysa yıllardır süregelen sorunlar, bu yıl pandeminin de etkisiyle çok daha açık biçimde ve daha derinleşen haliyle gün yüzüne çıkmıştı.

Fındık üreticilerinin durumu

Başta Doğu Karadeniz olmak üzere Karadeniz bölgesinin tamamını kapsayan bir üründür fındık. **Antik döneme kadar uzanan bir tarihe sahiptir. Türkiye’nin de en değerli tarım ürünlerinden**

Pandemi sürecinde fındık hasadı

FINDIK DA EMPERYALİST TEKELLERİN ELİNDE!

biridir. Öyle ki, ülkemizde artık parmakla sayılan ihrac ettiğimiz ürünlerin başında yer almaktadır.

Türkiye, dünya fındık üretiminin yüzde 65’ini gerçekleştirerek, bu alanda lider ülke konumda. İhracatta ise yüzde 70 paya sahip ve milyar dolarla ifade edilen bir gelir sözkonusu. Ne var ki bu gelir, her geçen yıl artan oranda emperyalist tekellerin cebine akıyor. Üretici ise, giderek fakirleşiyor, iflas ediyor ve sonunda üretimi bırakıp büyük kentlerde göç etmek zorunda kalıyor.

Günümüzde toplam **39 ilde yaklaşık 500 bin fındık üreticisi bulunuyor. Mevsimlik işçilerle birlikte fındık hasadının 600 bin aileyi ilgilendir-diğini, onların geçim kaynağı olduğunu söyleyebiliriz.** Çünkü her yıl toplam 80-90 bin civarında mevsimlik işçi, fındık toplamak üzere Karadeniz bölgesine geliyor.

Karadeniz dışarıya göç veren bölgelerden olduğu için, ihtiyaç duyulan çok sayıdaki işçiyi, ancak başka illerden (çoğunluğu Kürt illerinden), başka ülkeden (Gürcistan’dan) gelen mevsimlik-göçmen işçilerle karşılayabiliyor. Çayda olduğu gibi fındıkta da ağırlığı mevsimlik-göçmen işçiler oluşturuyor. **Fındık bahçesi sahiplerinin yüzde 60’ı bu işçileri tercih ediyor. Yüzde 20’si ailesiyle çalışıyor, yüzde 18’i ise, yerel işçileri çalıştırıyor.** Dolayısıyla fındık üreticileri de kendi içlerinde ayrışıyor. Küçük bahçe sahipleri olduğu gibi, büyükleri de bulunuyor. Ordu, Giresun ve Trabzon’un yamaçlarında, tek gelir kaynağı fındık olan, fındıklığında kendi çalışan “fındık çiftçisi”de var; fındıklığının bulunduğu bölge dışında yaşayan, ana gelir kaynağı başka olan, fındık yetiştirerek ek gelir elde eden “fındık yetiştiricileri” de...

Fakat bir bütün olarak fındık üreticileri, devletin, tüccarların ve emperyalist tekellerin kuşatması altında. Üreticiler, devletin taleplerini karşılamadığını, tüccarların ve tekellerin çıkarlarını gözettiğini söylüyor ve bundan yakınıyorlar. Salgın döneminde de bu yaklaşımın değişmeyeceğini biliyorlardı. Dahası, bu dönemde maliyetlerin daha da artacağıının ve bu durumun kendilerini zorlayacağını farkındaydılar. Örneğin salgınının dolayı mevsimlik-göçmen işçilerde azalma olacağı, bunun ise ücretleri arttıracacağı endişesini taşıdılar. Ayrıca devletin karşılaması gereken, çalışanlara maske, eldiven almak, konaklama ve çalışma ortamının dezenfektanı gibi unsurların kendilerinin üzerine kalacağını, bunun da maliyetleri arttıracığını söylüyorlardı.

Diğer yandan salgın döneminde tarımda makineleşmenin artacağı şeklinde bir öngörü oluştu. Ancak fındıkta büyük üreticilerin makine kullandığı, küçük üreticilerin buna geçemediği görülüyor. Zaten makineleşme ayrı bir maliyet getirdiği için, 50 hektar ve fazlası bahçesi olanlar tarafından tercih ediliyor. Yere düşen fındığın bahçeye serilen file-tül ile toplanması içinse bahçenin temizlenmesi gerektiği, bunun da ayrı bir maliyet oluşturduğu söyleniyor. Ayrıca arazi yapısı da bu tür toplanmalara uygun değil. Aynı şekilde makinelerin

girmesi için ekim tarzının değişmesi, yani ekim biçimini makineye göre yapmaları gerekiyor. Çünkü varolan teknikler, Türkiye’deki fındık bahçelerine ve fındık üreticisine uygun düşmüyor.

Fındık üreticilerinin çoğunluğu hasat için “dayıbaşı” ya da “elçi” denilen araçları kullanıyorlar. Her elçi-dayı başı, 1000-2000 işçi getiriyor. Onları 25-30 kişilik gruplar halinde fındıklıklara dağıtıyor. Aracıların ücretleri bahçe sahiplerinden yani işverenlerden alınması gerekirken, asıl olarak işçilerden kesiliyor. Bahçe sahiplerinden bu araçlara para verenler ise, iki yevmiye verdiklerini söylüyor. Onlara para vermemek için, işçilerle doğrudan bağ kuranlar da oluyor.

İşçilerin barınma ve çalışma koşulları, her bahçe sahibinin insafına kalmış. Her biri kendine göre çözümler bulmuş. Kimisi küçük kulübeler yapmış, kimisi çadırlara bırakmış. Bazıları, devletten işçiler için konteyner yapılmasını istediklerini, fakat yerine getirilmediğini belirtiyor. Ve devletin hiçbir denetim yapmadığını söylüyorlar.

Pandemi döneminde mevsimlik işçiler Uluslararası kuruluşlar tarafından “en kırılgan ve savunmasız işgücü” olarak tanımlanan mevsimlik- göçmen işçilerinin durumu, salgın döneminde daha görünür hale geldi. Bu alanda çalışanların çoğu kayıt-dışıdır. Salgın sürecinde devletlerin sınırlı destekleri de, kayıtlı olanları içerdiğinden, kayıt-dışı çalışanlar tüm dünyada eskisinden daha zor bir döneme girdi. Bunların başında da mevsimlik işçiler geliyor.

Bilindiği gibi salgın döneminde en kaygı uyandıran konulardan biri, “gıda tedarik zinciri”nin kırılması oldu. Uluslararası Gıda Örgütü (FAO) gıda tedarik zincirini

Verilerle fındığın tablosu

Türkiye, dünyada üretilen toplam fındığın %65’ini üretiyor. Her yıl ürettiği fındığın yüzde 80-85’ini ihrac ediyor. Dünya piyasasına yapılan ihracatın yaklaşık yüzde 70’ini oluşturuyor. Ama bu ihracatı devlet değil, emperyalist tekeller yapıyor. Bunların başında da İtalya’nın Ferrero şirketi geliyor. Fındığın asıl alıcısı olan bu çikolata tekellerinin yıllık talebi ortalama 500 bin ton. Onların almadığı fındığın 50-60 bin tonunu biz tüketiyoruz. Kalanı ise depoya kaldırılıyor. Türkiye’nin fındık ihracatı artarken ihracat gelirlerinin azalmasındaki rakamlar dikkat çekici:

- 2015’te 240 bin 137 ton iç fındık ihrac edilerek 2 milyar 827 milyon dolar döviz girdisi sağlandı. Ortalama fiyat 11,77 dolar.
- 2016’da ihracat 227 bin 556 ton, ihracat geliri 1 milyar 981 milyon dolar oldu. Fiyat: 8,71 dolar.
- 2017’de ihracat 269 bin 623 tona yükseldi, gelir 1 milyar 876 milyon dolara düştü. Fiyat: 6,96 dolar.
- 2018’de ihracat miktarı 279 bin 251 tona yükseldi. Gelir 1 milyar 635 milyon dolara geriledi. Fiyat: 5,86 dolar.
- 2019’da 319 bin 772 ton ihracattan 2 milyar 28 milyon dolar elde edildi. 6,35 dolardan ihrac edildi.

“üreticiler, tüketiciler, tarım ve balıkçılık girdileri, işleme ve depolama, nakliye ve pazarlama gibi birçok faktörü içeren karışık bir ağ” olarak tanımlıyor. Bu zincirin ilk halkası da tarım işçileridir. **Dünya çapında tedarik zincirinde yaşanan kesintiler, arz-talep ilişkisindeki değişimler, tarım sektörünü ciddi oranda sarstı, bu sektörde yaşanan krizi derinleştirdi.**

Başta ABD olmak üzere birçok emperyalist devlet, bir yandan farklı ülkelerden işçi getirmenin yollarını ararken, bir yandan da ülke içinde bu açığı kapatma telaşına düştüler. **AB, mevsimlik işçilere ulaşım serbestliği tanınması kararı aldı.** Her ülke kendi çaresini bulmaya çalıştı. Örneğin İngiltere, “ülkeni besle”, “Brintanya için topla” kampanyalarıyla, işsizleri, mevsimlik ve geçici olarak tarım alanlarında çalışmaya özendirdi. **ABD ve Kanada, tarımsal işgücü ihtiyacını Orta Amerika ve Karayip ülkelerinden gelen işçilerle gide-riyordu.** Bunların çoğu belgesiz ve izinsiz çalışan göçmenlerdi. ABD, bu ülkelerin vize başvurusunda çeşitli bürokratik aşamaları kaldırarak işçi akışını sağlamaya çalıştı.

Fındık üretiminde Türkiye’den sonra gelen İtalya ise, hem salgını hem de işgücü sorununu en fazla yaşayan ülkelerden biri oldu. Her yıl yaklaşık 300 bin göçmen işçinin geldiği İtalya’da sınırların kapatılması, göçmenlerin gelişini durdurunca, sorunu ülke içinde çözmeye yöneldi. Ülkede kaçak olarak yaşayan göçmenlerin oturma ve çalışma izni süresini altı ay uzatması da bu yüzdendir. Keza Balkan ve Kuzey Afrika ülkelerinden gelen işçilere uygulanılan 14 günlük karantina dönemi

“normalleşme süreci”yle birlikte kaldırıldı.

Türkiye’de ise bu durum daha

sorunlu yaşandı, yaşıyor. İlk başta mevsimlik işçilerin üretim aylarında nasıl seyahat edeceği konusunda belirsizlik ve karmaşa oluştu. Sonrasında tarımsal üretimin kesintiye uğramaması için her ilde “Mevsimlik Tarım İşçileri Koordinasyon Kurulu” oluşturulup izinler bu kurula verildi. 65 yaş üstü ile 20 yaş altında yapılan kısıtlama, tarım işçileri için kaldırıldı. Keza sokağa çıkma yasaklarında “tarım ve hayvancılık ürünlerinin hasadında çalışacaklar” bu yasaktan muaf tutuldu.

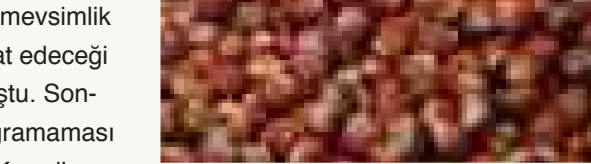
Nisan ayının başlarında çayın hasadı gündeme geldiğinde, her ilin kendi imkanlarıyla karşılaması kararı alındı. Ardından komşu illerden getirilmesi kabul edildi ve o illerin valilerinin izin verme koşuluna bağlandı. Gürcistan’dan işçilerin gelmesi durdurulduğu için, ciddi bir işgücü sorunu oluştu. Ayrıca çoğu 65 yaş üstü olan üreticiler başta olmak üzere Karadenizli olup da İstanbul’da yaşayanlar, seyahat kısıtlamaları sorununu yaşadılar. Çay hasadının başlamasıyla birlikte mayıs ayında Rize, Trabzon, Artvin gibi illere bir akın başladı.

1 Haziran’dan itibaren ise, herkes için geçerli olan seyahat uygulamaları mevsimlik işçilerine için de geçerli oldu. Fakat bu işçilere koronavirüs testi yapılmadığı için, daha önce hiç koronavirüs vakasına rastlanmaya illerde bile vakaların arttığı görüldü. Örneğin İstanbul’dan Rize’ye gidenler içinde 15 kişide koronavirüs tespit edildi.

Mevsimlik işçilerin barınma-çalışma koşulları

Her yıl onbinlerce mevsimlik tarım işçisi fındık hasadı için Karadeniz bölgesine geliyor. Ama Karadeniz ne ilk, ne de son bölgeleri. **Şubat ayından itibaren yaklaşık 10 ay ilden ile dolaşıyorlar.** Adana, Mersin, Tokat, Amasya’dan sonra Ordu ve Giresun’a geldiklerini, sonrasında da Çorum’da soğan, Kırşehir’de elma toplamaya gideceklerini söylüyorlar. Bunların çoğunluğu Kürt işçilerden oluşuyor. Ayrıca başta Gürcistan olmak üzere diğer ülkelerden gelen göçmen-sığınmacı işçiler de bulunuyor.

Karadeniz’de fındık toplamaya ağustos ayında başlanıyor. Fındık 30 ila 45 gün arasında toplanıyor. Yani **mevsimlik-göçmen işçiler en az bir ayı Karadeniz’de geçiriyor. Fakat çoğu kez banyosu, tuvaleti olmayan yerlerde bir odada 10-15**

kişi birlikte kalıyorlar. Veya çadırlarda-arabalarda yatıyorlar. Kaynağı belli olmayan pis suları içmek zorunda kaldıkları oluyor. Bu koşullar hastalıkları da artırıyor. Bu yıl Zonguldak’ın Ereğli ilçesinde, fındık tarlasında çalışan 18 işçi, gıda zehirlenmesi yaşadı.

Fındık hasadı başlamadan önce pandemiden dolayı önlemlerin artacağı söylenmişti. Örneğin bir odada (veya çadırdaki) en fazla 4 kişinin kalacağı, mutlaka banyo ve tuvaletin bulunacağı, çadırların en az 3 metrelik aralıklarla kurulacağı gibi önlemlerden söz edilmişti. Keza mevsimlik işçileri taşıyan servislerin doluluk oranlarının yüzde 50 olacağı şartı getirilmişti. Ama aradaki farkı ne devlet ne de bahçe sahipleri ödemeye yanaşmıyınca, bu şart da kağıt üzerinde kaldı. Aynı şekilde **maske-eldiven kullanımı ve hijyenik araçların temini konusunda hiçbir yükümlülük üstlenmediler. Bütün bu önlemler, her üreticinin insafına terkedildi.** Koronavirüsten korunmanın en önemli yollarından biri olan “fiziki mesafe”nin fındık hasadı sırasında asla sağlanamayacağı baştan belirtilmişti. Zaten yan yana yattıktan sonra, çalışırken mesafe koymanın anlamsızlığı da ortadaydı.

Hal böyle olunca mevsimlik işçilerin ne ulaşım-servis sorunlarında, ne de barınma ve çalışma koşullarında bir değişiklik yaşandı. Yine kamyonetlerle taşınırken kaza geçirdiler ve yine sağlıksız koşullarda kaldıkları için hastalandılar, öldüler...

Bu yıl pandemiden dolayı Gürcistan’dan işçiler de gelmeyince, çay ve fındık hasadı ağırlıklı olarak Kürt bölgesinden gelen mevsimlik işçilere kaldı. Esasında Kürt işçiler de gelmek istemiyordu. Özellikle koronavirüs vakalarının çok görüldüğü Zonguldak’a gitmek istemediklerini belirtmişlerdi. Bir de korona şartı olarak getirilen her kuralın kendi aleylerine işleyeceğini, işveren ve araçlara binen her yükün kendilerine yıkılacağını biliyorlardı. Öyle de oldu.

Bütün bu olumsuz koşullara rağmen mevsimlik işçiler aç kalmamak için çay ve fındık toplamaya Karadeniz’e geldiler. Yol boyunca

ne sağlık taramasından geçtiler, ne de test yapıldı. Bulundukları alana sağlık taraması için gelen de olmadı. Kimi yerlerde bir defalık temizlik paketi verilmişti sadece. Çoğu banyo ve tuvaletin olmadığı, denizle otoyol arasında çakıl taşların üzerine kurulmuş çadırlarda kaldı. Çalışmaya gittiklerinde çadırdaki kalan çocuklarının hayatlarından endişe ederek...

Fındık toplama işinde daha çok kadınlar ve çocuklar çalışıyor. Erkekler inşaat gibi işlerde çalıştığı için, toprağa bağlı işler ağırlıklı olarak kadınlar ve çocuklara kalıyor. Zaten kadınlar, çocuklarını da gittikleri yere götürmek zorundalar. Böyle olunca yanlarında her yaşta çocuk oluyor ve yaşlarına göre bir görev

üstleniyorlar. Mevsimlik işçilerin yüzde 60'ını 18-14 yaş arası çocuklar oluşturuyor mesela. Daha küçük yaşta olanlar ise, (12 yaş ve altındakiler) kardeşlerine bakmakla yükümlü oluyorlar.

Sabah 7'den akşam 7'ye kadar çalışan mevsimlik-göçmen işçiler, geçen sene en fazla günlük 100 TL almışlar. Bu yıl ise 130 ile 150 TL arasında bir ücretle çalıştırıldılar. **Kısmi bir artış görülse de gerçek ücretler sürekli olarak düşme eğilimi içinde.** Dolar ya da avro cinsinden bakıldığında bu durum net bir biçimde görülüyor. Örneğin 2011'de mevsimlik-göçmen işçilerin günlük ücreti 18,7 avro iken, 2019 16,6 avroya düşmüş. Bu yıl TL'deki değer kaybı ile daha aşağılara çekildiği kendiliğinden anlaşılır. Diğer yandan mevsimlik göçmen işçiler, o yörenin işçilerinden hem daha uzun saatler çalışıyor, hem de daha az ücret alıyorlar.

Bütün bu sorunlar içinde, **mevsimlik işçilerin en çok şikayet ettikleri sorun, barınma koşullarıdır. Su, elektrik, banyo, tuvalet gibi en temel insani haklardan yoksun olmalarıdır.** Öyle ki işten geldiklerinde bir kova suyla duş almak bile, mevsimlik işçiler açısından lüks sayılıyor.

Bu yıl koronavirüsle birlikte koşulların nispeten düzeleceği sanılıyordu. Fakat bu kapsamda alınacağı söylenen önlemler yerine getirilmedi. Sözkonusu işçiler olunca “ölen ölür kalan sağlar çalışsın” düsturu ile hareket ediliyordu zaten. Bir de bunlar kayıt-dışı ve çoğunluğu Kürt mevsimlik işçilerse, ne devlet ne de bahçe sahipleri ilgileniyordu. Üstelik **her yıl ırkçı saldırılara maruz kalmaları da cabası...**

Fındık da emperyalist tekellere teslim

Önce Tarım Bakanı fındıkta rekolteyi 665 bin ton olarak açıkladı. Ardından Erdoğan, fındık taban fiyatını

22 TL olarak belirlediklerini duyurdu. Her iki açıklama da üreticilerden büyük bir tepki aldı.

Fındık üreticileri, rekoltenin 600 bin tonun altında olacağını öngörüyorlar ve **rekoltenin suni olarak yüksek açıklandığını söylüyorlardı. Çünkü böyle olunca Toprak Mahsulleri Ofisi daha düşük alım fiyatı açıklayabiliyor ve piyasadan fındık toplayıp ihraç eden şirketler daha ucuza fındığı kapatabiliyor.** Yani rekolte fazla olunca ihracatçı (üreticinin deyişiyle “fındık baronları”) düşük olduğunda ise, ürününü elinde tutabilirse üretici kazanıyor.

“Elinde tutabilirse” diyoruz, çünkü üretici, ilaç, gübre, işçilik gibi masraflar için önceden tüccara borçlanmış oluyor. Fındığı da borçlu olduğu tüccara bekletmeden vermek zorunda kalıyor. Ayrıca üreticilerin fındığı bekletecek depolama alanı olmadığı için, hemen tüccara teslim etmekle karşı karşıya. Bu nedenle üreticiler devletten aralık ayında ödemeli faizsiz kredi istedikler. “Tarıma destek” adına tarım ve gıda tekellerine değil, üreticiye destek sağlanmasını talep ettiler, fakat bu talepleri karşılanmadı. Çünkü devlet, her aşamada emperyalist tekellerin çıkarlarını esas alıyor.

Fındığı üreticinin elinden ucuza alan tüccarlar, doğrudan ihracatçı şirketlerle çalışıyorlar. Bu da fındığın asıl alıcısı olan emperyalist tekellerle yarıyor. Fındığın tek bir alıcısı var; o da çikolata sanayisini elinde tutan emperyalist tekeller. Bunların başında Türkiye'ye 300 milyon dolar yatırım yaparak giren ve bölgede fabrika kuran İtalyan Ferrero geliyor. **Dünyanın en büyük çikolatalı ürün tekele Ferrero, bölgede hem en büyük alıcı, hem de en büyük ihracatçı.** Daha da önemlisi, verimi artırma gerekçesi ile ortaya atılan “sözleşmeli tarım” faaliyetleri ile etkili bir üretici olma yolunda ilerliyor.

Böylece tütünde yaşanan benzer bir süreç fındıkta da işliyor. Türkiye fındığı da tamamen emperyalist tekellerin eline veriyor. **Fındığı üreten, satan, ihraç eden ve alan aynı tekeller oluyor. Karadeniz'in fındık üreticisi ise onların fabrikasında çalışan işçiler haline geliyorlar.**

Dünyadaki fındığın yarısından fazlasını üreten Türkiye, fındığı kendisi ihraç edeceği- ne, İtalyan tekele Ferrero'ya bırakıyor. Ferrero, Türkiye piyasasından fındık toplayıp ihraç ediyor. Karadeniz Fındık ve Mamulleri İhracatçıları Birliği'nin açıkladığı verilere göre tek başına Ferrero'nun 2018-2019 döneminde ihracat kazancı Türkiye'den yapılan ihracatın yüzde 30'unu buluyor. Miktar olarak payını ise “ticari sır” olarak saklıyorlar.

Fındık fiyatının bu yıl en az 25-30 TL arasında olacağı beklenirken, 22 TL olarak açıklanması da, yine tekellere yarıyor. Çünkü fındık üreticisinin asıl müşterisi, resmi olarak üretimin üçte birini satın alan Ferrero. Ayrıca başka

alıcıların üreticiden topladıkları fındığa da, daha sonra onlardan almak üzere talip oluyor. **Ferrero işlenmiş fındık ürünlerinin iç piyasadaki büyük üreticisi olduğu gibi, 100'ün üzerinde ülkeye ihracat yapan uluslararası bir tekel.** Kur artışları, ihracatta bu tekelin kazancını büyütüyor. Ya da tersinden bakılırsa, içerden topladığı fındığın dolar cinsinden fiyatını düşürerek ihracat kârını büyütüyor. 2015-2019 yılları arasında Türkiye'den ihraç edilen fındığın fiyatı 11,77 dolardan 6,35 dolara kadar düşmüş durumda. **Tarım-sal girdilerde dışa bağımlı olan, yani tarım ilaçlarını, gübreyi döviz karşılığı alan Türkiye, parası döviz karşısında değer kaybettikçe, kendi ürününün fiyatına da sahip çıkamıyor.** İhracatın yabancı sermayeye teslim edilmiş olması önemli bir potansiyel döviz kaynağının değerlendirilememesine yol açıyor. Geçen yıl fındığın ihracat fiyatı 6,35 dolar olmuştu. Bu yıl 25 TL bile olsa yaklaşık 3.5 dolar ediyor. Bu ihracatçı şirket için yüzde 40 kar marjı anlamına geliyor.

Ortaya şöyle garip bir tablo çıkıyor: Fındığın son müşterisi için fiyat, kura paralel şekilde yükselirken; içerdeki üreticiden alış fiyatı bu artışla değil, Ferrero'nun tekel konumuyla belirleniyor. Zaten en büyük alıcı, aynı zamanda en büyük satıcı konumundaysa, her şeyi onun belirlemesi kaçınılmaz. Ferrero Türkiye'den aldığı fındığın fiyatını düşük tutabilmek için, Azerbaycan, Gürcistan, Sırbistan, Avustralya, Şili gibi ülkelerle fındık üretimi için anlaşmalar gerçekleştiriyor. Böylece Türkiye'deki fındığa alternatifler yaratarak fındık fiyatını iyice kırabiliyor.

Sonuç olarak

Ferrero, fındıkta Türkiye'yi esir almış durumda. **Bu şekilde devam ederse Türkiye'nin fındıktaki üstünlüğü de bitebilir.** Zaten her yıl artan sayıda üretici şehirlere çalışmaya gidiyor. Çünkü devlet, üreticinin değil Ferrero'nun çıkarlarını koruyor ve onu zengin ediyor. Çayda Lipton'u mısırdaki Cargill'i ve diğer tarım ürünlerinde başka emperyalist tekelleri zengin ettiği gibi...

Buna karşın **fındık üreticilerinin çıkarlarını korumak amacıyla 1938 yılında bir kooperatif olarak kurulan Fiskobirlik, zarar ettirilerek etkisizleştirildi. Ardından TMO da devre dışı bırakıldı.** Fındıkla ilgili tüm kararlar, tüccarlar ve tekellerden oluşan kuruluşların ve onlardan yana olan kurumların katıldığı toplantılarda alınıyor. Yani taşlar bağlanıp köpekler salınmış durumda. Bu koşullarda kazanan tekeller, kaybeden üreticiler oluyor. Ve tabii düşük ücretle uzun saatler çalıştırılan, sağlıksız barınma ve ulaşım koşullarında ölüme terk edilen mevsimlik-göçmen işçiler...

Bu durumda üreticilerin devlet-tekel işbirliğine karşı büyük bir mücadeleyi göze alması gerekiyor. Birliklerini işlevsizleştiren, devlet desteğini ortadan kaldıran yasaları (4572 sayılı yasa) tanımayarak, kendi kooperatiflerini kurup güçlendirmesi, örgütlü hareket etmesi hayat-memat meselesidir artık. **Fındık üreticisi sokaklara yabancı değildir. Önceki yıllardan daha güçlü biçimde sokağa çıkmalı, üzerine çöken tüccar-tekel-devlet cenderesini kırmalıdır.** İşçi sınıfı bu noktada özellikle küçük-üreticileri yalnız bırakmamalı, emperyalist tekellere ve işbirlikçilerine karşı mücadeleyi desteklemelidir.

(*) *Kalkınma Atölyesi Kooperatifi'nin Haziran 2020 tarihli “Fındık dalda kalmaz” başlıklı çalışmasından ve fındıkla ilgili gazete haberlerinden faydalanarak yazılmıştır.*

Fındık fiyatı en az 30 TL olmalı

Erdoğan tarafından açıklanan ve Giresun kalite kabuklu için 22,5 lira, levant kalite kabuklu için 22 lira olarak belirlenen fındık fiyatlarına bazı kitle örgütleri tepki gösterdi.

Tüm Köy Sen'in açıklaması şöyle: “Fındığın girdilerindeki yani gübre, ilaç, işçilik, nakliye gibi kalemlerdeki fahiş artışlar ve ülkemizde yaşanan pandemi nedeniyle daha da artan enflasyon fındığın maliyetini yükseltmiştir. Bu durum Orman Bakanlığı'nın maliyet hebasında da görülmektedir. Bir işçi yevmiesinin 150-200 TL'den konuşulduğu ortamda bir kilo fındığın maliyeti verim durumuna bağlı olarak 20-22 TL civarındadır. Üreticiler olarak talebimiz, fındık fiyatının tüm ürünlerin fiyatının yüzde 50-100 oranında arttığı ortamda 25 TL olmasıdır. Açıklanan bu düşük fiyat üreticiyi küstürür, gelecek yıllarda bahçeye inemez, ürününe bakamaz hale getirir. Üretim verim kalite düşer, bundan da tüm ülke zarar görür. Bunun örneklerini diğer birçok tarımsal ve hayvansal üretimlerde gördük”

Çiftçi-Sen ise; “maliyet + kar + insanca yaşam payı esas alınarak fındık fiyatları açıklansın” dedi. 17,85 lira olarak hesaplanan maliyetin, yüzde 25 kar ve yüzde 40 insanca yaşam payı ile fındığın kilosunun en az 30,45 lira olması gerektiğini belirtti. Yapılan açıklama şöyle:

“Dünyanın çeşitli yerlerinde ürünlerin referans fiyatlarının hesaplanmasında kullanılan kriterlere göre kilosunun en az 30,45 lira olması gerekiyor. Fındık fiyatının 30 TL'yi göreceğini biliyoruz. İktidar tarım ve gıda tekellerine hizmet amacıyla düşük fiyat açıkladı. Bir süre ucuz fındık alımları sağlamak istiyor. Ekonomik krizin yükünü işçi ve emekçilere yıkan hükümet, tarım ürünlerinde de üreticiyi yoksullaştıran adımlarını devam ettiriyor. Hükümet belirlediği bu fiyatla her yıl yaşanan vurgunu gıda tekellerinden yana tescillenmiş ve resmileştirmiş... Fındık fiyatını bir kişi belirleyemez. Fındık taban fiyatı sendikamız ve diğer üretici temsilcilerinin de içinde olduğu bir komisyon tarafından belirlenmelidir. Maliyet hesabı yapmadan açıklanan fiyat üreticinin aleyhinedir.”

Korona günlerinde YAŞAMAK DA SINIFSA!

“Korona günlerinde yaşamak da sınıfsal!” adlı kitabımız çıktı. Yayınevimizden ve kitapçılardan edinebilirsiniz.

ÖNSÖZ

Ocak ayından itibaren dünyayı, Mart ayından itibaren de Türkiye’yi etkisi altına alan koronavirüs (Kovid-19) salgını, aylar boyunca yaşamımızın en önemli unsuru haline geldi. Üstelik daha ne kadar süreceği, ne kadar etkilemeye devam edeceği belirsiz.

Kitabı yayına hazırladığımız sırada, dünya genelinde yaşamını yitirenlerin sayısı 500 bini, vaka sayısı 11 milyonu aşmıştı. Türkiye’de ise ölüm sayısı 5 bin 200’ü, vaka sayısı ise 204 bini geride bırakmıştı. Üstelik bunlar resmi rakamlar. Bütün ülkelerde gerçek rakamlar saklanıyor; dahası aşırı yoksulluğun olduğu pek çok ülkede kayıtlar bile doğru düzgün tutulmuyor.

Yanısıra hastalara Kovid-19 tedavisi uygulanmasına rağmen, test yapılmadığı için teşhis konmuyor; böylece kayıtlara geçen resmi vaka ve ölüm sayıları da azalıyor. Yani gerçek rakamların 3-4 katı olduğunu düşünmek için fazlasıyla veri mevcut. Ancak resmi rakamlarla bile, bu salgının dünya tarihinde, vebadan sonra yaşanmış en etkili ve en yıkıcı salgın olduğunu söylemek mümkün.

Salgının nedenleri ve başlangıcı üzerinde çok tartışıldı. Çin ABD’yi, ABD Çin’i sayısız defa suçladı. Biyolojik silah olarak üretildiği konusunda tartışmalar yürütüldü. Ancak bu koşullarda böyle bir tartışma, çıkmaz yoldur ve asıl görevi perdelemektir. Her halükarda sorumlusu kapitalist sistemdir ve yapılması gereken, bu sisteme karşı mücadeleyi yükseltmektir.

Salgın dünyayı topyekun etkisi altına aldığı zaman, şu gerçek bir kere daha net bir biçimde ortaya çıktı: Herhangi bir gelişmede, her kesim bunu kendi sınıfsal konumu ile yaşıyor. Sorunun türü ne olursa olsun, etkilenme düzeyi sınıfsal oluyor. **Yaşam hakkı, sağlık hakkı gibi en temel insan hakları bile, sınıfsal bir nitelik taşıyor.**

Egemen sınıfların en çok kullandığı demagogilerden biri, “hepimiz aynı gemideyiz”dir. Bununla ezilenler ve sömürülenlerin, zenginler ve sömürücülerle aynı koşullara sahip olduğu yanılsamasını yaratmaya çalışırlar. Salgının başlangıç döneminde, virüse yakalanan prens, başbakan ya da ünlülerin günlerce haberlerde yer alması, bu yanılsamayı güçlendirme hedefi taşıyordu. Oysa tıpkı şairin söylediği gibi, “yaşam da ölüm de adil değil”di! Daha açık söylemek gerekirse, **yaşamı da ölümü de her sınıf, kendi sınıfsal konumu ile karşılıyordu.**

Virüs, zenginle fakiri ayırdetmiyor elbette; ancak zenginle fakir, virüs karşısında eşit değil. Salgın başladığı andan itibaren özel sığınağına çekilen, ada satın alıp yerleşen, sarayındaki koruma

önlemlerini artıran süper zenginleri, en hafifinden çiftlik evine yerleşen ortalama zenginleri duyduk, okuduk. **İşçi ve emekçilere düşen ise “çarklar dönecek” politikası oldu; kalabalık toplu taşıma araçlarına binmeye, işe gitmeye, salgın önlemleri alınmamış iş ortamlarında çalışmaya mahkum oldular.** Üretim tüm hızıyla devam etti; üstelik salgın bahanesiyle işçileri daha az paraya daha çok çalışmaya zorlayarak... Keza salgın karşısında vücut direncini artırmada en etkili unsur olarak ileri sürülen “iyi beslenme, spor, güneş” üçlüsü de yoksulların yaşamına uzaktı.

Pandemi, tüm dünyada devletler için kitle hareketlerini bastırmada bir bahane olarak kullanıldı. Salgının başladığı günlerde dünya ayaklanmalarla sarsılıyordu. Fransa’dan Mısır’a, Şili’den Sudan’a kadar dünyanın dört bir yanında işçi ve emekçi eylemleri yükselmisti. **Salgın başladığı anda, eylemler bıçak gibi kesildi. Kimisi sıkıyönetim, OHAL (Olağanüstü Hal), karantina ya da sokağa çıkma yasağı ilanlarıyla; kimisi de salgının yarattığı can korkusu tedirginliği ile...**

Öylesine büyük bir “olanak”tı ki bu egemenler için; başka koşullarda OHAL ya da sokağa çıkma yasakları büyük direnişlerle karşılanırken, salgın koşullarında “kitle rızası” oluşturarak hayata geçirebiliyorlardı. Hatta **Türkiye’de, bazı devrimci-demokrat kurumlardan bile “15 günlük sokağa çıkma yasağı ilan edilsin” talebi yükselebildi.**

Bu koşullarda “eylem yasakçılığı” ifrada vardı, çok açık biçimde “hak gaspı”na dönüştü. 1 Mayıslar’da, işçi eylemlerinde polisin, “sosyal mesafeye uymuyorsunuz, salgın için risk oluşturunuz” bahanesiyle saldırdığına ve bu arada hiçbir mesafe kuralına uymadan insanları yerlerde sürüklediğine tanıklık ettik.

Fakat salgın çok hızlı bir biçimde, kapitalizmin çürüten yüzünü açığa çıkardı. Kitlelerin yaşam koşullarının hızla kötüleşmesi, ekonomik çöküşün faturasının işçi ve emekçilere çıkartılması, kapitalist sağlık sisteminin halkı korumadığının görülmesi ve bu tabloyu daha da ağırlaştıran siyasi-ekonomik-insani hak gaspları... durumu hızla değiştirdi.

İlk öfke patlaması, salgını en şiddetli biçimde yaşayan ABD’den yükseldi. Bir siyahın polis şiddetiyle öldürülmesi, tüm dünyada yankılandı, eylemler dalga dalga yayıldı. Bu hareket, siyasi önemi çok büyük iki sonucu şimdiden yarattı. Birincisi, tüm dünyada kölecilik, kitleler nezdinde yargılandı, mahkum edildi; tarihteki kölecilerin heykellerinin yıkılmasına kadar uzanan bir bilinç dönüşümü yaşandı. İkincisi, köleliği protesto eylemleri, ABD’nin Seattle kentinde bir bölgede “bağımsızlık” ilanına

dönüştü. Bu ilan, “sürdürülebilir” bir nitelik taşımamakla birlikte, **emperyalizmin imparatoru ABD’nin kalbine saplanan bir hançer oldu. Üstelik dünya halkları için bir örnek yarattı.**

Salgının ve ekonomik krizin etkileri arttıkça, kitlelerin buna karşı direnişleri de arttı. Bu direnişler sırasında, özellikle **ABD ve Lübnan’daki eylemlerde, polisin yetersiz kalıp askerlerin sokağa inmesi ve kitleye ateş açması, yeni bir evreye işaret ediyordu. Ve önümüzdeki dönemde sınıf mücadelesinin çok daha sertleşeceğinin göster-gesiydi.**

“Kamuculuk” ve “sosyal devlet” tartışmaları pandemi döneminde bir kere daha gündeme oturdu. Özelleştirmelerin dizginsizce uygulandığı ABD gibi ülkelerde sağlık sisteminin çökmesi, bu tartışmalara hız kazandırdı.

Oysa bunlar, kitleleri düzeniçi sınırlarda tutmak için bilinçli biçimde ileri sürülen tezlerdi. Çünkü **kapitalist devlet, ister “kamucu” olsun ister “neoliberal”, sistemin azami kar hedefli yapısı değişmiyordu.**

Sadece insanca sağlık hakkı için değil, insanca yaşama hakkı için de tek alternatif sosyalizmdir. Bunun dışındaki her tartışma, kapitalist sömürüyü meşrulaştırmaktadır.

İngiltere merkezli yardım kuruluşu Oxfam, salgın döneminde dünya halklarının müthiş yoksullaşmasını şu sözlerle ifade ediyor: **“Açlıktan öleceklerin sayısı, Kovid-19’dan ölenlerin sayısını geçebilir!”**

Rakamlar gerçekten de çok çarpıcı. **26 kişi, tüm dünyadaki servetin yarısını elinde tutuyor. Ve dünyada 122 milyon kişi açlık sınırının altında yaşıyor.**

Mart başı-Haziran sonu arasındaki 4 aylık pandemi döneminde, Türkiye’de 1 milyon 700 bin işyeri kapandı, milyonlarca kişi işsizler ordusuna katıldı. Ama salgının başlamasından sonraki iki ay içinde milyonerlerin sayısı yüzde 33; servetleri ise 202.5 milyar lira arttı.

Küresel araştırma şirketi IPSOS’un Haziran ayında yayınladığı “Dünyayı Neler Endişelendiriyor?” başlıklı rapora göre; bugün dünyayı en çok endişelendiren ilk 5 sorun, sırasıyla koronavirüs (yüzde 47), işsizlik (yüzde 42), yoksulluk ve toplumsal eşitsizlik (yüzde 31), mali ve siyasi yolsuzluk (yüzde 27) ve sağlık (yüzde 23).

Türkiye’de ise ilk sırada açık ara işsizlik (yüzde 49) var. Bunu yüzde 34 ile yoksulluk ve toplumsal eşitsizlik izliyor. Koronavirüs, yüzde 29 ile üçüncü sırada. Arkasından enflasyon (yüzde 27) ve vergiler (yüzde 21) geliyor.

Dünyada ve Türkiye’de, salgının bu kadar

ölümcül etkilerine rağmen, işsizlik ve yoksulluk işçi ve emekçileri çok daha fazla etkiliyor, çok daha fazla endişelendiriyor.

Bunun sebebini de BM Genel Sekreteri Antonio Guterres, şöyle özetliyor: *“Hepimiz aynı gemide olduğumuzu zannediyorduk. Ancak bazılarının lüks yatlarda giderken, bazılarının sürüklenen enkaza tutunmaya çalıştığını farkettik. Bu yaşanan, 1870’ten bu yana en büyük çöküştür!”*

Artık burjuva kurumların sözcülerinin bile inkar edemeyecekleri kadar büyük bir ekonomik (ve siyasi) çöküşün yaşandığı ayan-beyan ortadadır. **Bugüne kadar yaşanan krizler, 1929’daki “Büyük Buhran” ile kıyaslanırdı; ilk defa onu da geçerek, 1870’lerdeki krize benzetiliyor.**

Ancak 1870’lerdeki büyük çöküşün bir yanından işçi ve emekçilerin aşırı yoksullaşması dururken, diğer yanında Paris Komünü de içinde olmak üzere devrimler, halk ayaklanmaları, işçi eylemleri vardır.

Koronavirüs salgını, hem dünyada hem de Türkiye’de kapitalist sistemin işçi ve emekçilere bir vaadinin olmadığını, açık biçimde gösterdi. Sınıfsal çelişkileri olanca açıklığı ile gün yüzüne vurdu.

Salgının başladığı günlerde, egemen sınıflar “salgın küresel, mücadele ulusal” sloganını üretmişti. Buna karşılık biz de “salgın küresel, mücadele sınıfsal” sloganını yükselttik. Bugün bu slogan kitlelerde giderek daha fazla yankı bulmaktadır.

İşçi ve emekçiler, hem Türkiye’de hem dünyada salgın öncesine göre çok daha ağır ekonomik ve siyasi baskılarla karşı karşıyadır. Ve bu baskılar, hak gaspları, eskisine göre daha güçlü, daha kararlı kitle eylemleriyle, direnişlerle karşılanmaktadır.

“Yaşamak”, sadece “hayatta kalmak” mıdır? Sadece nefes almak, yemek yemek, uyumak-uyanmak mıdır?

Egemen sınıfların korona günlerinde bize anlattığı “yeni normal” bu aslında. **İnsanı insan yapan en önemli unsurları yoketmeye, unutturmaya çalışıyorlar. Sosyalleşmek, kültürel etkinlikler, seyahat özgürlüğü, hatta sokağa çıkma özgürlüğü, hak arama mücadelesi...** Korona günlerinde bunların hepsi lanetli ilan edildi; *“bizim sağlığımızı korumak için”* yaşamlarımızın tamamını kontrol altına almak meşrulaştırıldı; “güvenlik” önlemleri adına faşist baskılar hayatın her alanını kuşattı.

Artık “HES kodu” almadan seyahat edemiyor, plajda kendi ailesiyle yanyana güneşlenirken kolluk güçlerine ya da burnuna dayatılan televizyon kameolarına hesap vermek zorunda kalıyor, hakları için sokağa çıktığında “sosyal mesafe” diye para cezasına ya da polis saldırısına maruz kalıyor insanlar. Metal patronları işçilerin boynuna çipli boyunduruk takıp, hangi işçilerin yanyana gelip birbirleriyle konuşuklarını tespit etmeyi planlıyorlar.

Elbette ki tedavisi ve niteliği tam olarak netleşmemiş olan koronavirüse karşı sağlığımızı korumak durumundayız. Ancak, doğa tahribatının boyutu nedeniyle bundan sonra sürekli biçimde yeni-bilinmeyen-ölümcül salgın hastalıklarla karşı karşıya kalacağımızı da biliyoruz. Ve **kalan ömrümüzün**

tamamını, bu koşullarda, bu kadar devlet denetimi-baskısı-terörü altında, bu kadar kuşatılmış-yasaklanmış koşullarda, tüm kişisel-insani ihtiyaçlarımızdan “fedakarlık” yaparak sürdürmemiz mümkün değil. Nazım ustanın dediği gibi, “yaşamak... yosun solucan misali...” en başta “insani” değil...

Üstelik egemen sınıflar halkı tüm insani ihtiyaçlarından vazgeçmeye zorlarken, üretim tüm vahşetiyle devam ediyor; Sakarya’daki havai fişek fabrikasında olduğu gibi, salgın koşulları işçilerin ölümüne çalıştırılmasına vesile yapılıyor; sömürü ve hak gaspları artırılıyor. Bu arada burjuvazi kendi lüks ve safahatını daha da büyütüyor.

Kapitalizmin bize sunduğu “yaşamak”ın en özet hali budur: Pervasız işgücü sömürsü, bitmek-tükenmek bilmez sağlık sorunları, “yosun-solucan misali” bir hayat...

Bu yönüyle de, salgına karşı mücadelenin tek yolu, kapitalizme karşı mücadele etmekten geçiyor. Kısa vadede hak gasplarına karşı, ancak genel olarak kapitalizmin kendisine karşı mücadeleden... **Salgınları önlemek için “virüsleri” değil, kapitalizmi yoketmek gerekiyor çünkü.**

Doğanın tahrip edilmesinin bir sonucu olarak yaşanan koronavirüs günlerinde, doğanın da nefes aldığını gördük. Karantina ve sokağa çıkma yasağı uygulamaları, havaya-suya-toprağa bırakılan atıkların azalmasına neden oldu. Gökyüzünün rengi açıldı, fabrika atıklarının karıştığı dereler berraklaştı. İstanbul boğazında yunuslar yüzmeye başladı. Uzaydan çekilmiş fotoğraflarda, kirliliğin azaldığı görüldü. Buzullardaki erime yavaşladı.

Bir kere daha kanıtlanmış oldu: Yarattığı tahribat ne kadar büyük olursa olsun, kapitalizm doğanın üzerinden elini çektiğinde, doğa kendisini toparlayacak kadar güçlü dinamiklere sahiptir.

Bu kitabı Talat Sürer yoldaşa atfediyoruz. Onu 8 Mart gecesi, kalp krizinden kaybettik. Koronavirüs salgınının tüm dünyaya yayıldığı bir dönemde, Türkiye’deki ilk resmi vakanın açıklanmasından 3 gün önce...

Öldüğü gece, odasına çekilmeden önce ailesiyle yaptığı son konuşmada, koronavirüsün ilk önce ve asıl olarak işçileri, yoksulları etkileyeceğini ifade etmişti. **Kendisi işçiydi ve sınıfının sezgileriyle,**

gelmekte olanı öngörmüştü.

Bugün işçi sınıfı, kendisiyle birlikte tüm insanlığı, hatta tüm canlıları kurtarmakla karşı karşıya. Çünkü kapitalizm sadece insana değil, doğaya da düşman yüzünü ortaya koydu. Salgınların giderek bu kadar sık ve yıkıcı yaşanması boşuna değil. Bu sistem dünyayı bitirmeden, sistemin yerle bir edilmesi gerekiyor.

Rosa Lüksemburg’un ünlü sözü, korona günlerinde tüm yalınlığıyla kendini bir kez daha kanıtladı: **“Ya barbarlık içinde yok oluş, ya sosyalizm!”**

Ortasında bir yol yok! Ve **insanca, sağlıklı bir yaşam için, sosyalizm dışında başka bir seçenek de yok!**

Temmuz 2020

Suruç anmasına polis saldırısı

Suruç katliamının 5. yılında, Suruç şehitleri yapılan eylemlerle anıldı. Gençlik örgütlerinin çağrısıyla yapılan anma eylemlerine İstanbul ve Ankara’da polis saldırı. Onlarca kişi gözaltına alındı.

20 Temmuz günü İstanbul Kadıköy’de Süreyya Operası önünde yapılmak istenen eyleme polis saldırı. Eylemin yapılacağı Süreyya Operası’nın önünü işgal eden polis, eylemi başlatmak için toplanmaya çalışan kitleye saldırı, çok kişiyi gözaltına aldı. PDD’nin de içinde olduğu kitle, Süreyya Operası’na yürüme-ye çalışınca, polis kitleye plastik mermi ve biber gazı sıktı. Ara sokaklara çekilen kitle yeniden toplanarak Bahariye Caddesi’ne yürüdü. Burada da polis aynı şekilde saldırısını sürdürdü. Eylem ara sokaklarda devam etti. Kadıköy’ün onlarca sokağı eylem alanı oldu. Ve binlerce kişi biber gazından nasibini aldı. Öyle ki, Kadıköy gaz bulutu altında kaldı. Saldırıları sırasında, “Faşizme karşı omuz omuza”, “Suruç’un hesabı sorulacak”, “Suruç için adalet herkes için adalet”, “Kahrolsun faşizm yaşasın mücadelemiz” sloganları sokaklarda yankılandı. Ara sokaklarda bir süre daha devam eden eylem iradi bir şekilde sonlandırıldı.

Suruç şehitleri, katliamın yaşandığı Amara Kültür Merkezi önünde de anıldı. Burada da polis, Suruç şehitlerinin fotoğraflarının taşınmasını bahane ederek saldırmaya çalıştı. Yaşanan kısa bir gerginlikten sonra anma yapıldı. Ayrıca Suruç şehitleri, bulundukları illerde mezarları başında da anıldılar.

İsviçre’de Suruç eylemi

İsviçre’nin Basel kentinde, Suruç katliamı protesto edildi. 18 Temmuz günü gerçekleştirilen yürüyüşte, “Suruç için Adalet” talebi yükseltildi. Ayrıca Kürdistan’da sürdürülen katliamlar protesto edildi. Kürdistanlıların kalabalık bir kitleyle başlattıkları yürüyüş, Suruç için yapılan etkinliklerle birleştirildi. Yürüyüş Klara Matte parkında son buldu.

İsviçre PDD

Beyrut Limanı'nda 4 Ağustos günü yaşanan patlama, Beyrut'un yarısını yerle bir etti. Hiroşimaya atılan atom bombasından sonraki en büyük patlama olarak tanımlanan olayda 200'e yakın insan öldü, binlerce kişi yaralandı, 300 binden fazla insan evini kaybetti.

Patlamanın kaynağı, Beyrut Limanı'nda bir depoda bulunan 2 bin 750 tonluk amonyum nitratı. Yan tarafta bulunan havai fişek deposunda çıkan yangın sıçrayınca, 2 bin 750 tonluk amonyum nitrat da Beyrut'u havaya uçurdu.

Sonrasında bu deponun hikayesini uzun uzun anlattılar. 2013 yılında Roussus adlı Moldova bandıralı gemi, 2 bin 750 ton amonyum nitratı yüklenecek Gürcistan'dan Mozambik'e doğru yola çıkıyor. İstanbul ve Çanakkale boğazlarından geçiyor, zaten eski olan gemide teknik arıza olduğu için Beyrut Limanı'na giriyor. Evraklarda eksiklik olduğu gerekçesiyle gemi alıkonuyor. Mali açıdan astarı yüzünden pahalıya geleceği için, geminin Rus olan sahibi gemiyi ve yükü kendi kaderine bırakıyor. Mürettebat gemide 1 yıl mahsur kalıyor, Lübnanlı yetkililer onların gemiyi bırakıp gitmelerine izin vermiyor. Uluslararası baskı ile mürettebat serbest bırakılınca, amonyum nitratın gemide kalması daha tehlikeli hale geldiği için yük limana indirilip depoya konuyor. Sonrası 6 yıl boyunca liman görevlilerinin hükümete "bu yük buradan alınmalı" taleplerine rağmen, yolsuzluk ve yozlaşma kıskacındaki hükümetin umursamazlığı...

Hikaye böyle anlatılınca, **ihmal sonucu kazayla mı depo havaya uçtu, yoksa Lübnan'daki siyasi çıkmazların ürünü olarak bilinçli bir sabotaj mı gerçekleştirildi, ya da emperyalistler arası çıkar hesaplarının bir sonucu olarak mı depo patlatıldı sorusunun cevabını bulmak olanaksız hale geliyor.** Sonuçta, Beyrut Limanı'ndaki çok sayıda görevlinin yanısıra pek çok hükümet yetkilisi durumdan haberdardı; dolayısıyla emperyalistlerin de bilgisi dahilindeydi. Keza, liman bütün yabancı istihbarat servislerinin cirit attığı, resmi olarak da BM Güvenlik Konseyi kararı gereğince UNIFIL'in (BM- Lübnan Geçici Görev Gücü) gözlemci bulundurduğu bir rekabet alanı.

Bu koşullarda depoya ateşle yaklaşan "fail"i aramak yerine, asıl failin Lübnan'daki yozlaşmış devlet sistemi olduğu ortaya çıkıyor.

Patlamanın ardından "sorumluluğu olan" tüm liman görevlileri hakkında soruşturma açılacağı yönünde sözler sarfedildi. Ancak bu bürokratça açıklamalar, zaten ekonomik krizin pençesinde bunalmış olan, üstüne bir de patlamanın çok ağır sonuçları ile karşı karşıya kalan kitlelerin sorunlarını çözümü. 200'e yakın insanın öldüğü, yaralılar için yeterince hastanenin bile olmadığı, ev ve işyerlerini bir anda tamamen kaybeden insanlar için, bu patlama gerçekten de yeni bir "Hiroşima" anlamını taşıyor.

Ekonomik-siyasi kriz derinleşiyor

Lübnan'da yüz yıllık mezhep-din ayrımına dayanan sistemin temelleri, emperyalistler tarafından Osmanlı'nın topraklarının parçalandığı 1920 yılında Fransız sömürgeciler tarafından atılmıştı. **1932 yılınıdaki nüfus sayımının ardından, devlet yönetiminin tüm kademeleri din ve mezhep ayrımına göre paylaştırıldı. En üst kademedeki, cumhurbaşkanlığı Maruni Hristiyanlara, meclis başkanlığı Şiiilere, başbakanlık Sünnilere zimmetlendi;** devletin diğer kademelerinde de benzer modeller oluşturuldu. Öyle

Lübnan'da patlayan yozlaşmış sömürücü sistem

kesin kotalar oluşturulmuştu ki, sistem tartışmalı hale gelmesin diye 1932'den sonra nüfus sayımı bile yapılmadı. "Böl-parçala-yönet" taktığının en önemli yöntemlerinden birisi olarak, kitleler din-mezhep temelinde bölünerek birbirlerine düşmanlaştırıldı. 1975-90 arasında yaşanan iç savaşın zeminini de bu parçalanmışlık oluşturuyordu.

Bu bölünme, aynı zamanda emperyalistlerin Lübnan üzerindeki hesaplarını da bir dengede tutmayı hedefliyordu. **Ortadoğu'nun Akdeniz'e açılan en önemli kapılarından biri olan Lübnan üzerinde tüm emperyalistlerin hegemonya hesapları vardı çünkü. Keza Beyrut Limanı'nın Doğu Akdeniz'deki en büyük liman olması da Lübnan'ın önemini artırıyor.** Patlamanın hemen ardından Marcon'un bir akbaba gibi Beyrut'a koşup yardım sözü vermesi, ABD'nin Hizbullah'ı hedefe çakma çabası, Rusya'nın görüşmeler yapması, Çin'in Beyrut Limanı'nı inşa etme ve karşılığında işletmesini üstlenme talebi, bu hesapların ne kadar büyük olduğunu gösteriyor. Öyle ki, Türkiye bile hemen koşup TOKİ konutlarını araya sokmaya çalıştı; bu arada mezhepçilikten bezmiş durumdaki Lübnan halkına "Türkiye vatandaşlığı" teklif edecek kadar da aciz bir görüntü çizdi.

Ancak Lübnan halkı son dönemde oldukça önemli bir değişim yaşadı. Lübnan, son bir yılını ağır bir ekonomik ve siyasi kriz koşulları altında geçirdi. **Geçtiğimiz yıl Ekim ayından bu yana, kitleler sokaklarda eylemlerle bu krize karşı mücadele ettiler. Bugüne kadar kendilerine dayatılan dini ve mezhepsel temelde bir bölünme içinde yaşamlarını sürdüren kitleler, son bir yıldaki eylemlerde daha sınıfsal içerikli sloganlar üretmeye başladılar.** Eylemlerde dini ve mezhepsel ayrımlar silindi, yoksullaşmada ortaklaşıldı. Mezhebi ne olursa olsun, yoksulların-sömürülenlerin kardeşliği, eylemlerin en önemli vurgusu haline geldi.

Yaşanan ekonomik kriz, 1975-1990 arasındaki iç savaştan bu yana en büyük krizdi. Lübnan, tarihinde ilk kez dış borcunu ödeyemedi. IMF ile müzakerelere başlayan Lübnan hükümeti, burada da bir çıkmazın içinde. Temel altyapı hizmetlerinde ortaya çıkan aksamlar, elektrik kesintileri, sağlık sisteminin zayıflıkları, suya erişimdeki sıkıntılar vb. kitlelerin tepkilerini daha da büyüttü.

Ekonomik krize karşı eylemler, ülkedeki siyasi krizi de derinletti. Başbakan Saad Hariri, 29 Ekim

2019'da görevini bırakmak zorunda kaldı.

Başbakanın böyle bir istifaya zorlanmış olması, devlet yönetimindeki etnik temelli şekillenişe bir darbeydi aynı zamanda. Ve kitle hareketi açısından büyük bir kazanımdı. Ancak bu, taleplerden sadece birisiydi ve asıl ekonomik sorunlar giderek büyüme-ye devam ediyordu. İşsizlik artıyor, Lübnan Sterlini'nin değeri düşmeye devam ediyor, yoksulluk derinleşiyordu.

Ekim ayında başlayarak aylar boyunca süren protesto eylemlerini durduran, tüm dünyayı etkisi altına alan koronavirüs salgını olmuştu. Salgın başladığında dünya genelinde işçi ve emekçilerin büyük eylem ve ayaklanma dalgası yükseliş içindeydi. Salgın bir anda hepsinin bıçak gibi kesilmesine neden oldu.

Ancak **Lübnan, salgın koşullarında yeniden eylemleri başlatan ilk ülkelerden biri oldu.** Salgının en şiddetli sürdüğü koşullarda, 21 Nisan günü meclis önünde bir protesto eylemi ile protestolar yine başladı. Çünkü salgın, ekonomik ve siyasi sorunları derinleştirdiği gibi, üstüne bir de sağlık sorunu- can kayıpları eklenmişti.

"Devrim" sloganlarıyla sokaklara dökülen kitleler, sistemin çürümüş ve yozlaşmış yapısına karşı mücadele ediyorlar. Şimdi gerçekleşen patlamanın da, yozlaşmış sistemdeki çöküntünün sonucu olduğu açık. Üstelik **patlama sonrasında "Bunu bizim hükümetimiz yaptı" sloganlarını duvarlara yazmaya başladılar.**

Lübnan halkı direniyor

Bazı gazeteler, bu ağır faciayı "Dünya Beyrut'a ağlıyor" başlığıyla verdiler. Çünkü yaşanan katliam, Lübnan halkında telafisi çok zor sonuçlar yaratacak.

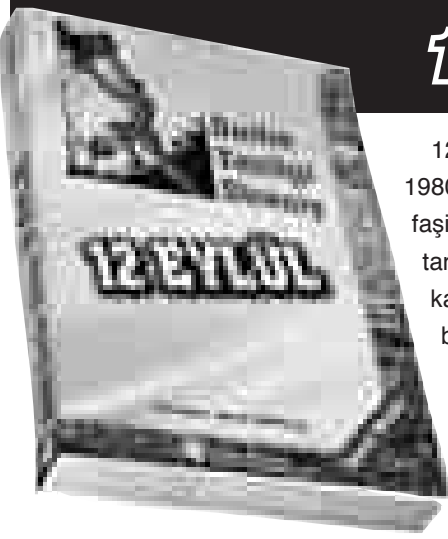
Yaklaşık 7 milyon nüfusu olan Lübnan'da, halkın yarısı yoksulluk sınırının altında yaşıyor. Koronavirüs salgını, bu yoksulluğu daha da derinleştirdi.

Beyrut'taki liman, Lübnan ekonomisinin candamarı niteliği taşıyordu. Adeta ülkenin kapısı gibi, ticaretin merkezi konumundaydı. Lübnan, gıda ihtiyaçlarının yüzde 80'ini ithal eden bir ülke ve bu ithalat bu limandan gerçekleştiriliyordu. Ülkedeki stratejik buğday ve tahıl stoklarının yüzde 85'i de limanın depolarında tutuluyordu. Şimdi limanın tamamen, kentin ise önemli bir kısmının yıkılması, bir yanıla ülkenin ekonomisine ağır bir darbe indirirken, diğer yandan gıda krizinin de tetikleyiciliğini yapacak.

Ancak Lübnan halkı bu durumu da direnişle karşıladı. Yaşanan acı, direnişi büyüttü. Patlamanın hemen ertesindeki günlerde devletten hesap soran eylemler başladı. Ve başlangıçta birkaç günah keçisi memura patlamanın sorumluluğunu yüklemeye niyetlenen hükümet, bir hafta içinde istifa etmek zorunda kaldı.

Bu direnişte, Lübnan'daki devrimci-muhafiz örgütlenmelerin önemli bir payı söz konusu. Mesela Lübnan Komünist Partisi, patlamanın ardından yayınladığı bir mesajla, durumu fırsat bilerek ülkeye müdahaleyi artırmaya çalışan emperyalistlere karşı mücadele çağrısı yaptı. Keza tıbbi destek, enkaz kaldırma ve barınma, yeniden inşa gibi konularda aktif biçimde çalışıyor ve kitlelere yardım ediyorlar. Aynı zamanda, "insanları sisteme karşı politik olarak örgütliyoruz" diyorlar.

Lübnan halkı, bu büyük acıyı sisteme karşı mücadelenin bir unsuruna çevirmeye çalışıyor. Ve üzerlerindeki ekonomik-siyasi sömürüye karşı direniyorlar.

12 Eylül'ü direnenler yargılar!

12 Eylül 1980, askeri faşist darbenin tarihidir. Kap-kara günlerin başlangıcı; zulmün, işkencenin, sömürünün had safhaya çıkışıdır...

Ne var ki 12 Eylül, tarihte kalmış, izleri artık silinmiş bir gün de değildir. Yasaları, uygulamaları ve zihniyetiyle halen varlığını sürdürmektedir.

Aradan geçen 36 yıla rağmen, 12 Eylül zihniyeti ve uygulamaları devam ediyor. Halen ölüm oruçlarının da tutsaklar ölüyor, devrimci-demokrat sanatçılara, gazetecilere saldırılar artıyor, Kürt halkına dönük baskı ve zulüm sürüyor...

Yıllardır “askeri vesayete” karşı görünerek kitle tabanını genişleten Erdoğan, sonrasında “sivil vesayet” dönemini başlattı. Yasa tanımazlığıyla, bitmek bilmez nutukları ve baskıcı uygulamalarıyla, cunta

şefi Evren'den farksız olduğunu gösterdi. Diktatörlerin sadece üniformalı değil, pekala takım elbiseli de olabileceğini ortaya koydu.

Hatırlanacaktır, AKP hükümeti bir dönem 12 Eylül'ü yargılamaya kalkmıştı! Göstermelik bir mahkeme kurdular ve sanıkları mahkeme salonuna bile getirmeyerek, adeta huzur içinde ölmelerini bekleyediler. Cunta şefi Evren'in ölmesiyle de, dava düştü! Böylece 12 Eylül'ü yargılama komedisi de son buldu!

Esasında direnenler, 12 Eylül'ün hüküm sürdüğü en karanlık günlerde onu yargıladılar. İşkencede, zindanda, mahkemede boyun eğmeyerek, faşist niteliğini haykırdılar. Komünistlerin ve gerçek devrimcilerin, her koşul altında devrimci kimliklerine sahip çıktılar. Faşist cuntanın dikensiz bir gül bahçesi yoktu önünde. İddia edildiği gibi, 12 Eylül günü her şey bıçak gibi kesilmedi. Ne işçi ve emekçilerin direnişleri bir anda bitti, ne de komünistlerin ve gerçek devrimcilerin mücadeleleri...

İhtilalci Komünistler, bulundukları tüm alanlarda faaliyetlerini kesintisiz sürdürdüler. Yeraltı yayın organlarıyla, bildiri ve afişleriyle işçi ve emekçilere ulaştılar. Onlara güç ve moral oldular, umudu beslediler. Bu faaliyetlerin içindeyken düştüler toprağa,

işkencecilerin eline, ama kaçarken-göçerken değil... Denizlerin, Mahirlerin, İbrahimlerin direngen geleneğine sahip çıkarak, tarihe

onurlu, direnişçi bir iz bırakmayı başardılar.

Fakat o ağır koşullarda, koyu teslimiyet ortamında, bir avuç komünist ve devrimcinin direnişi, sonucu değiştirmeye yetmedi, yetemezdi. Kuşkusuz bunun bilincinde olarak savaştılar. Engels'in “her savaşım-da yenilme tehlikesi vardır, ama bu yenildiğini kabul etmek ve vuruşmaksızın teslim olmak için bir neden midir” sorusuna yanıt oldular...

Akla karanın, güzel ile çirkinin, teslimiyetle direnişin çok net ve kalın çizgilerle ayrıştığı o dönemi, unutmamak ve unutturmamak gerekiyor. Bunu da ancak onunla gerçek anlamda savaşan yapabilir.

Tutarlı bir devrimci demokrasi mücadelesi yükseldiğinde, 12 Eylül, takipçileriyle birlikte süpürülüp atılacaktır. Faşist diktatörlüğün kökten yıkılması da bunun üzerinden gerçekleşecektir.

Sadece askeri darbelere değil, sivil darbelere karşı da en tutarlı mücadeleyi komünist ve devrimciler verecektir.

12 Eylül'e sıkılan “ilk kurşun” OSMAN YAŞAR YOLDAŞCAN

Daha 12 Eylül'ün üzerinden 17 gün geçmişti. Osman ve yoldaşı aynı zamanda teyzesini oğlu M. Fatih Öktülmüş'le birlikte bir eylem hazırlığında iken, devreye gezen askerlerle karşılaştılar. Askerlerin üzerlerine gelmesiyle birlikte çatışma başladı. Kısa bir süre sonra Fatih kolundan yaralandı. Sokak aralarında çatışmayı sürdürken birbirlerini kaybettiler. Osman sonra Bağcılar tarafında bir inşaata girerek son mermisine kadar savaşıp şehit düştü. Bu ölüm, komünist ve devrimciler için bir savaş çağrısı oldu. “İlk kurşun” sıkılmıştı, gerisinin gelmesi gecikmeyecekti...

Osman Yaşar Yoldaşcan, 1967'de onbinlerce aday arasında üniversite sınavını birincilikle kazanarak ODTÜ'ye girdi. Devrimci ve militan kişiliğiyle kısa sürede devrimci gençlik hareketi içinde öne çıktı. Aranır duruma düşüp derslerine devam etmemesine rağmen, sınavlarda hep yüksek notlar alıyordu. Hocaları ondaki engin zekayı fark etmiş, bir bilim insanı özelliği görmüşlerdi. Hapiste olduğu dönemde giremediği sınavlardan geçirerek, okulda kalmasını sağlamaya çalıştılar. Ama o, kararını vermişti artık. tüm yeteneklerini, potansiyelini, proletarya ve ezilen halkların hizmetine sunacaktı.

12 Mart '71 döneminde, içinde yer aldığı (sonrasında ihtilalci komünist örgütü yaratacak) devrimci bir grubun üyeleriyle birlikte yakalanarak cezaevine düştü. Yoldaşı ve teyzesinin oğlu M. Fatih Öktülmüş'le, çok genç ve tecrübesiz olmalarına

rağmen işkencede direndiler ve firarı örgütlemeye giriştiler.

'74'de çıktıktan sonra proletarya içinde örgütlenmek için İstanbul'a geldiler. Kısa süre bir fabrikada işçi olarak çalıştı Osman. Kahve kültürü olmayan, sigara içmeyen bu müte-

vazi kişiyi, işçilerin fark etmemesi mümkün değildi. Çok geçmeden bir fabrikada örgütlenmeler yarattı. Yeraltı baskısı ve teknik işleri de üzerine aldı. Askeri bilgilerini arttırmak için üzerinde “çok gizli” yazan emperyalist kuruluşların raporları dahil olmak üzere her türlü askeri dökümanı Osman'ın elinde görmek mümkündü. Yoldaşları, “Osman bir şeye varar verdi mi, o işin elinden kurtulması mümkün değil” derlerdi. Bu nedenle bir eylem içinde Osman varsa, herkes tereddütsüz yer almaya gönüllü olurdu.

Bir bir çekilirken teslim bayrakları

Ve kaçmalarla uzarken

Göçmelerle tozarken Avrupa yolları

Durdu bir avuç yiğit

Bir tutam kır çiçeği

Ölüm dediğiniz de ne ki

Gözümüzde hainler kadar küçük

Ve zafere inancımız

Ölümsüzleşen ölümler kadar büyük

Onlar ki bir ayrıkotu tarlasında

Bir tutam çiçektiler

Binlerce ihanet çirkinliğinde

Bir avuç direnci güzellediler

Adlarını bile söylemediler

Adnan Yücel

O ML klasikleri yeniden yeniden okur, önündeki sorunlara yanıt bulmaya çalışırdı. Karşı-devrimci “Üç Dünya Teorisi”ne karşı en önde bayrak açtı. THKO'dan devrimci bir kopuş gerçekleştiğinde bir çok işi üstlenmek için öne atıldı. Geçici yol arkadaşları dökülmeye başladıklarında, büyük bir sabır ve inançla, seçtiği yolda ilerledi.

Hareket içinde küçük-burjuva zaafı yenmek ve Leninist bir örgüt yapısını kurmak için, çok zor ve sıkıntılı günler geçirdi. Ama o günlere ve kafa karışıklığına son vermede kararlıydı. “İleri militanları” topladı ve grubun ML bir örgüte sığması için “hücum” komutunu verdi.

Onda zor günlerin sızlanmasına, kolay günlerin sarhoşluğuna yer yoktu. Aksine zor günlerde soğukkanlı ve cesaret doluydu; zafer günlerinde ise mütevaziliğiyle biliniyordu.

Bu topraklarda “dört dörtlük bir insan var mı” dendiğinde, onu tanıyan herkes, tereddütsüz Osman'ı gösterir. Aydın bir aileden gelmesine rağmen, hiçbir küçük-burjuva lüksü yoktu. Polisle girdiği çatışmada topuğundan yara almıştı. Sahte kimlikle cezaevinde kaldığından kimse ilgilenememiş, topal kalmıştı. Özel ortopedik ayakkabı giymesi gerekiyordu, ama masraftan kaçınmak için, en ucuz nerede yapıyorsa oradan almanın yollarını bulurdu.

Onun ölümü de yaşamı gibi tereddütsüz ve kusursuz oldu. Daha sonraki yıllarda ihtilalci komünistlerin işkencede direnmesinin, çatışmada vuruşmasının ruhunu yarattı. Ondaki savaş ruhu, biz Bolşeviklere yol göstermeye devam ediyor.

9 Eylül 1984- Yılmaz Güney yaşamını yitirdi

Türkiye Devrimci Hareketi'nin ender sanatçılarından biridir Yılmaz Güney. Sinema salonlarında bilet satışıyla başlayan sanat hayatı, Fransa'da Cannes Film Festivali'nde taçlandırılan bir başarıya dönüşmüştür.

Halkın yaşadığı yoksulluğun, sömürünün, acının, baskının içinde geliyordu. Onu yetiştiren toprağı iyi tanıyordu. Ne burjuvaziye duyduğu sınıf kini, ne de devrime beslediği ateşli tutku bir an bile sönmedi.

"Asıl dayanağımız kendi topraklarımızdır. Umut, kendi topraklarımızda ve kendi halkımızdadır" diyerek ifade etmişti bunu.

Tüm filmlerinin ortak paydası UMUT'tu. Umut ise devrimde, sosyalizmdeydi. Bu yüzden faşizmin ona yönelen saldırıları hiç bitmedi. Filmleri yasaklandı, yakıldı. Yaşamının 12 yılını cezaevlerinde geçirdi. Fakat o, duvarlardan taşan bir yaratıcılıkla senaryo, öykü, roman yazdı, cezaevinden dışardaki filmlerini yönetti.

12 Eylül yıllarında cezaevinden firar ederek Fransa'ya kaçtı ve yaşamını burada sürdürdü. Duvar filmini bu dönemde yaptı. Yol filmi, Cannes Film Festivali'nde Altın Palmiye ödülü aldı. Ama yıllarca Türkiye'de yasaktı.

Ağır cezaevi koşulları sağlığını aşırı derecede bozmuştu, kansere yakalandı. 1984 yılında hastalığı yenemeyerek genç yaşta ve en verimli yıllarında aramızdan ayrıldı. Ölmeden önce *"üşüyorum, beni komünarların battaniyesine sarın"* demişti. Şimdi Paris'te komünarların yanında yatıyor.

☆ 1 Eylül 1939- II. Emperyalist Paylaşım Savaşı başladı. Sonrasında Birleşmiş Milletler tarafından "Dünya Barış Günü" olarak kabul edildi.

☆ 2 Eylül 1969- Vietnam Devrimi'nin önderi Ho Chi Minh öldü.

☆ 6-7 Eylül 1955- İstanbul ve İzmir'de Müslüman olmayan azınlıklara karşı ırkçı saldırılar düzenlendi.

☆ 8 Eylül 1943- Nazi işgaline direnen Çek komünist Julius Fučík idam edildi.

☆ 9 Eylül 1976- Çin Devrimi'nin önderi Mao Zedung öldü.

Çin'i işgal eden Japonya'ya ve ABD emperyalistlerine, onların işbirlikçilerine karşı uzun süren bir mücadele yürüttü ve zaferle sonuçlandırdı. Mao, ML'den etkilenmekle birlikte felsefi olarak Konfüçyüs'e dayandı. Devrim sonrasında ise, bir çok konuda revizyonist bir çizgi izledi. Milli burjuvaziyi palazlandırarak, devlet kapitalizminin yollarını döşedi. Mao'dan sonra ÇKP'nin başına geçen Deng Siao Ping, bu süreci daha da ileri götürdü ve bugünkü emperyalist Çin'i yarattı.

☆ 12 Eylül 1977- Güney Afrika Cumhuriyeti'nde ırkçılığa karşı mücadele eden önderlerinden Steve Biko işkenceyle katledildi.

☆ 14 Eylül 1973- Şilili müzisyen Victor Jara katledildi.

O, askeri cunta tarafından gözaltına alındığında direniş marşlarını stad-yumda çalmaya devam etti. Ancak faşistler, Jara'nın ellerini kırdılar. Bu kez gı-tarsız şarkılarını söylemeyi sürdürdü. Bunun üzerine katlettiler.

☆ 16 Eylül 1976- DGM direnişi İşçilerin büyük direnişiyle DGM'ler, açılmadan kapanmak zorunda kaldı. Bu direniş, '70'li yıllarda yükselen işçi hareketinin ilk siyasal eylemiydi. Demokratik hakların mücadele ile kazanılmasında iyi bir örnek oldu.

☆ 23 Eylül 1973- Şilili ozan Pablo Neruda yaşamını yitirdi.

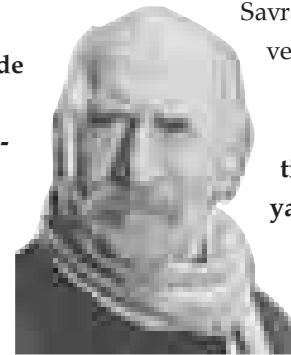
☆ 24 Eylül 1969- '68 Hareketinin gençlik önderlerinden Taylan Özgür polisler tarafından katledildi.

☆ 25 Eylül 1996- Diyarbakır Cezaevi'nde 10 PKK'li tutsak işkence ile katletti.

☆ 25 Eylül 2012- Halk ozanı Neşet Ertaş öldü

☆ 26 Eylül 1999- Ulucanlar Cezaevi'nde katliam

F Tipi Cezaevleri'ne tutsakların taşınmasının öngünlerinde devlet, Ulucanlar'da yaptığı katliamla bir prova gerçekleştirdi. Özel yetiştirilmiş işkenceci katiller silahlarla tutsaklara saldırdı ve işkencelerden geçirerek vahşice katletti. Saldırıda Önder Gençaslan, Zafer Kırbıyık, İsmet Kavaklıoğlu, Habip Gül, Ümit Altıntaş, Aziz Dönmez, Ahmet Savran, Abuzer Çat, Mahir Emsalsiz ve Halil Türker şehit düştü.

☆ 27 Eylül 2013- Sinema ve tiyatro sanatçısı Tuncel Kurtiz yaşamını yitirdi.

☆ 28 Eylül 1864- I. Enternasyonal kuruldu

☆ 29 Eylül 1902- İşçi sınıfının romanını yazan Fransız yazar Emile Zola yaşamını yitirdi.

☆ 10 Eylül 1920- TKP kuruldu

Türkiye'nin ilk komünist partisi Türkiye Komünist Partisi, Mustafa Suphi önderliğinde Bakü'de kuruldu. Emperyalizme karşı mücadele vermek için Türkiye'ye gelen Mustafa Suphi ve 14 yoldaşı, Kemalist gericilik tarafından Karadeniz'de katledildi.

☆ 16 Eylül 2016- Sinema sanatçısı Tarık Akan yaşamını yitirdi

☆ 20 Eylül 1985- Ses sanatçısı Ruhi Su, 12 Eylül cuntası pasaport vermeyerek yurtdışında tedavi olmasını engellediği için yaşamını yitirdi.

Eylül ayında şehit düşen ihtilalci Komünistler

8 Eylül 1981- Selma Aybal

18 yaşında baskı komitesinde çalışı-yordu. Darbenin en karanlık günlerinde dahi, fabrikaları, emekçileri yoksun bırakmadı ihtilalcilerin bildirilerinden. Fakat hain Adil Özbek sayesinde yoluna pusu kurmuştu polisler. Yaralı halde işkenceye alındı ve ölümüne sustu.

9 Eylül 1979-Vedat Çataltepe

Semtinde sivil faşistlere karşı nöbet tutarken, karşısına çıkan gece bekçisinin açtığı ateş sonucu şehit düştü. Öldüğünde 17 yaşındaydı.

29 Eylül 1980-Osman Yaşar Yoldaşcan

☆ 20 Eylül 1992- Kürt aydını Musa Anter katledildi

☆ 21 Eylül 1995- Buca Cezaevi'nde devletin saldırısı sonucu DHKP-C tutsakları Turan Kılıç, Uğur Sarıaslan ve Yusuf Bal şehit düştü.

☆ 22 Eylül 1976- Profilo direnişi

DGM direnişinde öne çıkan Profilo fabrikasında 17 işçi işten atılınca işgal başladı. Bir işçi polis kurşunuyla öldü. İçeride işçiler, dışarıda destekçi güçler büyük bir direniş gerçekleştirdiler.

Savaş ve kriz koşullarında DEVİRİM CEPHESİNİN DURUMU-III

Elimize posta kanalıyla ulaşan TİKB(B) 6. Konferans Belgeleri'nden bir bölümü, güncel ve tarihsel öneminden dolayı yayınlıyoruz.

B- AVRUPA "REFORMİZMİ" NİN YENİLGİSİ

*Latin Amerika ülkele-
rinde solcu başkanların
artık seçimleri kaybet-
tiği ya da Amerikancı
darbelere maruz kaldığı
bir dönemde, Avrupa re-
formizmi yükselişe geç-
mişti. Ve "parlamentar
yoldan devrim" vade-
den Avrupa reformizmi,
Latin "sosyalizmi"nden
birkaç adım geriye ifade
ediyordu.*

*Latin Amerika
"solcu"luğunda "sos-
yalizm" söylemleri ve
eski devrimci-gerilla
önderleri baskındı;
kitleleri manipüle et-
mek için bunlar etkili
biçimde kullanılmıştı.
Avrupa reformizminde
ise, bunlara bile ihtiyaç
duyulmadı. Hafif mu-
halif-solcu söylemler
ve genç-parlak-eğitilmiş
kadrolar, Avrupa refor-
mizminin temsilcileri
olarak sivrildiler.*

Latin Amerika'da "sosyalizm" dalgası geriye çekilirken, bu defa Avrupa'dan reformizm dalgası yükseltildi. Latin Amerika ülkelerinde solcu başkanların artık seçimleri kaybettiği ya da Amerikancı darbelere maruz kaldığı bir dönemde, Avrupa reformizmi yükselişe geçmişti. Ve "parlamentar yoldan devrim" vadeden Avrupa reformizmi, Latin "sosyalizmi"nden birkaç adım geriye ifade ediyordu.

Latin Amerika "solcu"luğunda "sosyalizm" söylemleri ve eski devrimci-gerilla önderleri baskındı; kitleleri manipüle etmek için bunlar etkili biçimde kullanılmıştı. Avrupa reformizminde ise, bunlara bile ihtiyaç duyulmadı. Hafif muhalif-solcu söylemler ve genç-parlak-eğitilmiş kadrolar, Avrupa reformizminin temsilcileri olarak sivrildiler. Yunanistan'da Çipras (Syriza), İspanya'da Iglesias (Podemos) bu akımın sembolleri oldular.

Üzerlerinde yükseldikleri zemin ise, 2011'deki Arap isyanlarının ardından Avrupa'da ortaya çıkan büyük kitle dalgası oldu. Özellikle İspanya, Yunanistan gibi ülkelerde, kitleler günler boyunca meydanları işgal ettiler, genel grevler, direnişler gerçekleştirdiler. Ekonomik ve siyasi baskılardan bunalan kitlelerin önüne, bu defa reformistler "çözüm" olarak çıkarılmıştı.

Yunanistan'da Syriza rüzgarı

Syriza (Radikal Sol Koalisyon) lideri Alexis Çipras, 25 Ocak 2015 tarihinde Atina'nın Syntagma Meydanı'nda seçim zaferini ilan eden konuşmasında şu sözleri söylemişti: "Yunanistan bir felaket olan kemer sıkmayı geride bırakıyor. Korkuyu, otokrasiyi, beş yıldır süren aşağılanmayı ve acıları geride bırakıyor."

Çok parlak bir ambalajla hükümet koltuğuna oturmuştu Syriza. Ancak "zaferi" görüldüğü kadar büyük değildi; seçimlere katılım yüzde 64'te kalmıştı. Yani her 3 Yunanlıdan biri, Syriza'ya ve parlamentoya güven duymadığını göstermişti.

Üstüne üstlük Çipras'ın vaatlerinin aksine, Yunanistan yakın tarihinin belki de en ağır "kemer sıkma politikalarını, otokrasiyi, korkuyu, aşağılanmayı ve acıları", Syriza

yönetiminde yaşadı.

Syriza 2004 yılından itibaren parlamentoda yeralan, feministinden troçkistine her tür akımı içinde barındıran bir koalisyondu. 2008'den sonra ise yaşanan ekonomik kriz, Yunanistan'ın "iflasi" ve AB'nin dayattığı ekonomik saldırı paketleri, Syriza'nın vaatlerinin kitlelerde yankı bulmasına neden oldu. 2015 seçimleri öncesinde Yunanistan'da işsizlik oranı yüzde 27'yi, genç işsizlik yüzde 50'yi aşmıştı, halkın yüzde 30'u yoksulluk sınırının altına düşmüştü.

İşsizlik-yoksullaşma ile birlikte eylemler de artınca, Syriza'nın oy oranları yükseldi. Syriza, kitlelerin ağır ekonomik ve siyasi baskılar karşısında en fazla tepki duyduğu ve uğruna mücadele ettiği talepleri, vade dönüştürerek kazandı seçimleri. İhtiyacı olanlara kira ve gıda yardımı; yoksulluk sınırının altında yaşayanlara bedava elektrik ve bedava ısınma hizmeti ile ücretsiz toplu taşıma kartı; asgari ücrete ve emekli maaşlarına zam; zenginlerden ekstra vergi; sağlık reformu; kriz

nedeniyle kamuda işten çıkarılanların geri alınması ve iki yıl içinde 300 bin kişilik yeni bir istihdam programının yaratılması; kamudaki özelleştirmelerin durdurulması; halkın bankaya ödeyemediği borçlarının silinmesi; AB'den ayrılmak...

Syriza kitlelerin beklentilerini ifade eden talepler ile rüzgarı yükseltirken, seçimlerden hemen önce gerçekte durduğu yeri göstermek ve egemen sınıflara güvence vermek adına üç temel karar açıkladı. Birincisi, 350 milyar doları aşan dış-borcu meşru kabul etti ve ödeme sözü verdi. Oysa bu borçlar patronlara peşkeş çekmek için alınan borçlardı. Dahası, 2001'de Arjantin örneğinde olduğu gibi, borçları ödemeyeceğini duyurma olanağı-hakkı da vardı. İkincisi, Syriza AB'de kalma sözü verdi. Bu söz, seçimlerden 5 ay sonra imzaladığı kredi anlaşmasını, zaten imzalamaya hazır olduğunu göstermeye yetiyor. Sadece kitleleri oyalamak ve AB karşısında direnmiş-çaresiz kalmış görünmek için anlaşmayı 5 ay geciktirdi. Üçüncüsü, NATO'nun Ortadoğu başta olmak üzere sürdürdüğü askeri politikalarına desteğini sürdüreceğini göstermek için, NATO yanlısı ırkçı-faşist ANEL partisi ile koalisyon olasılıklarını daha seçimlerden önce görüşmeye başladı; seçimlerden hemen sonra iki gün içinde de ANEL ile koalisyonu kurdu.

Bu üç konu, Syriza'nın egemen sınıflara ve AB-ABD emperyalistlerine bir tehdit oluşturmayacağına dair güvence vermek anlamına geliyordu. Kitlelere "parlamentar yoldan devrim" vadetmesine ve ekonomik refah düzeyini artıracak sözler vermesine rağmen, gerçekte burjuvazinin çıkarları doğrultusunda hareket edeceğini ilan ediyordu. Öyle de oldu.

Seçimlerden sadece 5 ay sonra Çipras hükümeti, Troyka'nın (AB, AB Merkez Bankası ve IMF) son derece ağır dayatmalarına imza attı. Kredi anlaşmasının koşulları Yunanistan için öylesine ağırdı ki, ABD ve Avrupa'nın burjuva basını bile "Almanya ardında bir köle devlet bıraktı", "Yunanistan'a işgal edilmiş düşman ülke muamelesi yapıldı", "Yunanistan'ın yalnızca 50 bakireyi Berlin'e göndermediği kaldı" gibi değerlendirmeler yaptılar. Üstelik anlaşmanın takibi için Osmanlı'nın Düyun-u Umumiye'sine benzer biçimde "Yunan Cumhuriyeti

Varlık Geliştirme Fonu" oluşturuldu.

Aslında kredi anlaşmasının koşullarının bu kadar ağır olması gerekmiyordu. Yunanistan ekonomisi, AB ekonomisinin sadece yüzde 1,3'ü, dünya ekonomisinin ise yüzde 0,3'ü kadar büyüklüğe sahipti. Bu rakam, Yunanistan'da borçları ertelemek, hatta toplumsal çöküşü önleyecek ek kaynak sağlamak için AB ekonomisinin fazla zorlanmayacağını gösteriyor. **Bu kadar ağır bir "saldırı reçetesi" uygulanmadan da AB'nin Yunanistan'a kaynak aktarması mümkündü. Ancak AB'nin bunu yapması, kapitalizmin ruhuna-işleyiş yasalarına aykırı bir durum olurdu. Keza Yunanistan üzerinden tüm AB halklarına bir örnek yaratılması, daha açık bir ifadeyle bir "ders verilmesi" gerekiyordu.** Bu nedenle, Syriza hükümeti 5 ay boyunca direnmiş göründükten sonra, çok ağır koşullarda bir anlaşmayı imzaladı.

Anlaşma öncesinde Syriza hükümeti, bu kölelik koşullarına kitlelerin onayını almak için bir "referandum" gerçekleştirdi. Bu anlaşmanın ne kadar "kaçınılmaz" hale geldiğini "kanıtlamak" için hükümet demagogları fazlasıyla çalıştılar. Buna rağmen referandumu kaybettiler. Referandumun göstermelik olduğu da burada ortaya çıktı; kitlelerin "AB ile anlaşmaya hayır" dediği referandumdan iki hafta sonra anlaşmayı imzaladılar.

Bu anlaşmaya bir de "tembel Yunanlılar" aşagılamaşı eşlik ediyordu. AB basını, Yunan halkının çalışmadan, tembellik ederek refah içinde yaşadığını propaganda ediyordu. Ancak bu tam bir yalandı: Mesela medya Yunan halkının emekli maaşlarının çok yüksek olduğunu iddia ederken, Yunanistan'da emeklilerin maaşları 2010-2015 yılları arasında yüzde 50 oranında düşürülmüştü ve 2015'te emeklilerin yüzde 45'i 665 eurodan daha düşük emekli maaşı alıyordu.

Troyka ile yapılan anlaşmanın ardından Yunanistan halkı için yoksullaşmanın daha da derinleştiği, ekonomik krizin faturasının kitlelere daha fazla yüklendiği bir dönem başladı. Özelleştirmeler artırıldı, emekli maaşları daha da düşürüldü, emeklilik yaşı yükseltildi, kamu kaynaklarının önemli bir kısmı orduya devredildi, altyapı projeleri ile istihdam yatırımları azaltıldı, gıda ürünlerinde KDV yüzde 23'e çıkarıldı, sağlık ve eğitim gibi temel sosyal haklarda milyarlarca euroluk kesintiler yapıldı, asgari ücret tırpanlandı, sosyal güvenceli çalışma "istisna'ya dönüştü, işten çıkarma tehditleri düşük ücretlere ve hak gasplarına boyun eğmeye zorladı, grev hakkını kısıtlayan bir yasa çıkartıldı.

Syriza döneminin sonunda Yunan gençliğinin yarısı işsiz, halkın üçte biri yoksul, 18-35 yaş grubunun yarısı da yakınlarının mali desteğine bağımlı hale gelmişti.

Uluslararası ilişkiler cephesi de Syriza'nın "sınıfta kaldığı" bir tablo oluşturdu. Yunanistan'da, savaştan kaçan Ortadoğulu mülteciler için insanlık dışı toplama kampları oluşturuldu. Yemen'de katliam yürütmekte olan Suudi devletine büyük miktarda silah satıldı. İsrail ile bağlar güçlendirildi ve "stratejik ittifak" tanımlaması getirildi. Pire Limanı'nın iki terminali 35 yıllığına Çin'e kiralanarak Çin'in "Kuşak ve Yol Projesi"nin Avrupa'ya ulaşmasında çok önemli bir ayak oluşturuldu. Bir taraftan NATO ile ilişkiler düzeltilirken, diğer taraftan Çin'in Avrupa'ya dönük planlarını gerçekleştirme görevi üstlenildi. Bu arada AB'nin dayatmasına rağmen Ukrayna'da süren savaş nedeniyle Rusya'ya yönelik yaptırımlara Yunanistan'ın ortak olmayacağı açıklandı.

Yaklaşık 4,5 yıl boyunca çalkantılarla süren Syriza yönetimi, attığı her adımda kitlesel protestolar, grevler, eylemler, polis saldırısına karşı çatışmalarla karşılandı. Bunun sonucunda 2019 Temmuzunda seçimler gerçekleştirildiğinde, açık bir yenilgi alan Çipras, hükümeti bırakmak zorunda kaldı.

Vaatlerinin hiçbirini yerine getirmeyen, Yunan halkını öncesinden de daha büyük bir açlık ve sefaletle karşı karşıya bırakan; Avrupa'nın hiçbir ülkesi ile kıyaslanmayacak kadar vahşi bir ekonomik ve siyasi tablo oluşturan, aynı zamanda burjuvazinin sömürüsünü katmerlendirmekte araç olan Çipras hükümeti, giderken bile pişkince "kazanımlar"dan söz ediyor; ve bu konuda kendilerine "teşekkür etmeyen" kitleleri suçluyorlardı.

İspanya'da postmodern liderlik: Podemos

Syriza ile aynı kulvarda olan Podemos (Yapabiliriz) hareketi, Ocak 2014'te kurulduktan sadece 4 ay sonraki Avrupa Parlamentosu seçimlerinde, İspanya'nın 4. partisi oldu. Birdenbire ortaya çıkan bu başarı her kesimi şaşırtmışken, Mayıs 2015'te Podemos İspanya iç siyasetinde de önemli bir seçim başarısı elde etti. Seçimleri kazanamadı, ancak öncesinde oldukça etkili mitingler gerçekleştirdi ve Madrid, Barcelona gibi son derece önemli iki kentte dengeleri belirleyecek bir başarı kazandı.

Podemos, 2008 ekonomik krizinin ardından büyüyen kitle

Syriza kitlelerin beklentilerini ifade eden talepler ile rüzgarı yükseltirken, seçimlerden hemen önce gerçekte durduğu yeri göstermek ve egemen sınıflara güvence vermek adına üç temel karar açıkladı. Birincisi, 350 milyar doları aşan dış-borcu meşru kabul etti ve ödeme sözü verdi. İkincisi, Syriza AB'de kalma sözü verdi. Üçüncüsü, NATO'nun Ortadoğu başta olmak üzere sürdürdüğü askeri politikalarına desteğini sürdüreceğini göstermek için, NATO yanlısı ırkçı-faşist ANEL partisi ile koalisyonu kurdu. Kitlelere "parlamentar yoldan devrim" vadetmesine ve ekonomik refah düzeyini artıracak sözler vermesine rağmen, gerçekte burjuvazinin çıkarları doğrultusunda hareket edeceğini ilan ediyordu. Öyle de oldu.

hareketi sonrasında, 2011-12 yıllarında "İspanya'nın Gezi'si" sayılan "Puerta del Sol" hareketinin üzerinden kurulmuştu. Bu eylemlerde sokaklara dökülen milyonlarca kişi, parlamentodaki partilere büyük bir güvensizlik taşıyor, yolsuzluklara tepki gösteriyor, "eşitlik" istiyor, sistemi değiştirmeyi hedefliyordu. Podemos bu hareketin içinde yer alan gençlerden besleniyordu. Podemos'un lideri Iglesias, twitter'ı iyi kullanan, gençlerin dilinden anlayan, kendisi de genç ve medyatik bir figür olarak, onların sorunlarına cevap olacak bir "önder" gibi gösterildi, parlatıldı. İspanya'da genç işsizliğin yüzde 56'ya ulaştığı, yaklaşık 700 bin ailenin hiçbir gelire sahip olmadığı, ücretlerin yüzde 7 oranında düşürüldüğü, bir avuç sömürücü devasa servet biriktirirken kitlelerin ezici çoğunluğunun yoksullaştığı İspanya'da, Podemos'un estirdiği rüzgar hızla büyüdü, kitleselleşti.

Podemos (ve lideri Pablo Iglesias) Syriza ile aynı kulvarda yer alan bir partiydi. Ancak programı, söylemleri ve vaatleri, Syriza'nın bile epeyce gerisindeydi. **Syriza'nın programına karşı AB emperyalistlerinin tepkilerinin ardından, Podemos'un programı daha geriye, emperyalistler için kabul edilebilir düzeye çekildi.**

Mesela seçim vaadi, İspanya'nın borçlarının "bir kısmının silinmesi için çalışmak"tı. **Mücadele hedefi; "emperyalistler, kapitalistler" değil, "üsttekiler, elitler" gibi son derece belirsiz ve sınıfdışı kavramlarla ifade ediliyordu. Mücadele edenler ise "alttakiler, bizler" oluyordu; "işçi sınıfı, emekçiler, ezilenler" değil.** Genç, parlak ve kitleleri coşturan bir lidere ve kadrolara sahiptiler; kitlelere sınıfsal ayrımlardan azade bir "mücadele" çağrısı yapıyorlardı. "Devrimci", "komünist", "solcu" gibi tanımları kendilerinden uzak tutuyorlardı. Siyasal duruşlarını öylesine belirsizleştirmişlerdi ki, İspanya'da geleneksel mücadele modeli olan "Cumhuriyetçi" kavramını bile reddediyor; "sağ-sol ayrımının dışında" durduklarını ifade ediyorlardı. **Podemos'un lideri Iglesias, "işçi" ve "sosyalist" sözcüklerini "bölücü" olarak tanımlarken, "monarşi İspanya'da en çok değer verilen kurumlardan biridir" sözleriyle, sınıf uzlaşmacılığının da ötesine geçerek, egemen sınıfların safinda yer aldığını ortaya koyuyordu.** Kayda değer en önemli vaadi, Katalanların bağımsızlığı için oylama yapılmasını savunmasıydı; ancak bunu Katalan milliyetçiliğini destekleyerek ve işçilerin burjuvazi karşısında birleşmesini

reddederek yapıyordu. Bir de “yozlaşmış politikacılardan kurtulmak”tan söz ederek kitle desteğini büyütüyordu.

Bu koşullarda Podemos kısa bir süre için, biraz da Syriza’nın rüzgarına girerek yükseldi; ancak Syriza bile seçimlerden hemen sonra uyguladığı politikalarla kitlelerin tepkisini çekince, Podemos seçim bile kazanmadan sönüp gitti.

Avrupa’nın “sol”u, burjuvazinin temsilcisidir

2010’lar, Avrupa’da “solcu” hükümetlerin, seçim kazanamasa da kitlelerin nezdinde “umut” olarak sivriltilen partilerin-kişilerin hızlı parlayıp-hızlı söndüğü bir çok örneğe tanıklık etti.

İngiltere’de İşçi Partisi’nin lideri olduktan sonra, 2017 yılında partisinin oylarını yüzde 40’lara çıkaran Jeremy Corbyn; “İtalya’nın öfkeli”nin desteğini alarak oy patlaması yapan eski komedyen Beppe Grillo; ardından yine İtalya’da 2014 yılında seçim kazanarak hükümet kuran ama resmi arabaları azaltmak, kabinenin yarısını kadınlara ayırmak, bakan sayısını düşürmek vb. dışında çok da bir icraatı olmayan Matteo Renzi, bunlardan bazılarıdır.

“Devrimler ülkesi” Fransa da bu dalgadan etkilenmişti. Fransa’da 2012 yılında cumhurbaşkanlığı seçimlerinde Sosyalist Parti Genel Sekreteri François Hollande kazandığında, “Fransa’da ‘sol’ kazandı” diye alkış tutmuştu reformistler. Sarkozy’nin ardından Hollande’nin gelişi, “solun zaferi” olarak lanse edilmişti. Oysa Fransa halkı açısından 2012 seçimleri, içeride işsizlik, yoksulluk, sosyal hakların gaspı; dışarıda Libya ve Suriye’de saldırgan savaş politikalarının mimarı olan Sarkozy’den kurtulma seçimleriydi. Hollande’yi seçmek için değil, Sarkozy’den kurtulmak için oy kullanmışlardı.

Ancak Hollande dönemi de bundan farklı olmadı. Döneminin sembolü ise, 2016 baharına damgasını vuran “gece ayakta” eylemleri oldu. Eylemlerin nedeni, esnek çalışmayı yaygınlaştıran, işten çıkarmayı kolaylaştıran, sendikal hakları patronların lehine düzenleyen, on saatlik işgününü oniki saate çıkaran, “çıraklık” adı altında çocuk işçilik yapanların da çalışma koşullarını ağırlaştıran yeni bir yasa tasarısının gündeme gelmesiydi. Başta gençler olmak üzere geniş kitleler bu yasaya karşı, aylar boyunca sokak eylemleri ve grevler gerçekleştirmiş, polis saldırılarına karşı çatışmıştı. “Sosyalist” Hollande’nin sonunu getiren de bu eylemlerle açığa çıkan kitle öfkesi olmuştu.

Çipras ve Podemos başta olmak üzere Avrupa reformistlerinin asıl görevi

Avrupa reformistlerinin asıl görevi sisteme karşı mücadele ediyor gibi görünerek sistemden hoşnutsuz olan kesimleri sisteme entegre edebilmektir. Bunu çok yönlü olarak başardılar.

En başta, sisteme karşı hoşnutsuzluğu fazla ve arayış içinde olan gençleri etkilemeyi başardılar. Genç işsizliğin en yoğun olduğu, gençlerin gelecek kaygısının derinleştiği, parlamentodaki partilerden ve parlamentonun kendisinden umudunu kestikleri bir dönemde, bu gençlere tek çıkış olarak yeniden parlamentoyu gösterdiler. Kapitalist sistemin hem en önemli sembolü, hem de en çürümüş kurumu olan parlamento, bu partiler üzerinden kendisini aklamış oldu.

sisteme karşı mücadele ediyor gibi görünerek sistemden hoşnutsuz olan kesimleri sisteme entegre edebilmektir. Bunu çok yönlü olarak başardılar.

En başta, sisteme karşı hoşnutsuzluğu fazla ve arayış içinde olan gençleri etkilemeyi başardılar. Genç işsizliğin en yoğun olduğu, gençlerin gelecek kaygısının derinleştiği, parlamentodaki partilerden ve parlamentonun kendisinden umudunu kestikleri bir dönemde, bu gençlere tek çıkış olarak yeniden parlamento-yu gösterdiler. Kapitalist sistemin hem en önemli sembolü, hem de en çürümüş kurumu olan parlamento, bu partiler üzerinden kendisini aklamış oldu. Kitlelerin sisteme karşı öfkelerinin çok yüksek olduğu, sistem-dışı arayışların giderek daha fazla karşılık bulduğu bir dönemde, bu partiler kitleleri sistem için-burjuvazi için “tehdit” olmaktan çıkardı.

İkincisi, asıl oy tabanlarını, kendilerinden daha “sol”da bulunan partilerden alarak oy patlamaları gerçekleştirdiler. Böylece adında “komünist” ya da “sosyalist” geçen parlamento partilerini marjinalleştirdiler ya da parlamento dışına düşürdüler. Yunanistan’da Albaylar Cuntası’na karşı direnişin içinden doğan PASOK, İspanya’da İspanyol Sosyalist İşçi Partisi (PSOE) gibi... Bu partiler zaten komünist-sosyalist değildi, bu yanı sıra sistemin dışında da değildiler. Ancak burjuvazinin, bu düzeydeki bir muhalefete bile tahammülünün kalmadığı, bu düzeydeki bir muhalefeti bile parlamentodan silmek istediği bir dönemde, bu görevi yerine getirmiş oldular.

Üçüncüsü, en ağır saldırı programları, “sol” görünen bir hükümet döneminde çok daha rahat gerçekleştirilebilir. “Sol” hükümet kitleleri manipüle etme, dikkatlerini dağıtma, mücadele azmini zayıflatma rolünü, çoğu zaman faşist bir hükümetten daha başarılı biçimde uygular. Burjuvazinin dizginsiz bir sömürüye ihtiyaç duyduğu bir dönemde, büyük bir kitle direnişi üzerinden kendini büyütmiş, kitlelerin oyunu-onayını almış bir hükümet, faşist-gerici bir hükümete göre daha başarılı olur.

Dördüncüsü, mücadelenin yüksek olduğu, kitlelerin hareketli ve sokakta olduğu ülkelerde, parlamenter bir “alternatif”, burjuvaziye geçici bir soluklanma olanağı sağlar. “Umut” olarak piyasaya sürülen reformist parti, kitlelerde beklenti oluşmasını sağlar ve sokak eylemlerinde, direnişlerde kısmi bir azalmaya yol açar.

Bu durum burjuvaziye zaman kazanma, nefes alma olanağı yaratır.

2010’larda Avrupa’da yükselen reformist hareketler, burjuvaziye tüm bu cephelerde oldukça faydalı biçimde “hizmet” ettiler. Kitle hareketlerinin devrimci birikimlerini parlamenta-rizmin potasında erittiler. Misyonlarını yerine getirdiler ve sonrasında tarihin çöplüğüne gittiler.

Ancak onların, yıldızlarının parladığı süre boyunca, sadece Avrupa’da değil, dünyanın pek çok bölgesinde kayda değer bir etki oluşturduğunu da belirtmek gerekiyor.

Mesela Türkiye’de ilk “başkanlık seçimleri”nin yapıldığı dönemde, kitlelerde bu seçimlere karşı büyük bir tepki ve başkanlık sistemini reddeden bir tutum vardı. Bu koşullarda HDP, Selahattin Demirtaş’ı “başkan adayı” olarak seçimlere soktuğunda, oy kullanmaya gitmeyecek olan geniş bir kesimi sandığa taşıma görevini üstlenmiş, böylece başkanlık sistemini de meşrulaştırmış oldu.

Bir başka örnek Yunanistan’da Syriza’nın seçimleri kazandığı dönemde, Türkiye’de hem HDP’nin hem de ÖDP’nin, tıpkı Syriza gibi seçimleri kazanma, hükümeti kurma hayallerinin atağa kalkmasıdır.

Elbette bu dönemin de sonuna gelindi. İşçi ve emekçiler, Avrupa reformizminin gerçekte burjuva politikasının bir parçası olduğunu, acı bir deneyimle öğrendiler. Avrupa reformizmi de miadını doldurdu, tarihin çöplüğüne gömüldü.

C- DEVRİMSİZ “HALKÇILIK” OLMUYOR

Gerek Latin Amerika “sosyalizmi”, gerekse Avrupa “reformizmi”nin kitlelere dönük vaadi, “halkçı” politikalar izlemek üzerine şekillenmiştir. Seçim programlarında da bu vardır, söylemlerinde, hatta kimi zaman icraatlarında da.

Ancak bu durum bir kafa karışıklığı yaratmaktadır. “Halkçı” olmanın kriteri nedir?

II. Emperyalist savaş sonrasında dünya genelinde bir çok ülkede “halkçı” iktidarlar başa gelmişti. O ülkelerde gerçekten de kitlelerin yaşam koşullarında önemli iyileştirmeler gerçekleştirilmiş, “halk”ın ekonomik-siyasi talepleri büyük oranda karşılanmıştı. Bugün ise, bu türden söylemler, asıl olarak kitleleri “kandırma”ya, dikkatleri dağıtmaya hizmet ediyor; halkçı yönetimler döneminde de işçi ve emekçilerin yaşam koşullarında kayda değer iyileştirmeler yaşanmıyor. Böyle olmasının nedeni, iki

dönem arasında çok temel farklılıkların olmasıdır.

Birincisi, II. Emperyalist savaş sonrasında kurulan “halkçı” yönetimlerin tümü de devrimini yapmış ülkelerdir. Bugünküler ise seçimle ya da darbeyle başa gelmiştir.

Devrimini gerçekleştirmiş olmak, o ülkelerde özsel değişimler yaratır. Komünist ya da devrimci partiler güçlüdür, kitlelerin örgütlülük ve bilinç düzeyi yüksektir. Devrimi başarmanın verdiği özgüven, devrim süreci boyunca örgütlü hareket etmenin getirdiği kolektif disiplin, mücadele içinde yaşanan eğitim ve bilinç dönüşümü, devrim sonrasında kitlelerin en büyük avantajıdır. Devrim gerçekleştikten sonra kurulan iktidar, bu devrimi gerçekleştirmiş olan işçi ve emekçilerin taleplerini önemli oranda dikkate almak durumundadır. Kitlelerin yıkıcı gücü, başa geçen halkçı yönetim için bile bir tehdit niteliği taşımaktadır çünkü.

Bugünkü halkçı yönetimlerin bulunduğu ülkelerde ise, kitle direnişleri vardır ancak devrim yapacak düzeyde bir güç ve örgütlülük sözkonusu değildir. Tersine, yaşanan kitle direnişlerinde örgütsüzlük, kendiliğindenlik yaygındır. Hatta son dönem kitle direnişlerinde, hareketin önderliğinin olmaması, disiplin ve güç sağlayacak bir hiyerarşinin bulunmaması bir övünç unsuruna dönüştürülmektedir. Oysa tam da bu örgütsüzlük-şekilsizlik-öndersizlik, direnişin güçsüzlüğünü ve yenilgisini getirmektedir. Bu eksiklikler, kitlelerin sistemden kopuşunun önündeki en önemli engellerdir. Ve **bu koşullarda yapılan seçimler, sistemin kendisini yenilemesini getirmektedir. Hangi parti işbaşına gelirse gelsin, sistemin temel kuralları işlemeye devam eder.** Dolayısıyla bugünkü halkçı yönetimlerde kitleler, daha sürecin başında yeniktirler.

İkincisi, demokratik devrimini yaparak iktidara gelen halkçı yönetimler, en başta emperyalizme karşı savaş vermiş olduğundan, ilk işleri emperyalist boyunduruktan kurtulmak, her yönden bağımsız bir ülke haline gelmek olmuştur. Bu yönetimlerin emperyalist politikaları izlemeleri zaten mümkün değildir. Oysa günümüzdeki halkçı yönetimler, emperyalistlere sözler vermekte ve temel çıkarlarını koruyan bir çizgi izlemektedirler.

Üçüncüsü, II. Emperyalist Savaş döneminde kurulan halkçı yönetimler, sosyalist kampın parçasıydılar; bugünküler ise emperyalist-kapitalist kampın içindedirler.

Sosyalist Sovyetler Birliği'nin

önderliğindeki sosyalist kamp içinde bulunan halkçı iktidarlar, dünya genelinde sosyalizmin prestijini ve enternasyonal dayanışmanın gücünü üzerlerinde hissediyorlardı. Bu, işçi ve emekçilerin çıkarlarının-haklarının korunması ve geliştirilmesi konusunda onları zorlayan veya teşvik eden bir unsurdur. **Bugünkü “halkçı” olma iddiasındaki yönetimler ya da partiler ise, bir emperyaliste karşı başka bir emperyalistin kanatları altına girmekle karşı karşıyalar.** Asıl olarak da ABD emperyalizmine karşı Çin ya da Rusya ile kurulan ilişkiler belirleyici oluyor. Ancak bu durum kitlelerin yaşamlarında bir fark yaratmıyor.

Dördüncüsü, devrimini yapan ülkelerin, burjuvaziye mülksüzleştirme yolunda attığı adımlar, ülkenin temel yapısını-karakterini değiştirmişti. Bugünküler ise, burjuvaziye verdikleri sözler sayesinde seçimleri kazanabiliyorlar.

Devrim yapan ülkelerde burjuvazinin kısmen mülksüzleştirildiği koşulda bile, ülkenin ekonomisi ve geliri, öncelikle kitlelerin yaşam koşullarını iyileştirmek için kullanılmaktaydı. Seçimle gelen yönetimler ise, öncelikle burjuvaziye verdikleri sözleri yerine getirmekle yükümlüler. **Zaten seçimleri kazanma sebepleri de, burjuvaziye aktarılabilecek kaynaklar konusunda kitleleri ikna edebileceklerine dair verdikleri güvencedir.** Bu durum güncel örneklerde fazlasıyla belirgindir. Venezüella, petrol gelirlerinin önemli bir kısmını burjuvaziye aktarırken, küçük bir kısmıyla kitlelerin refah düzeyini yükseltmeyi başarmıştır. Petrol geliri olmayan, ekonomisi asıl olarak turizme dayanan Yunanistan'da ise Syriza, emperyalistlerle çok ağır koşullarda kredi anlaşması imzalamış; üstelik verilen kredinin önemli bir bölümünü yine Yunan burjuvazisine aktarmıştır.

Beşincisi, devrimini yapmış ülkelerde, öncelik planlı ekonomi ile ülkenin sanayi ve tarımda kendine yeter hale gelmesidir. Bugünkü halkçı yönetimler ise, ülke ekonomisini emperyalistlerin çıkarları doğrultusunda düzenlemeye devam ederler.

Emperyalist “işbölümü”, bağımlı ülkelerin ekonomilerinin gelişmesine izin vermez. Sanayi ve tarımı güçsüzleştirir, ülke ekonomisini birkaç sektörle sınırlandırır. Venezüella'da petrol, Yunanistan'da turizmin olması gibi. Bunların dışında kalan sektörler, emperyalist yağma ve talana açılır, özelleştirilir, yokedilir. Mesela Türkiye'de son on yılda çiftçiye ekim yapmaması için devlet tarafından para ödenmektedir.

Devrimini yapmış ülkeler öncelikle

Bugünkü halkçı yönetimlerin bulunduğu ülkelerde ise, kitle direnişleri vardır ancak devrim yapacak düzeyde bir güç ve örgütlülük sözkonusu değildir. Tersine, yaşanan kitle direnişlerinde örgütsüzlük, kendiliğindenlik yaygındır. Hatta son dönem kitle direnişlerinde, hareketin önderliğinin olmaması, disiplin ve güç sağlayacak bir hiyerarşinin bulunmaması bir övünç unsuruna dönüştürülmektedir.

Oysa tam da bu örgütsüzlük-şekilsizlik-öndersizlik, direnişin güçsüzlüğünü ve yenilgisini getirmektedir. Bu eksiklikler, kitlelerin sistemden kopuşunun önündeki en önemli engellerdir. Ve bu koşullarda yapılan seçimler, sistemin kendisini yenilemesini getirmektedir. Hangi parti işbaşına gelirse gelsin, sistemin temel kuralları işlemeye devam eder. Dolayısıyla bugünkü halkçı yönetimlerde kitleler, daha sürecin başında yeniktirler.

bu durumu değiştirirler. Üç milyon nüfuslu küçük Arnavutluk'un bile, sanayi ve tarımda güçlenme çabası; Çin devriminin ardından köylerde bile çelik üretiminde kullanılan “yüksek fırınlar”ın kurulması, bu tutumun örnekleridir. Oysa Venezüella'nın petrole dayalı ekonomisinde Chavez öncesi ile sonrası arasında bir fark yoktur; benzer biçimde Syriza'nın da ülkeyi “turizm cenneti” olmanın ötesine götürme planı olmamıştır.

Altıncısı, devrimini yapmış ülkelerde kitlelerin refah düzeyini artırmanın yolu olarak üretime katılanların sayısı sürekli artırılmış, işsizlik yokedilmiştir. Bugünkü halkçı yönetimler ise, eğitim ve sağlık gibi alanlarda belli iyileştirmeler yapmakla birlikte, işsizlik konusunda fazla bir yol almamış, ya da yaptıkları iyileştirmeler hızla bozulmuştur.

Kitlelerin üretime katılma düzeyi, belirleyici önemdedir. Bu, kitlelerin genel refah düzeyinden bağımsızdır. Sosyalizmde “mal” değil, “hizmet” bedava olur demistik. Sosyalizmin sloganı “çalışmayan yemez”dir. Herkes üretime katıldığı kadar pay alır. Ama sağlık, eğitim, barınma, ulaşım vb. temel hizmetler herkese eşit biçimde sunulur. Sosyalizmi hedefleyen halkçı iktidar da bu şekilde hareket ederler. Oysa Venezüella gibi ülkelerde, sosyal yardım programları (ve sadaka kültürünün sürdürülmesi), çalışmadan da geçinmeyi olanaklı kılmıştır. Bu durum, kapitalizmin temel direklerinden biri olan “yedek işsizler ordusu”nun kalıcı olması ile uyumludur.

* * *

Sonuç olarak, “halkçı yönetim” kavramı, içinde bulunduğu döneme bağlı olarak farklı bir nitelik ifade etmektedir. İşçi ve emekçilerin önderliğinde devrimini gerçekleştirmiş ve sosyalist kampa bağlı bir halkçı yönetim, kendisi sosyalist olmasa bile, işçi ve emekçilerin çıkarlarını önceleyen, sosyalizme yakın uygulamalar yürütmek durumundadır. Bugünün koşullarında “iktidar”ı ele geçirmeden “parlamentar” yoldan kurulduğu zannedilen bir “halkçı” yönetim, öncelikle burjuvazinin temsilcisi, emperyalist kampın bir parçasıdır. Ve asıl görevi, kitlelerin burjuva politikalarına yedeklenmesini sağlamaktır. Ve iddia ettiklerinin aksine, devrimle iktidarı ele geçirmeden “başka bir dünya mümkün” değildir.

Reformizm, burjuva politikasıdır. Bugünün reformistlerinin kurduğu halkçı yönetimler de, burjuvazinin politikalarını izlemekle karşı karşıyadır. O yüzden kitleler, gerçek yüzünü hızla görmektedir.

Giresun'u yıkan sel değil, HES!

Karadeniz'deki HES'ler bir kere daha felakete sebep oldu. Bu defa Giresun'un köyleri, Dereli ilçe merkezi yerle bir edildi. Köylülerden birisi "Adeta Pompei gibiydi" diyordu, dağdan gelen ve sele benzemeyen kütleyi tanımlarken. Herhangi bir sel akıntısı değil, adeta dağ, kurşun gibi aşağıya inmişti. 9 kişinin ölmesine neden olan o dev kütle, onlarca evi ve işyerini yıkmış, yüzlercesinde hasar yaratmıştı.

Ve geride dağ gibi bir acı kalmıştı yakınlarını kaybeden, telafi edemeyeceği düzeyde maddi zarara uğrayan insanların yüreklerinde...

Yine suçlu hemen ilan edildi: Selin sebebi "aşırı yağışlar", felaketin sebebi ise, "dere yatağına yerleşen insanlar"dı! O dere yataklarındaki evlerin inşaatı sırasında ruhsat veren, ruhsatsız inşaatlara "imar banısı" sağlayan devletin hiçbir sorumluluğu yoktu zaten... Keza Karadeniz'in dört bir yanına yüzlerce HES inşa eden tekellerin, bu HES'lere izin veren devletin hiçbir sorumluluğu yoktu...

Gerçekte ise, Karadeniz'de her zaman çok yağış olur, her zaman sel gelir; onu bu kadar büyük bir felakete çeviren, yoğun yağış sırasında HES'lerin taşmasıdır.

Karadeniz'de, son on yılda 250'ye yakın HES inşa edildi. Bu HES'ler doğanın dengesini bozdu. Dereleri kuruttu, yağmur dengesini değiştirdi, doğal çeşitliliği tahrip etti, insanların geçim kaynaklarını yerle bir etti.

Karadeniz'deki felaketleri durduracak olan tek unsur, HES'lere, rantı dayalı inşaat projelerine, doğayı yokeden yol yapımlarına son vermek için mücadeleyi yükseltmektir.